שמות

פון ארטאדאקסיש חסידיש יידיש בביל
קאפירייט© 2015 אמנים למען ישראל. אלע רעכט רעזערווירט

[שמות]

שמו1

1 און דאס זיינען די שמות פון די בני-ישראל וואס זיינען בוא קיין מצרים מיט יעקבן; איטלעכער מיט זיין בית
זיינען זיי בוא: 2 ראובן, שמעון, לוי, און יהודה; 3 יששכר, זבולון, און בנימין; 4 דן און נפתלי, גד און אשר. 5 און כל
נפש וואס זיינען יצא פון ירך יעקב, זיינען געווען 70 נפש; און יוסף איז געווען אין מצרים. 6 און איז מות יוסף, און
כל אחיו, און יענער כל הדור. 7 און די בני-ישראל האבן זיך פרה, און זיך שרץ און רבה, און זיי זיינען עצם מאד
מאד, און הארץ איז מלא געווארן מיט זיי. 8 איז קום א מלך חדש איבער מצרים, וואס האט נישט ידע יוסף. 9 און
ער האט אמר צו עמו: הנה, עם בני-ישראל איז רב און שטארקער פון אונדז. 10 יהב! לאמיר זיך חכם מיט אים; אניט
וועט ער זיך רבה, און עס וועט זיין, אז עס וועט זיך טרעפן א מלחמה, וועט ער גם יסף צו שנאינו, און ער וועט
מלחמה לחם אויף אונדז, און וועט עלה מן הארץ. 11 האבן זיי שום איבער אים שרי מסים [זען רומ' 6:23], כדי אים
צו ענה מיט זייערע סבלות, און ער האט בנה ערי מסכנות פאר פרעהן, פתום און רעמסס. 12 אבער ווי זיי האבן
אים ענה [זען ישעיהו 53:4], אזוי האט ער זיך רבה, און אזוי האט ער זיך פרץ; און זיי זיינען געווען אין קוץ צוליב פון
די בני-ישראל. 13 און די מצרים האבן עבד די בני-ישראל מיט פרך. 14 און זיי האבן מרר זייער לעבן מיט עבודה
קשה, ביי חומר און ביי לבנה, און ביי כל עבודה אין שדה; כל עבודה זייערע וואס זיי האבן מיט זיי עבד, איז געווען
מיט פרך. 15 און מלך מצרים האט אמר צו די מילדות העבריות, וואס דער שם פון איינער איז געווען שפרה, און
דער שם פון דער 2טן פועה, 16 און ער האט אמר: אז איר העלפט די עבריות געבערן, זאלט איר ראה אויפן
בראכשטול, אויב דאס איז א בן, זאלט איר אים מות, און אויב דאס איז א בת, זאל זי חיה. 17 אבער די מילדות
האבן מורא געהאט פאר האלוקים, און זיי האבן נישט עשה אזוי ווי מלך מצרים האט זיי דבר, און זיי האבן
געלאזט לעבן חיה די ילדים. 18 האט מלך מצרים קרא די מילדות, און האט צו זיי אמר: מדוע האט איר עשה די
דאזיקע זאך, און געלאזט לעבן חיה די ילדים? 19 האבן די מילדות אמר צו פרעהן: ווייל נישט אזוי ווי די מצרישע
נשים זיינען די יידישע; ווייל זיי זיינען חיות; איידער די מילדת בוא צו זיי, האבן זיי שוין ילד. 20 און אלוקים האט
יטב די מילדות; און העם האט זיך רבה, און העם זיינען געווארן עצם מאד. 21 און עס איז געווען, ווייל די מילדות
האבן מורא געהאט פאר האלוקים, האט ער זיי עשה בתים. 22 און פרעה האט צוה כל עמו, לאמור: כל הבן וואס
ווערט געבארן, זאלט איר אים אין טייך שלך, און כל הבת זאלט איר לאזן לעבן חיה.

שמו2

1 און אן איש פון בית לוי איז הלך און האט לקח א בת לוי. 2 און די אשה איז הרה [זען ישעיהו 7:14] געווארן, און
האט ילד א בן; און זי האט אים ראה אז ער איז טוב, און האט אים צפן 3 ירח. 3 און אז זי האט אים מער נישט יכל
צפן, האט זי לקח פאר אים א תבה פון גומא, און האט עס חמר מיט חמר און מיט זפת; און זי האט שום דערין
דאס ילד, און האט עס שום אין די סוף ביים שפה פון ניל. 4 און זיין אחות האט זיך יצב פון דער רחק, צו האבן
דעת וואס מיט אים וועט עשה. 5 און בת פרעהן האט ירד זיך צו רחץ אין ניל; און אירע נערות זיינען הלך על זייט
ניל. האט זי ראה דאס תבה צווישן די סוף, און זי האט שלח איר אמה, און האט עס זי לקח. 6 און זי האט עס פתח,
און האט עס ראה: דאס ילד און הנה דאס נער בכה. האט זי זיך חמל אויף אים, און האט אמר: פון ילדי העברים
איז דער דאזיקער. 7 האט זיין אחות אמר צו בת פרעה: זאל איך הלך און דיר קרא א מינקת פון די יידישע נשים, אז
זי זאל ינק פאר דיר דאס ילד? 8 האט בת פרעה צו איר אמר: הלך! און איז העלמה [זען בראשית 24:43; תהילים
68:25; משלי 30:19; שיר השירים 1:3; 6:8; ישעיהו 7:14; דברי הימים א 15:20; תהילים 46:1, יונג נישט-חתונה
בתולה] הלך און האט קרא די אם הילד. 9 און בת פרעה האט צו איר אמר: נעם אוועק דאס דאזיקע ילד, און ינק
עס פאר מיר, און איך וועל דיר נתן דיין לוין. האט די אשה לקח דאס ילד, און האט עס נוק. 10 און אז דאס ילד איז

גדל געווארן, האט זי אים געבראכט צו בת פרעה, און ער איז איר געווארן פאר א בן. און זי האט קרא שמו משה
[משיח שמו יהושע/ישוע, זכריה 3:8; 6:11-12], און האט אמר: ווייל פון מים האב איך אים משה. 11 און עס איז
געווען אין יענע טעג, אז משה איז גדל, איז ער יצא צו אחיו, און האט זיך ראה צו זייערע סבלות; און ער האט ראה
אן איש א מצרי נכה אן איש א יידן, פון אחיו. 12 האט ער זיך פנה אהער און אהין, און אז ער האט ראה אז קיין
איש איז נישטא, האט ער נכה דעם מצרי, און האט אים טמן אין חול. 13 און ער איז יצא אויפן 2נן יום, און הנה 2
אנוש יידן נצה זיך; האט ער אמר צו דעם רשע: למה נכה דיין רֵעַ? 14 האט יענער אמר: מי האט דיך שום פאר אן
איש א שר און א שופט איבער אונדז? צי מיינסטו מיך צו הרג, אזוי ווי דו האסט הרג דעם מצרי? האט משה ירא,
און ער האט אמר: פארוואר, די זאך איז ידע געווארן. 15 און פרעה האט שמע פון דער דאזיקער זאך, און ער האט
בקש הרג משהן. איז משה ברח פון פאר פרעהן, און ער האט זיך ישב אין ארץ מדין; און ער איז ישב ביי א באר. 16
און דער פריסטער פון מדין האט געהאט 7 בנות; זיינען זיי בוא, און האבן דלה און מלא די רהטים [רהט], כדי
שקה די צאן אביהן. 17 נאר די רועים זיינען בוא, און האבן זיי גרש. איז משה קום און האט זיי ישע, און האט שקה
זייערע צאן. 18 און אז זיי זיינען בוא צו אביהן רעואלן, האט ער אמר: מדוע זייט איר היום בוא אזוי מהר? 19 האבן
זיי אמר: אן איש א מצרי האט אונדז נצל פון דער יד פון די רועים, און גם דלה האט ער דלה פאר אונדז, און האט
שקה די צאן. 20 האט ער אמר צו זיינע בנות: און ווו איז ער? למה דען האט איר דעם איש עזב? קרא אים, כדי ער
זאל אכל לחם. 21 און משה האט יאל צו ישב ביי דעם איש; און ער האט נתן משהן זיין בת צפורהן. 22 און זי האט
ילד בן, און ער האט קרא שמו גרשים, ווייל ער האט אמר: איך בין א גר אין אן ארץ נכריה. 23 און עס איז געווען
אין ימים הרבים, איז מות דער מלך מצרים, און די בני-ישראל האבן אנח פון דער עבודה, און זיי האבן זעק, און
זייער געשריי איז עלה צו האלוקים צוליב דער עבודה. 24 און אלוקים האט שמע זייער נאקה, און אלוקים האט זכר
אן זיין ברית [זען מה"ש 21:18-26] מיט אברהמען, מיט יצחקן, און מיט יעקבן. און אלוקים האט ראה די
בני-ישראל, און אלוקים האט ידע [געמערקט].

שמו3

1 און משה האט רעה די צאן פון זיין שווער יתרון, דעם פריסטער פון מדין, און ער האט נהג די צאן צו אחר
המדבר, און ער איז בוא צום הר האלוקים, צו חורב. 2 האט זיך באוויזן צו אים מלאך ה' אין א לבת אש פון מיטן
פון א סנה, און ער האט ראה, און הנה דער סנה בער אין אש, און דער סנה ווערט נישט אכל. 3 האט משה אמר:
לאמיך סור נא און ראה די דאזיקע גדול מראה, מדוע דער סנה ווערט נישט בער. 4 און ווי ה' האט ראה, אז ער
האט סור צו ראה, אזוי האט אלוקים קרא צו אים פון מיטן פון סנה, און האט אמר: משה! משה! האט ער אמר:
הנני. 5 האט ער אמר: זאלסט נישט קרב אהער; נשל דיינע נעלים [נעל] פון דיינע רגלים, ווייל המקום וואס דו עמד
אויף אים, דאס איז אדמת קודש. 6 און ער האט אמר: איך בין אלוקי אביך, אלוקי אברהמען, אלוקי יצחקן, און
אלוקי יעקבן. און משה האט סתר זיין פנים, ווייל ער האט מורא געהאט צו נבט אויף האלוקים. 7 און ה' האט אמר:
ראה ראה האב איך די עני פון עמי וואס אין מצרים, און איך האב שמע זיין צעקה פון וועגן זיינע נוגשים [נגש], ווייל
איך ידע זיינע מכאובים [מכאוב]. 8 און איך האב ירד אים צו נצל פון דער יד מצרים, און אים צו עלה פון יענעם
ארץ צו אן ארץ טובה און רחבה, אין אן ארץ זבת חלב און דבש, אין המקום פון דעם כנעני, און דעם חתי, און דעם
אמורי, און דעם פרזי, און דעם חוי, און דעם יבוסי. 9 און איצט, הנה, דאס צעקה פון בני-ישראל איז בוא צו מיר,
און איך האב גם ראה די לחץ וואס די מצרים לחץ זיי. 10 דעריבער הלך! איצט, און איך וועל דיך שלח צו פרעהן,
און יצא עמי, די בני-ישראל, פון מצרים. 11 האט משה אמר צו האלוקים: מי בין איך, אז איך זאל הלך צו פרעהן,
און אז איך זאל יצא די בני-ישראל פון מצרים? 12 האט ער אמר: פארוואר איך וועל זיין מיט דיר; און דאס וועט
דיר זיין דער אות, אז איך האב דיך שלח. ווען דו יצא העם פון מצרים, וועט איר עבד האלוקים אויף דעם דאזיקן
הר. 13 האט משה אמר צו האלוקים: הנה בוא איך צו בני-ישראל, און איך וועל אמר צו זיי: אלוקי אבותיכם האט
מיך שלח צו אייך, און זיי וועלן אמר צו מיר: וואס איז שמו? וואס זאל איך אמר צו זיי? 14 האט אלוקים אמר צו
משהן: אהיה אשר אהיה. און ער האט אמר: אזוי זאלסטו אמר צו די בני-ישראל: איך בין האט מיך שלח צו אייך. 15
און אלוקים האט עוד אמר צו משהן: אזוי זאלסטו אמר צו די בני-ישראל: ה', אלוקי אבותיכם, אלוקי אברהמען,
אלוקי יצחקן, און אלוקי יעקבן, האט מיך שלח צו אייך. דאס איז שמי לעולם, און דאס איז מיין זכר אויף דור דור
[זען דור, ישעיהו 53:8, דור פון משיח] . 16 הלך! און זאלסט אסף די זקני ישראל, און אמר צו זיי: ה', אלוקי
אבותיכם, אלוקי אברהם, יצחק, און יעקב, האט זיך באוויזן צו מיר, לאמור: פקד איך פקד אייך, און אן וואס אייך
ווערט עשה אין מצרים. 17 און איך האב אמר: איך וועל אייך עלה פון דער עני פון מצרים, צו ארץ הכנעני, און דעם

חתי, און דעם אמורי, און דעם פרזי, און דעם חוי, און דעם יבוסי, צו אן ארץ זבת חלב ודבש. 18 און זיי וועלן שמע
צו דיין קול, און וועסט בוא, דו און די זקני ישראל, צו מלך מצרים, און איר וועט אמר צו אים: ה' אלוקי העבריים,
האט זיך קרה פאר אונדז. און איצט, לאמיר הלך, נא, 3 טעג דרך אין דער מדבר, כדי מיר זאלן זבח צו ה' אלוקינו.
19 אבער איך ידע אז דער מלך מצרים וועט אייך נישט לאזן הלך סיידן דורך א יד חזקה. 20 וועל איך שלח ידי, און
איך וועל נכה מצרים מיט כל מיינע נפלאות, וואס איך וועל עשה בקרבו, און דערנאך וועט ער אייך שלח. 21 און
איך וועל נתן דעם דאזיקן עם חן אין די אויגן פון מצרים, און עס וועט זיין, אז איר וועט הלך, וועט איר נישט הלך
מיט ריקם; 22 נאר כל אשה וועט שאל פון איר שכנטע, און פון דער וואס גור מיט איר אין בית, כלי כסף, און כלי
זהב, און שמלה; און איר וועט זיי שום אויף בניכם און אויף בנותיכם, און איר וועט נצל מצרים.

שמו4

1 האט ענה משה און האט אמר: נאר זיי וועלן דאך מיר נישט אמן [זען אמן בראשית 15:6; ישעיהו 53:1], און וועלן
נישט שמע צו מיין קול, וויל זיי וועלן אמר: ה' האט זיך נישט באוויזן צו דיר. 2 האט ה' צו אים אמר: וואס איז דאס
אין ידך? האט ער אמר: א מטה. 3 האט ער אמר: שלך אים צו ארצה. האט ער אים שלך צו ארצה, און ער איז
געווארן א נחש; און משה איז נוס פאר איר. 4 האט ה' אמר צו משהן: שלח ידך, און אחז זי אן זנב: האט ער שלח זיין
יד, און האט זי חזק, און זי איז געווארן א מטה אין זיין יד: 5 למען זיי זאלן אמן, אז ה', אלוקי אבותם, אלוקי
אברהמען, אלוקי יצחקן, און אלוקי יעקבן, האט זיך באוויזן צו דיר. 6 און ה' האט ווידער צו אים אמר: עוד בוא נא
דיין יד אין דיין חיק. האט ער בוא ידו אין זיין חיק; און ווי ער האט זי יצא, הנה ידו איז מצורעת [צרע] ווי שלג. 7
האט ער אמר: שוב ידך אין דיין חיק. האט ער שוב ידו אין זיין חיק; און ווי ער האט זי יצא פון זיין חיק, און הנה זי
איז ווידער געווארן אזוי ווי זיין בשר. 8 און עס וועט זיין, אז זיי וועלן דיר נישט אמן, און וועלן נישט שמע צו דעם
קול פון דעם 1טן אות, וועלן זיי אמן אין דעם קול פון דעם אות אחרון. 9 און עס וועט זיין, אז זיי וועלן די דאזיקע
2 אותות גם זיי נישט אמן, און וועלן נישט שמע צו דיין קול, זאלסטו לקח פון מים פון ניל, און שפך אויף דער
יבשה, און מים וואס דו וועסט לקח פון ניל, וועט ווערן דם אויף דער יבשה. 10 האט משה אמר צו ה': נא, אדוני,
איך בין נישט קיין איש דברים, סיי פון תמול, סיי פון אייערנעכטן, סיי פון זינט דו דבר צו עבדך; וויל איך בין כבד
אויפן פה, און כבד אויף דער לשון. 11 האט ה' אמר צו אים: מי האט שום דעם אדם א פה? אדער מי שום אלם [זען
אלם משיח, ישעיהו 53:7], אדער חרש, אדער זעעדיק, אדער עיוור, אויב נישט איך, ה'? 12 דעריבער הלך! איצט, און
איך וועל זיין מיט דיין פה, און וועל דיך לערנען וואס דו זאלסט דבר. 13 האט ער אמר: נא, אדוני, שלח! דורך
וועמען דו וועסט שלח. 14 האט דער אף ה' חרה אויף משהן, און ער האט אמר: איז נישט פאראן אהרן אחיך, דער
לוי? איך ידע אז ער דבר יא דבר. און הנה, ער יצא דיר נאך אנטקעגן, און ווי ער וועט דיך ראה, אזוי וועט ער זיך
שמח אין זיין לב. 15 און וועסט דבר צו אים, און וועסט שום די דברים אין זיין פה, און איך וועל זיין מיט דיין פה,
און מיט זיין פה, און וועל אייך לערנען וואס איר זאלט עשה. 16 און ער וועט דבר פאר דיר צום עם; און עס וועט
זיין, ער וועט דיר זיין פאר א פה, און דו וועסט אים זיין ווי אלוקים. 17 און זאלסט לקח אין ידך דעם דאזיקן מטה,
וואס מיט אים וועסטו עשה די אותות [אות, זען ישעיהו 7:14, שוואנגער פרוי פעלנדיק בתולהשאפט בתולים איז
נישט אן אות]. 18 איז משה הלך און האט זיך שוב צו זיין שווער יתרון, און האט צו אים אמר: לאמיך הלך, נא, און
זיך שוב צו מיין אחים וואס אין מצרים, און לאמיך ראה אויב זיי העודם חיים [עוד חי]. האט יתרו אמר צו משהן:
הלך! בשלום. 19 און ה' האט אמר צו משהן אין מדין: הלך! שוב! קיין מצרים, וויל מות זיינען כל אנוש וואס האבן
בקש דיין נפש. 20 האט משה לקח זיין אשה און זיין בנים, און האט זיי רכב אויף חמור, און ער האט זיך שוב קיין
ארץ מצרים. און משה האט לקח מטה האלוקים אין זיין יד. 21 און ה' האט אמר צו משהן: ווען דו הלך זיך צו שוב
קיין מצרים, ראה! כל מופתים [זען מופת, זכריה 3:8 בנוגע נאמען פון משיח, זכריה 6:11-12] וואס איך האב שום
אין דיין יד, אז דו זאלסט זיי עשה פאר פרעהן; נאר איך וועל חזק לבו, און ער וועט נישט שלח העם. 22 און זאלסט
אמר צו פרעהן: אזוי האט אמר ה': מיין בן מיין בכור איז ישראל; 23 און איך האב צו דיר אמר: שלח! בני, ער זאל
מיר עבד, און דו ווילסט אים נישט שלח; הנה, איך הרג בנך בכורך. 24 און עס איז געווען בדרך אין א מלון, האט
אים פגש ה', און האט אים בקש צו מות. 25 האט צפורה לקח א צור, און האט כרת [זען כרת, דניאל 9:26 און מות
משיח] די ערלה פון איר בן, און האט נגע צו זיינע רגלים; און זי האט אמר: פארוואר, א חתן-דמים ביסטו צו מיר.
26 און ער [ה'] האט אים רפה. דעמאלט האט זי אמר, א חתן-דמים, פון וועגן דער מוּלָה. 27 און ה' האט אמר צו
אהרנען: הלך! אנטקעגן משהן צום מדבר. איז ער הלך, און האט אים פגש אויפן הר האלוקים, און ער האט אים
נשק [זען תהילים 2:12]. 28 און משה האט נגד אהרנען כל דברי ה', מיט וואס ער האט אים שלח, און כל אותות

וואס ער האט אים צוה. 29 און משה און אהרן זיינען הלך און האבן אסף כל זקני בני-ישראל. 30 און אהרן האט
דבר כל הדברים, וואס ה' האט דבר צו משהן, און ער האט עשה די אותות פאר די אויגן העם. 31 און העם האט
אמן [זען בראשית 15:6, חבק' 2:4 ישועה על-ידי האמונה, אפס' 2:8-9]; און ווי זיי האבן שמע אז ה' האט פקד אן די
בני-ישראל, און אז ער האט ראה זייער עני, אזוי האבן זיי זיך קדד און זיך שחה.

שמו5

1 און דערנאך זיינען משה און אהרן בוא, און האבן אמר צו פרעהן: אזוי האט אמר ה' לוקי ישראל: שלח! עמי, זיי
זאלן חגג און האלטן א יום-טוב צו מיר אין דער מדבר. 2 האט פרעה אמר: מי איז ה', אז איך זאל שמע צו זיין קול,
צו שלח ישראל? נישט איך ידע ה', און נישט איך וועל גם שלח ישראל. 3 האבן זיי אמר: אלוקי העברים האט זיך
קרא מיט אונדז. לאמיר, נא, הלך דרך 3 ימים אין דער מדבר, און מיר וועלן זבח צו ה' אלוקינו, כדי ער זאל אונדז
נישט פגע מיט א דֶבֶר אדער מיט חרב. 4 האט מלך מצרים צו זיי אמר: למה, משה און אהרן, פרע איר העם פון זיין
מעשים? הלך! צו אייערע סבלות. 5 און פרעה האט אמר: העם הארץ איז שוין איצט רבים, און איר ווילט זיי שבת
פון זייערע סבלות. 6 און פרעה האט צוה אין יום ההוא די נוגשים בעם, און זיינע שוטרים, לאמור: 7 איר זאלט יסף
נישט נתן העם תבן אויף צו לבן די לבנים [לבנה], אזוי ווי פריער. זיי אליין זאלן הלך, און זיך קשש תבן. 8 און די
מתכונת פון לבנים [לבנה], וואס זיי האבן עשה פריער, זאלט איר שום אויף זיי; איר זאלט דערפון נישט גרע; ווייל
רפה זיינען זיי, דעריבער צעק זיי, לאמור: מיר ווילן הלך צו זבח צו אלוקינו. 9 זאל די עבודה זיין כבד אויף אנוש, אז
זיי זאלן עשה דערמיט, און זיך נישט שעה צו דברי שקר. 10 זיינען יצא די נוגשים פון עם, און זיינע שוטרים, און
האבן אמר צום עם, לאמור: אזוי האט אמר פרעה: איך נתן אייך נישט קיין תבן. 11 הלך איר! לקח! אייך תבן פון ווו
איר קענט מצא; ווייל פון אייער עבודה וועט גארנישט גרע. 12 האט זיך העם פוץ איבערן כל ארץ מצרים, צו קשש
קש פאר תבן. 13 און די נוגשים האבן אוץ, לאמור: כלה אייערע יום ביום מעשה, אזוי ווי בעת עס איז געווען תבן.
14 און די שוטרים פון די בני-ישראל, וואס די נוגשים פון פרעהן האבן שום איבער זיי, האבן געקריגן נכה, לאמור:
מדוע האט איר נישט כלה אייער חוק צו מאכט לבנה אזוי ווי פריער, אי תמול אי היום? 15 זיינען בוא די שוטרים
פון די בני-ישראל, און האבן צעק צו פרעהן, לאמור: למה עשה אזוי צו דיינע עבדים? 16 קיין תבן ווערט נישט נתן
עבדיך, און מע אמר אונדז: מאכט לבנה; און הנה, דיינע עבדים קריגן נכה, און די שולד איז אין עמך. 17 האט ער
אמר: רפה זייט איר, רפה; דעריבער זאגט איר: מיר ווילן הלך זבח צו ה'. 18 און איצט, הלך! עבדו! ווייל קיין תבן
וועט אייך נישט נתן ווערן, און די תוכן לבנים מוזט איר נתן. 19 האבן די שוטרים פון די בני-ישראל זיך ראה אין רע,
לאמור: איר וועט נישט גרע פון אייערע יום ביום לבנים. 20 און זיי האבן פגע משהן און אהרנען, וואס נצב אקעגן
זיי, ביי זייער יצא פון פרעהן; 21 און זיי האבן צו זיי אמר: זאל ה' ראה אויף אייך, און שפט, וואס איר האט געמאכט
באש אונדזער ריח אין די אויגן פון פרעהן, און אין די אויגן פון עבדיו, צו נתן א חרב אין זייער יד אונדז צו הרג. 22
האט משה זיך שוב צו ה', און האט אמר: אֲדֹנָי, למה רעע דעם דאזיקן עם? למה האסטו מיך שלח? 23 אז זינט איך
בין בוא צו פרעהן, צו דבר אין דיין שם, האט ער געבראכט רעע צו דעם דאזיקן עם, און האסטו נצל נישט נצל
געווען עמך.

שמו6

1 האט ה' אמר צו משהן: איצט וועסטו ראה וואס איך וועל עשה צו פרעהן; ווייל דורך יד חזקה וועט ער זיי שלח,
און דורך יד חזקה וועט ער זיי גרש פון זיין ארץ. וארא

[וארא]

2 און אלוקים האט דבר צו משהן, און האט צו אים אמר: איך בין ה'; 3 און איך האב זיך באוויזן צו אברהמען, צו
יצחקן, און צו יעקבן, ווי א-ל שדי, אבער מיט שמי ה' האב איך זיך נישט געלאזט ידע צו זיי. 4 און איך האב גם קום
מיין ברית [זען מה"ש 21:18-26] מיט זיי, זיי צו נתן ארץ כנען, הארץ פון זייער מגור, וואס זיי האבן דערין גור. 5 און
איך האב גם שמע דאס נאקה פון די בני-ישראל, וואס די מצרים פארקנעכטן זיי, און איך האב זכר אן מיין ברית
[זען מה"ש 21:18-26]. 6 דעריבער אמר! צו די בני-ישראל: איך בין ה', און איך וועל אייך יצא פון אונטער די סבלות
פון מצרים, און וועל אייך נצל פון זייערע עבודה, און איך וועל אייך גאל מיט אן זרוע [זען זרוע פון גאולה, זרוע

משיח, ישעיהו 1: 53] נטה, און מיט שפטים גדולים. 7 און איך וועל אייך לקח צו מיר פאר אן עם, און איך וועל אייך
זיין צום אלוקים; און איר וועט האבן דעת, אז איך בין ה' אלוקיכם, וואס האט אייך יצא פון אונטער די סבלות פון
מצרים. 8 און איך וועל אייך ברענגען אין הארץ, וואס איך האב נשׂא ידי, עס צו נתן צו אברהמען, צו יצחקן, און צו
יעקבן, און איך וועל עס נתן צו אייך פאר אן מורשה; איך בין ה'. 9 האט משה אזוי דבר צו די בני-ישראל, אבער זיי
האבן נישט שמע צו משהן פון קוצר רוח און פון עבודה קשה. 10 און ה' האט דבר צו משהן, לאמור: 11 בואו! דבר!
צו פרעה מלך מצרים, ער זאל שלח בני-ישראל פון זיין ארץ. 12 האט משה דבר פאר ה', לאמור: זע, די בני-ישראל
האבן נישט שמע צו מיר, און היינט ווי וועט פרעה מיך שמע, אז איך האב ערל שפתים? 13 און ה' האט דבר צו
משהן און צו אהרנען, און זיי צוה צו די בני-ישראל, און צו פרעה מלך מצרים, כדי יצא די בני-ישראל פון ארץ
מצרים. 14 דאס זיינען די ראשי בת אבותם: די בני-ראובן, בכור ישראל: חנוך, און פלוא, חצרון, און כרמי. דאס
זיינען די משפחות פון ראובן. 15 און די בני-שמעונען: ימואל, און ימין, און אוהד, און יכין, און צוחר, און שאול בן
הכנענית. דאס זיינען די משפחות פון שמעון. 16 און דאס זיינען די שמות פון בני-לוי, לויט זייערע תולדות [זען
תולדות משיח בן דוד מתי 1:1]: גרשון, און קהת, און מררי. און די שנים פון חיי לוי זיינען געווען 137 שנה. 17 די
בני-גרשונען: לבני, און שמעי, לויט זייערע משפחות. 18 און די בני-קהתן: עמרם, און יצהר, און חברון, און עוזיאל.
און די שנים פון חיי קהת זיינען געווען 133 שנה. 19 און די בני-מררין: מחלי, און מושי. דאס זיינען די משפחות פון
לוי לויט זייערע תולדות [זען תולדות משיח בן דוד מתי 1:1]. 20 און עמרם האט זיך לקח זיין דודה יוכבדן פאר אן
אשה, און זי האט אים ילד אהרנען און משהן. און די שנים פון חיי עמרם זיינען געווען 137 שנה. 21 און די
בני-יצהרן: קרח, און נפג, און זכרי. 22 און די בני-עוזיאלן: מישאל, און אלצפן, און סתרי. 23 און אהרן האט זיך
לקח אלישבע בת עמינדבן, די אחות פון נחשונען, פאר אן אשה, און זי האט אים ילד נדבן, און אביהואן, אלעזרן,
און איתמרן. 24 און די בני-קרחן: אסיר, און אלקנה, און אביאסף. דאס זיינען די משפחות פון די קרחים. 25 און
אלעזר בן אהרנען האט זיך לקח איינע פון די בנות פון פוטיאלן זיך פאר אן אשה; און זי האט אים ילד פינחסן.
דאס זיינען די ראשי אבות פון די לויים לויט זייערע משפחות. 26 דאס זיינען אהרן און משה, וואס ה' האט צו זיי
אמר: יצא! די בני-ישראל פון ארץ מצרים לויט זייערע צבאות [צבא]. 27 זיי זיינען דאס די וואס האבן דבר צו פרעה
מלך מצרים, כדי יצא די בני-ישראל פון מצרים. דאס זיינען משה און אהרן. 28 און עס איז געווען אין דעם יום
וואס ה' האט דבר צו משהן אין ארץ מצרים. 29 האט ה' דבר צו משהן, לאמור: איך בין ה'; דבר! צו פרעה מלך
מצרים כל וואס איך דבר צו דיר. 30 האט משה אמר פאר ה': איך האב ערל שפתים, און ווי וועט פרעה שמע צו
מיר?

שמו7ל

1 האט ה' אמר צו משהן: ראה, איך האב דיך געמאכט ווי אלוקים צו פרעהן, און אהרן אחיך וועט זיין דיין נביא. 2
דו וועסט דבר כל וואס איך וועל דיר צוה, און אהרן אחיך וועט דבר צו פרעהן, ער זאל שלח די בני-ישראל פון זיין
ארץ. 3 און איך וועל קשה לב פרעה, און וועל רבה מיינע אותות און מיינע מופתים [זען זכריה 3:8] אין ארץ מצרים.
4 אבער פרעה וועט נישט שמע צו אייך, און איך וועל נתן ידי אויף מצרים, און וועל יצא מיינע צבאות, עמי,
בני-ישראל, פון ארץ מצרים, מיט שפטים גדולים. 5 און די מצרים וועלן האבן דעת, אז איך בין ה', ווען איך וועל
נטה ידי אויף מצרים, און וועל יצא די בני-ישראל פון צווישן זיי. 6 האבן משה און אהרן אזוי עשה; אזוי ווי ה' האט
זיי צוה, אזוי האבן זיי עשה. 7 און משה איז געווען אן איש פון 80 שנה, און אהרן אן איש פון 83 שנה, ווען זיי האבן
דבר צו פרעהן. 8 און ה' האט אמר צו משהן און צו אהרנען, לאמור: 9 אז פרעה וועט דבר צו אייך, לאמור: נתן פון
אייך א מופת; זאלסטו אמר צו אהרנען: לקח דיין מטה, און שלך פאר פרעהן, וועט ער ווערן א תנין. 10 זיינען משה
און אהרן בוא צו פרעהן, און זיי האבן אזוי עשה, ווי ה' האט צוה; און אהרן האט שלך זיין מטה פאר פרעהן, און
פאר עבדיו, און ער איז געווארן א תנין. 11 האט גם פרעה קרא די חכמים [חכם] און די מכשפים [כשף], און גם זיי,
די חרטומים [חרטֹם] פון מצרים, האבן עשה דעס גלייכן מיט זייערע להטים [להט]. 12 און זיי האבן שלך
איטלעכער זיין מטה, און זיי זיינען געווארן תנינים [תנין]; אבער מטה אהרן האט בלע זייערע מטות [מטה]. 13 און
לב פרעה איז חזק, און ער האט נישט שמע צו זיי, אזוי ווי ה' האט דבר. 14 און ה' האט אמר צו משהן: לב פרעה איז
כבד, ער וויל מאן צו שלח העם. 15 הלך! צו פרעהן אין דער בוקר; הנה, ער יצא צום מים, וועסטו זיך נצב אים
אנטקעגן, ביים שפה ניל, און דעם מטה וואס איז הפך געווארן אין א נחש, זאלסטו לקח אין ידך. 16 און זאלסט
אמר צו אים: ה', אלוקי עברים, האט מיך שלח צו דיר, לאמור: לאז שלח עמי, זיי זאלן מיר עבד אין דער מדבר; און
הנה, האסט נישט שמע ביז אהער. 17 האט ה' אזוי אמר: דערמיט וועסטו האבן דעת, אז איך בין ה': הנה, איך נכה

מיט דעם מטה וואס אין ידי, אויפן מים וואס אין ניל, און עס וועט הפך ווערן אין דם. 18 און די דג וואס אין ניל
וועלן מות, און דער ניל וועט באש ווערן, און די מצרים וועלן זיך לאה צו שתה מים אויסן ניל. 19 און ה' האט אמר
צו משהן: אמר צו אהרנען: לקח! דיין מטה, און נטה! אויס ידך אויף המים פון מצרים, אויף זייערע נהרות [נהר], אויף
זייערע יאורים [יאור], און אויף זייערע אגמים [אגם], און אויף כל זייערע מקוה מים, און זיי זאלן ווערן דם; און עס
זאל זיין דם אין כל ארץ מצרים, סיי אין הילצערנע כלים, סיי אין שטיינערנע. 20 האבן משה און אהרן אזוי עשה, ווי
ה' האט צוה. און ער האט רום דעם מטה, און האט נכה המים וואס אין ניל, פאר די אויגן פון פרעהן, און פאר די
אויגן פון זיינע עבדים; און דאס כל מים וואס אין ניל איז הפך געווארן אין דם. 21 און די דג וואס אין ניל זיינען
מות, און דער ניל איז באש געווארן, און די מצרים האבן נישט יכל שתה מים אויסן ניל; און הדם איז געווען אין כל
ארץ מצרים. 22 האבן די חרטומים [חרטֹם] פון מצרים עשה דעס גלייכן מיט זייערע לטים [לט]; און לב פרעה איז
חזק, און ער האט נישט שמע צו זיי; אזוי ווי ה' האט דבר. 23 און פרעה האט זיך פנה און איז בוא אין זיין בית, און
האט גם דאס נישט שית צום לב. 24 און כל מצרים האבן חפר ארום ניל נאך מים צום שתה, ווייל זיי האבן נישט
יכל צו שתה פון המים פון ניל. 25 און עס זיינען מלא געווארן 7 ימים, נאכדעם ווי ה' האט נכה דעם ניל. [8:1]26
און ה' האט אמר צו משהן: בוא! צו פרעהן, און אמר צו אים: אזוי האט אמר ה': לאז שלח עמי, זיי זאלן מיר עבד
[זען דניאל 3:12; 7:13-14 צדיקים לא עבד און פלח אלילים אבער כל עמים עבד און פלח בר אנוש משיח]. [8:2]27
און אויב דו ווילסט זיי מאן צו שלח, הנה נגף איך דיין כל גבול מיט צפרדעים. [8:3]28 און דער ניל וועט שרץ
צפרדעים, און זיי וועלן עלה, און וועלן בוא אין ביתך, און אין דיין חדר משכב, און אויף דיין מטה, און אין בית פון
דיינע עבדים, און אויף עמך, און אין דיינע תנורים [תנור], און אין דיינע משארות [משארת]. [8:4]29 אי אויף דיר, אי
אויף עמך, אי אויף כל דיינע עבדים, וועלן עלה די צפרדעים.

שמו8

1 און ה' האט אמר צו משהן: אמר! צו אהרנען: נטה! ידך מיט דיין מטה אויף די נהרות [נהר], אויף די יאורים [יאור],
און אויף די אגמים [אגם, זען התג' 20:15], און ברענג ארויף צפרדע אויפן ארץ מצרים. 2 און אהרן האט נטה ידו
אויף די מים פון מצרים, און די צפרדעים זיינען עלה, און האבן כסה ארץ מצרים. 3 האבן די חרטומים [חרטום]
עשה דעס גלייכן מיט זייערע לטים [לט], און זיי האבן ארויפגעבראכט צפרדעים אויפן ארץ מצרים. 4 און פרעה
האט קרא משהן און אהרנען, און האט אמר: עתר! צו ה', ער זאל סור די צפרדעים פון מיר און פון עמי, און איך
וועל שלח העם, זיי זאלן זבח צו ה'. 5 האט משה אמר צו פרעהן: התפאר (פָּאַר) איבער מיר; אויף ווען זאל איך עתר
פאר דיר, און פאר דיינע עבדים, און פאר עמך, צו כרת [זען דניאל 9:26 יכרת משיח ואֵין לו; ישעיהו 53:8; נגזר מארץ
חיים מפשע עמי] די צפרדעים פון דיר, און פון בתיך, אז נאר אין ניל זאלן זיי שאר? 6 האט ער אמר: אויף מחר. האט
ער אמר: אזוי ווי דיין דבר! כדי זאלסט האבן דעת, אז נישטא אזא ווי ה' אלוקינו. 7 און די צפרדעים וועלן זיך סור
פון דיר, און פון בתיך, און פון דיינע עבדים, און פון עמך; נאר אין ניל וועלן זיי שאר. 8 זיינען משה און אהרן יצא
פון פרעהן, און משה האט צעק צו ה' פון וועגן די צפרדעים וואס ער האט שום אויף פרעהן. 9 און ה' האט עשה
אזוי ווי דאס דבר פון משהן, און די צפרדעים זיינען מות פון די בתים, פון די חצרות [חצר], און פון די שדות [שדה].
10 און מע האט זיי צבר חמרם [חומר] אויף חמרם, און הארץ איז באש געווארן. 11 און ווי פרעה האט ראה, אז עס
איז געווארן רוחה, אזוי האט ער כבד זיין לב, און האט נישט שמע צו זיי; אזוי ווי ה' האט דבר. 12 און ה' האט אמר
צו משהן: אמר! צו אהרנען: נטה דיין מטה, און נכה דעם עפר הארץ, און ער זאל ווערן כנם (כֵּן) אין כל ארץ מצרים.
13 האבן זיי אזוי עשה; און אהרן האט נטה זיין יד מיט זיין מטה, און ער האט נכה דעם עפר הארץ, און עס איז
געווארן כנם (כֵּן) אויף אדם און אויף בהמות [בהמה]; דער כל עפר הארץ איז געווארן כנם (כֵּן) אין כל ארץ מצרים.
14 און די חרטומים [חרטום] האבן דעס גלייכן עשה מיט זייערע לטים [לט] צו יצא כנם (כֵּן), נאר זיי האבן נישט
יכל. און דאס כנם (כֵּן) איז געווען אויף אדם און אויף בהמות [בהמה]. 15 און די חרטומים [חרטום] האבן אמר צו
פרעהן: אצבע אלוקים איז דאס. נאר לב פרעה איז חזק, און ער האט נישט שמע צו זיי; אזוי ווי ה' האט דבר. 16 און
ה' האט אמר צו משהן: שכם! זיך אין דער בוקר, און יצב זיך פאר פרעהן; הנה, ער יצא צום מים, זאלסטו אמר צו
אים: אזוי האט אמר ה': שלח! עמי, זיי זאלן מיר עבד. 17 ווייל אויב דו נישט שלח עמי, הנני שלח איך אויף דיר, און
אויף דיינע עבדים, און אויף עמך, און אין דיינע בתים, ערוב, און די בתים פון מצרים וועלן מלא ווערן מיט דעם
ערוב, און גם די אדמה וואס זיי זיינען אויף. 18 און איך וועל פלה אין יום ההוא ארץ גושן, וואס עמי עמד זיך אויף
דערין, אז דאס ערוב זאל דארטן נישט זיין, כדי זאלסט האבן דעת, אז איך, ה', בין אין קרב הארץ. 19 און איך וועל
שום א פדות צווישן עמי און צווישן עמך. אויף מחר היה דער דאזיקער אות [אות, זען ישעיהו 7:14, שוואנגער פרוי

פעלנדיק בתולהשאפט בתולים איז נישט אן אות]. 20 און ה' האט אזוי עשה: און עס איז בוא כבד ערוב אין בית
פרעהן, און אין בית עבדיו, און אין כל ארץ מצרים. הארץ איז שחת [זען תהילים 16:10] געווארן פון וועגן דעם
ערוב. 21 האט פרעה קרא משהן און אהרנען, און האט אמר: הלך זבח צו אלוקיכם אין הארץ. 22 האט משה אמר:
עס איז נישט כון אזוי צו עשה, ווייל די תועבה פון די מצרים וועלן מיר זבח צו ה' אלוקינו; זע, אז מיר וועלן זבח די
תועבה פון די מצרים פאר זייערע אויגן, צי וועלן זיי אונדז נישט סקל? 23 דרך 3 ימים וועלן מיר הלך אין דער
מדבר, און מיר וועלן זבח צו ה' אלוקינו, אזוי ווי ער וועט אונדז אמר. 24 האט פרעה אמר: איך וועל אייך שלח, איר
זאלט זבח צו ה' אלוקיכם אין דער מדבר, נאר רחק נישט זייער רחק זאלט איר הלך. עתר פאר מיר. 25 האט משה
אמר: הנה, איך יצא פון דיר, און וועל עתר צו ה', אז דאס ערוב זאל זיך סור פון פרעהן, פון עבדיו, און פון עמו מחר;
זאל נאר פרעה נישט יסף התל [תלל], נישט שלח העם צו זבח צו ה'. 26 און משה איז יצא פון פרעהן, און האט עתר
צו ה'. 27 און ה' האט עשה אזוי ווי דאס דבר פון משהן, און האט סור דאס ערוב, פון פרעהן, פון עבדיו, און פון
עמו; נישט אן איינציקע איז שאר. 28 אבער פרעה האט גם דאס מאל געמאכט כבד זיין לב, און האט נישט שלח
העם.

שמו9

1 און ה' האט אמר צו משהן: בוא צו פרעהן, און דבר צו אים: אזוי האט אמר ה', אלוקי העברים: שלח עמי, זיי זאלן
מיר עבד. 2 ווייל אויב דו ווילסט מאן, און עוד דו זיי חזק, 3 הנה, וועט די יד ה' זיין אויף דיין מקנה וואס איז אין
שדה, אויף די סוסים, אויף די חמורים, אויף די גמלים, אויף די בקר, און אויף די צאן; א זייער כָּבֵד דֶבֶר. 4 און ה'
וועט פלה צווישן דעם מקנה פון ישראל און צווישן דעם מקנה פון מצרים, און פון כל וואס געהערט צו די
בני-ישראל וועט גארנישט מות. 5 און ה' האט שום א מועד, לאמור: מחר וועט ה' עשה די דאזיקע זאך אין ארץ. 6
און ה' האט עשה די דאזיקע זאך אויף מחר, און דאס כל מקנה פון מצרים איז מות, אבער פון דעם מקנה פון די
בני-ישראל איז אן איינציקס נישט מות. 7 און פרעה האט שלח, און הנה פון דעם מקנה פון ישראל איז צו מאל אן
איינציקס נישט מות. אבער לב פרעה איז געבליבן כבד, און ער האט נישט שלח העם. 8 און ה' האט אמר צו משהן
און צו אהרנען: לקח אייך אייערע פולע חפנים [חֹפֶן] פיח פון א כבשן, און משה זאל עס זרק [זרק, זען אויף נזה,
משיח איז דער מזה (נזה) פון גוים רבים; ביום השלישי משיח איז דער איש טהור אין א מקום טהור אין הימל, הדרך
המשיחיסטים 14-9:11, זען במדבר 19, 19:9; ישעיהו 52:15; און פעלנדיק אים עס איז קיין אנטלויפן אוועק פון דער
טמאה פון טויטע זכות מצוות, זען גלט' 3:21; זרק, זען נזה, ישעיהו 52:15, משיח נזה זיין כפרה פון זיין אשם נפשו
אויף גוים רבים, זען ויקר' 4:6,17] אקעגן שמים, פאר די אויגן פון פרעהן. 9 און עס וועט ווערן צו אבק איבערן כל
ארץ מצרים, און ווערן א שחין וואס פרח אין אבעבועות, אויף אדם און אויף בהמה, אין כל ארץ מצרים. 10 האבן
זיי לקח פיח פון א כבשן, און זיי האבן זיך עמד פאר פרעהן, און משה האט עס זרק [זרק, זען אויף נזה, משיח איז
דער מזה (נזה) פון גוים רבים; ביום השלישי משיח איז דער איש טהור אין א מקום טהור אין הימל, הדרך
המשיחיסטים 14-9:11, זען במדבר 19, 19:9; ישעיהו 52:15; און פעלנדיק אים עס איז קיין אנטלויפן אוועק פון דער
טמאה פון טויטע זכות מצוות, זען גלט' 3:21; זרק, זען נזה, ישעיהו 52:15, משיח נזה זיין כפרה פון זיין אשם נפשו
אויף גוים רבים, זען ויקר' 4:6,17] אקעגן שמים, און עס איז געווארן א שחין וואס פרח אין אבעבועות, אויף אדם און
אויף בהמה. 11 און די חרטומים [חרטום] האבן נישט יכל עמד פאר משהן פון וועגן דעם שחין, ווייל דער שחין איז
געווען אויף די חרטומים אזוי ווי אויף כל מצרים. 12 און ה' האט חזק לב פרעה, און ער האט נישט שמע צו זיי; אזוי
ווי ה' האט דבר צו משהן. 13 און ה' האט אמר צו משהן: שכם זיך אין דער בוקר, און יצב! זיך פאר פרעהן, און אמר
צו אים: אזוי האט אמר ה' אלוקי העברים: שלח עמי, זיי זאלן מיר עבד. 14 ווייל דאס מאל שלח איך כל מיינע
מגפות [מגפה] אויף לבך, אויף דיינע עבדים, און אויף עמך, כדי זאלסט האבן דעת, כי אֵין כמוני בכל הארץ. 15 ווייל
איך וואלט איצט שלח ידי, און וואלט נכה דיך און עמך מיט דֶבֶר, אז דו וואלסט כחד געווארן פון הארץ. 16 און
נאר דעריבער האב איך דיך עמד, כדי דיר צו ווייזן מיין כוח, און כדי מע זאל ספר שמי איבער כל הארץ. 17 נאך דו
סלל זיך אקעגן עמי, זיי נישט צו שלח. 18 הנני, איך מטר מחר אין דער צייט ברד כבד מאד, וואס אזא ווי ער איז
נישט געווען אין מצרים פון דעם יום וואס זי איז יסד געווארן און ביז איצט. 19 און איצט שלח! עוז! אריינטרייבן
דיין מקנה, און כל וואס דו האסט אין שדה; כל האדם און בהמה וואס וועט זיך מצא אין שדה, און וועט נישט אסף
ווערן אין בית, וועט אויף זיי ירד דער ברד, און זיי וועלן מות. 20 דער עבדים פון פרעה וואס האט מורא [ירא]
געהאט פאר דבר ה', האט נוס עבדיו און זיין מקנה אין די בתים. 21 און ווער עס האט נישט שום לבו אויף דבר ה',
האט עזב [זען עזב, תהילים 22:2; מתי 27:46] עבדיו און זיין מקנה אין שדה. 22 און ה' האט אמר צו משהן: נטה! ידך

אקעגן שמים, און זאל ווערן א ברד אין כל הארץ מצרים, אויף אדם, און אויף בהמה, און אויף כל עשב השדה, אין
ארץ מצרים. 23 האט משה נטה זיין מטה אקעגן שמים, און ה' האט נתן קולות און ברד, און אש איז הלך אויף
ארצה; און ה' האט מטר ברד אויפן ארץ מצרים. 24 און עס איז געווען ברד, מיט אש לקח אין מיטן ברד, כבד מאד,
וואס אזא ווי ער איז נישט געווען אין כל ארץ מצרים, פון זינט עס איז געווארן צום גוי. 25 און דער ברד האט נכה
אין כל ארץ מצרים כל וואס אויפן שדה, פון אדם ביז בהמה; גם כל עשב השדה האט דער ברד נכה, און כל עץ
השדה האט ער שבר. 26 נאר אין ארץ גושן, וואס דארטן זיינען געווען די בני-ישראל, איז קיין ברד נישט געווען. 27
האט פרעה שלח און קרא משהן און אהרנען, און ער האט צו זיי אמר: איך האב חטא דאס מאל; ה' איז הצדיק, און
איך און עמי זיינען הרשעים [רשע]. 28 עתר! ה', און זאל זיין גענוג די קולות אלוקים און ברד, און איך וועל אייך
שלח, און איר וועט נישט יסף עמד. 29 האט משה צו אים אמר: ווי איך יצא פון עיר, וועל איך פרש מיינע כף צו ה';
וועלן די קולות חדל, און דער ברד וועט מער נישט זיין; כדי זאלסט האבן דעת אז הארץ געהערט צו ה'. 30 און דו
און דיינע עבדים איך ידע, אז איר האט נאך כל נישט מורא [ירא] פנים ה' אלוקים [זען קור"ב 4:6 see
http://www.afii.org/mahzor/mahzorA.pdf page 38 Yeshua Sar HaPanim, Machzor Rosh
:YNewYork Hebrew Publishing Company HaShanah [
o m K
31 און דער פשתה און דער שעורה זיינען נכה געווארן, ווייל דער שעורה איז געווען אין אביב, און דער פשתה אין
בליונג. 32 און דער חטה און דער כוסמת זיינען נישט נכה געווארן, ווייל זיי ווערן אפיל. 33 און משה איז יצא פון
פרעהן אויסן עיר, און האט פרש זיינע כף צו ה', און די קולות און דער ברד האבן חדל, און דער מטר האט מער
נישט נתך אויף ארצה. 34 און ווי פרעה האט ראה, אז דער מטר און דער ברד און די קולות האבן חדל, אזוי האט
ער יסף צו חטא, און האט כבד לבו, ער און עבדיו. 35 און לב פרעה איז חזק, און ער האט נישט שלח די בני-ישראל;
אזוי ווי ה' האט דבר דורך משהן.

[בא]

שמו10

1 און ה' האט אמר צו משהן: בוא צו פרעהן, ווייל איך האב כבד לבו און דאס לב פון עבדיו, כדי איך זאל שית מיינע
דאזיקע אותות צווישן אים; 2 און כדי זאלסט ספר אין די אוזנים פון בנך, און פון בן בנך, וואס איך האב עלל אין
מצרים, און מיינע אותות וואס איך האב שום צווישן זיי; און איר זאלט האבן דעת, אז איך בין ה'. 3 זיינען משה און
אהרן בוא צו פרעהן, און זיי האבן צו אים אמר: אזוי האט אמר ה' אלוקי העברים: עד מתי וועסטו זיך נישט וועלן
ענה פאר מיר? שלח עמי, זיי זאלן מיר עבד. 4 ווייל אויב דו וויסלט מאן צו שלח עמי, הנני ברענג איך מחר ארבה אין
דיין גבול. 5 און ער וועט כסה עין הארץ, אז מע וועט נישט יכל צו ראה הארץ; און ער וועט אכל דעם יתר פון דער
פליטה, וואס אייך איז שאר פון דעם ברד, און וועט אכל כל העץ וואס צמח [זען זכריה 3:8; 6:11-12 דערמאנונג
נאמען פון משיח] ביי אייך אויפן שדה. 6 און מלא וועלן ווערן דיינע בתים, און די בתים פון כל עבדיך, און די בתים
פון כל מצרים; וואס אבותיך און אבות אבותיך האבן נישט ראה פון דעם יום, וואס זיי זיינען געווען אויף אדמה,
און ביז יום הזה. און ער האט זיך פנה, און איז יצא פון פרעהן. 7 האבן עבדים פון פרעה צו אים אמר: עד מתי וועט
דער דאזיקער אונדז זיין פאר א מוקש? שלח די אנשים, און זאלן זיי עבד ה' אלוקיהם. צי נאך ידע נישט אז מצרים
אבד [זען אבד, יוח' 3:16]? 8 האט מען שוב משהן און אהרנען צו פרעהן, און ער האט צו זיי אמר: הלך! עבד! ה'
אלוקיכם; נאר מי און מי זיינען די הולכים? 9 האט משה אמר: מיט אונדזערע נערים און מיט אונדזערע זקנים וועלן
מיר הלך; מיט אונדזערע בנים און מיט אונדזערע בנות, מיט אונדזערע צאן און מיט אונדזערע בקר וועלן מיר הלך;
ווייל א חג (יום-טוב) צו ה' איז ביי אונדז. 10 האט ער צו זיי אמר: זאל ה' אזוי זיין מיט אייך, ווי איך וועל אייך שלח
מיט אייערע טף! ראה! ווארום רע איז פאר אייער פנים. 11 נישט אזוי! הלך נא איר גברים [גבר] און עבד ה', ווייל
דאס איז דאך וואס איר בקש. און מע האט זיי גרש פון פאר פרעהן. 12 האט ה' אמר צו משהן: נטה ידך אויפן ארץ
מצרים ווענגן דעם ארבה, און ער וועט עלה אויפן ארץ מצרים, און וועט אכל כל עשב הארץ, כל וואס דער ברד
האט שאר. 13 און משה האט נטה זיין מטה אויפן ארץ מצרים, און ה' האט נהג א רוח קדים אויפן הארץ כל היום
ההוא און כל לילה; ווי עס איז געווארן בוקר, אזוי האט דער רוח קדים נשא דעם ארבה. 14 און דער ארבה איז עלה

אויפן כל ארץ מצרים, און האט זיך נוח אין כל גבול מצרים כבד מאד; נישט פאר אים איז געווען אזא ארבה ווי ער,
און נישט נאך אים וועט זיין אזא. 15 און ער האט כסה דעם עין פון כל הארץ, און הארץ איז חשך געווארן; און ער
האט אכל כל עשב הארץ, און כל פרי העץ, וואס דער ברד האט יתר; און עס איז נישט יתר קיין ירק אין עץ אדער
עשב השדה אין כל ארץ מצרים. 16 האט פרעה מהר צו קרא משהן און אהרנען, און האט אמר: איך האב חטא צו
ה' אלוקיכם, און צו אייך. 17 און איצט נשא, נא, מיין חטא בלויז דאס מאל, און עתר צו ה' אלוקיכם, ער זאל סור
פון מיר נאר די דאזיקע מות. 18 איז ער יצא פון פרעהן, און האט עתר צו ה'. 19 און ה' האט הפך רוח-ים חזק מאד,
וואס האט נשא דעם ארבה, און האט אים תקע אין ים-סוף; נישט אן איינציקער ארבה איז שאר אין כל גבול פון
מצרים. 20 נאר ה' האט חזק לב פרעה, און ער האט נישט שלח די בני-ישראל. 21 און ה' האט אמר צו משהן: נטה
ידך אקעגן שמים, און זאל ווערן חשך איבערן ארץ מצרים, אז מע זאל קענען משש די חשך. 22 האט משה נטה ידו
אקעגן שמים, און עס איז געווען א חשך אפלה אין כל ארץ מצרים 3 ימים. 23 זיי האבן איינער דעם אנדערן נישט
ראה, און זיי האבן זיך קיינער נישט קום פון זיין ארט 3 יום [זען הושע 6:2]. נאר ביי כל בני-ישראל איז געווען אור
אין זייערע מושבות. 24 האט פרעה קרא משהן, און האט אמר: הלך! עבד! ה'; נאר אייערע צאן און אייערע בקר
זאלן זיך יצג; אייערע טף זאלן גם הלך מיט אייך. 25 האט משה אמר: אי דו מוזט אונדז נתן זבחים און עולות, כדי
מיר זאלן עשה צו ה' אלוקינו, 26 אי אונדזער מקנה מוז הלך מיט אונדז; נישט א פרסה זאל שאר; ווייל דערפון וועלן
מיר לקח צו עבד ה' אלוקינו; און מיר ידע נישט מיט וואס מיר וועלן דארפן עבד ה', ביז מיר בוא אהין. 27 אבער ה'
האט חזק לב פרעה, און ער האט זיי נישט אבה שלח. 28 און פרעה האט צו אים אמר: הלך! פון מיר; שומר זיך,
זאלסט יסף מיין פנים נישט ראה, ווייל אין דעם יום וואס דו ראה מיין פנים, וועסטו מות. 29 האט משה אמר:
האסט נכון דבר; איך וועל יסף עוד דיין פנים נישט ראה.

שמו11

1 און ה' האט אמר צו משהן: עוד איין נגע [זען נגע, ישעיהו 53:8] וועל איך ברענגען אויף פרעהן און אויף מצרים;
דערנאך וועט ער אייך שלח פון דאנען; אז ער אייך שלח, וועט ער אייך גרש אין כלה גרש פון דאנען. 2 דבר! נא אין
די אוזנים פון העם, זיי זאלן שאל איטלעכער פון זיין רֵעַ, און איטלעכע פון איר חברטע, כלי כסף און כלי זהב. 3 און
ה' האט נתן העם חן אין די אויגן פון מצרים. גם איז האיש משה געווען גדול מאד אין ארץ מצרים, אין די אויגן פון
עבדים פון פרעה, און אין די אויגן פון העם. 4 און משה האט אמר: אזוי האט אמר ה': ארום חצות הלילה וועל איך
יצא צווישן מצרים; 5 און עס וועט מות כל בכור אין ארץ מצרים, פון דעם בכור פון פרעהן וואס דארף ישב אויף
זיין כסא, ביז דעם בכור פון דער שפחה וואס הינטער די רחים; גם כל בכור בהמה. 6 און עס וועט ווערן א צעקה
גדולה אין כל ארץ מצרים, וואס אזא איז נישט געווען, און אזא וועט יסף נישט זיין. 7 נאר קעגן כל בני-ישראל וועט
א כלב נישט חרץ זיין לשון, סיי קעגן איש, סיי קעגן בהמה; כדי איר זאלט האבן דעת, אז ה' פלה צווישן מצרים און
צווישן ישראל. 8 און כל די דאזיקע עבדים דיינע וועלן ירד צו מיר, און וועלן זיך שחה צו מיר, לאמור: יצא! דו מיט
דיין כל העם וואס ברגליך [זען רגל, תהילים 22:17]; און נאכדעם וועל איך יצא. און ער איז יצא פון פרעהן אין חרי
אף. 9 און ה' האט אמר צו משהן: פרעה וועט נישט שמע צו אייך; כדי צו רבה מיינע מופת אין ארץ מצרים. 10 און
משה און אהרן האבן עשה כל די דאזיקע מופתים פאר פרעהן; אבער ה' האט חזק לב פרעה, און ער האט נישט
שלח די בני-ישראל פון זיין ארץ.

שמו12

1 און ה' האט אמר צו משהן און צו אהרנען אין ארץ מצרים, לאמור: 2 דער דאזיקער חודש זאל אייך זיין דער ראש
פון חדשים; דער 1טן פון די חדשים פון שנה זאל ער אייך זיין. 3 דבר צו דער כל עדת ישראל, לאמור: אין 10טן יום
פון דעם דאזיקן חודש, זאלן זיי איטלעכער זיך לקח צו זיי שה [זען משיח שה, ישעיהו 53:7] פאר א בית אבות, צו
שה פאר א בית. 4 און אויב דאס בית איז מעט פאר א שה, זאל ער לקח מיט זיין שכן וואס איז קרוב צו זיין בית,
לויט דער מכסה נפשות; איטלעכן לויט זיין אכל זאלט איר כסס אויפן שה. 5 א שה תמים, א זכר א בן שנה, זאל
עס אייך זיין; פון כבשים [כבש] אדער פון עזים [עז] זאלט איר לקח. 6 און ער זאל ביי אייך זיין אין משמרת ביזן
14טן יום פון דעם דאזיקן חודש, און די כל קהל עדת ישראל זאל אים שחט בֵּין הערבים. 7 און זיי זאלן לקח פון
דעם דם און נתן אויף 2 מזוזות [מזוזה], און אויף דעם משקוף, אויף די בתים וואס זיי וועלן אים אכל אין זיי. 8 און
זיי זאלן אכל הבשר אין דער דאזיקער לילה, געבראטן אויפן אש; מיט מצה און מיט מרור זאלן זיי עס אכל. 9 איר

זאלט נישט אכל פון אים נא, אדער בשל, מבושל אין מים, נייערט געבראטן אויפן אש; זיין ראש מיט זיינע כרע און
מיט זיינע אינגעווייד. 10 און איר זאלט נישט יתר פון אים ביז אין דער בוקר, און וואס וועט יתר פון אים ביז אין
דער בוקר, זאלט איר אין אש שרף. 11 און אזוי זאלט איר אים אכל: אייערע מתנים חגר, אייערע נעל אויף אייערע
רגלים, און אייער מקל אין ידכם; און איר זאלט אים אכל אין חפזון. פסח איז דאס צו ה'. 12 און איך וועל עבר ארץ
מצרים אין לילה הזה, און וועל נכה כל בכור אין ארץ מצרים, פון אדם ביז בהמה; און אויף כל אלוקי מצרים וועל
איך עשה שפטים; איך בין ה'. 13 און הדם וועט אייך זיין פאר אות [אות, זען ישעיהו 7:14, שוואנגער פרוי פעלנדיק
בתולהשאפט בתולים איז נישט אן אות] אויף די בתים וואס איר זייט דארטן, און ווען איך וועל ראה הדם [זען
הדם פון משיח, ישעיהו 53:7,11], איך וועל פסח איבער אייך, און עס וועט נישט זיין צווישן אייך קיין נגף צו משחית,
ווען איך נכה אין ארץ מצרים. 14 און יום הזה זאל אייך זיין פאר א זכרון [זען זכרון, לוקס 22:19], און איר זאלט
אים חגג א חג צו ה'; אויף אייערע דור-דורות, ווי חוקת עולם, זאלט איר אים חגג. 15 7 ימים זאלט איר אכל מצה;
אבערביים 1טן יום זאלט איר שבת שׂאור פון אייערע בתים, ווייל איטלעכער וואס אכל חמץ פון 1טן יום ביזן 7טן
יום, יענע נפש זאל כרת ווערן פון ישראל [זען כרת און משיח, דניאל 9:26]. 16 און אין 1טן יום זאל זיין א מקרא
קודש, און אין 7טן יום זאל זיין א מקרא קודש ביי אייך; קיין מלאכה זאל אין זיי נישט עשה ווערן, נאר וואס דארף
אכל ווערן פון כל נפש, דאס אליין מעג עשה ווערן ביי אייך. 17 און איר זאלט שמר איבער די מצה; ווייל אין דעם
דאזיקן אייגענעם יום האב איך יצא אייערע צבאות פון ארץ מצרים. און איר זאלט זיין שמר איבער דעם דאזיקן יום
אויף אייערע דור-דורות ווי אן חוקת עולם. 18 אין 1טן חודש, פון 14טן יום אין חודש אין ערב, זאלט איר אכל מצה,
ביזן 21טן יום אין חודש אין ערב. 19 7 ימים זאל זיך נישט זיין מצא שׂאור אין אייערע בתים, מחמת כל וואס אכל
חמץ, יענע נפש זאל כרת [זען דניאל 9:26, משיח יכרת, כרת] ווערן פון דער עדת ישראל, סיי א גר, און סיי אזרח
הארץ. 20 קיין חמץ זאלט איר נישט אכל; אין כל אייערע מושבות [מושב] זאלט איר אכל מצה. 21 און משה האט
קרא כל זקני ישראל, און האט צו זיי אמר: משך! און לקח! אייך צאן לויט אייערע משפחות, און שחט דעם
קרבן-פסח. 22 און איר זאלט לקח אגודה פון אזוב און טבל [זען רומ' 6:3] אין דעם דם וואס אין סף, און איר זאלט
נגע צו דעם משקוף און צו די 2 מזוזות פון דעם דם וואס אין סף, און איר זאלט קיינער נישט יצא פון דעם פתח פון
זיין בית ביז בוקר. 23 און אז ה' וועט עבר צו נגף מצרים, וועט ער ראה הדם אויפן משקוף און אויף די 2 מזוזות, און
ה' וועט פסח איבערן פתח, און ער וועט נישט נתן דעם משחית צו בוא אין אייער בתים צו נגף. 24 און איר זאלט זיין
שמר איבער די דאזיקע דבר ווי א חק פאר דיר און פאר בניך עד עולם. 25 און עס וועט זיין, אז איר וועט בוא אין
הארץ וואס ה' וועט אייך נתן, אזוי ווי ער האט דבר, זאלט איר זיין שמר איבער דעם דאזיקן עבודה. 26 און עס
וועט זיין, אז בניכם וועלן אייך אמר: מה העבודה הזאת לכם? 27 זאלט איר אמר: זבח פסח איז דאס צו ה', ווייל ער
האט פסח איבער די בתים פון די בני-ישראל אין מצרים, ווען ער האט נגף מצרים, און אונדזערע בתים האט ער
נצל געווען. האט העם זיך קדד און זיך שחה. 28 און די בני-ישראל זיינען הלך און האבן עשה; אזוי ווי ה' האט צוה
משהן און אהרנען, אזוי האבן זיי עשה. 29 און עס איז געווען אין חצי לילה, אזוי האט ה' נכה כל בכור אין ארץ
מצרים, פון דעם בכור פון פרעהן וואס האט געזאלט ישב אויף זיין כסא, ביז דעם בכור פון דעם שבי וואס אין בית
הבור; און כל בכור פון בהמה. 30 איז פרעה קום ביי דער לילה, ער און כל זיינע עבדים, און כל מצרים, און עס איז
געווארן צעקה גדול אין מצרים, ווייל עס איז נישט געווען א בית וואס דארטן זאל נישט זיין א מת. 31 און ער האט
קרא משהן און אהרנען ביי לילה, און האט אמר: קום! יצא! פון צווישן עמי, אי איר, אי די בני-ישראל, און הלך! עבד!
ה', אזוי ווי איר האט דבר. 32 לקח אי אייערע צאן, אי אייערע בקר, אזוי ווי איר האט דבר, און הלך! און ברך מיך
גם. 33 און די מצרים זיינען חזק צו העם, זיי צו מהר צו שלח פון הארץ, ווייל זיי האבן אמר: מיר וועלן כל מות. 34
און העם האט נשא זייער בצק איידער ער איז חמץ געווארן; זייערע משארות [משארת] זיינען געווען צרר אין זייערע
שמלה אויף זייערע אקסלען. 35 און די בני-ישראל האבן עשה אזוי ווי דאס דבר פון משהן, און זיי האבן שאל פון
די מצרים כלי כסף און כלי זהב, און שמלה. 36 ווייל ה' האט נתן העם חן אין די אויגן פון די מצרים, און זיי האבן
זיי שאל; און זיי האבן נצל מצרים. 37 און די בני-ישראל האבן נסע פון רעמסס קיין סוכות, ארום 600,000 רגלי
הגברים, אחוץ טף. 38 און גם ערב רב איז עלה מיט זיי; און צאן און בקר מקנה כבד מאד. 39 און זיי האבן אפה פון
דעם בצק וואס זיי האבן יצא פון מצרים, עוגה מצה, ווייל ער איז נישט חמץ געווארן, ווייל זיי זיינען גרש געווארן
פון מצרים, און האבן זיך נישט יכל מהה, און אפילו צידה האבן זיי זיך נישט עשה. 40 און דאס מושב פון די
בני-ישראל, וואס זיי זיינען ישב אין מצרים, איז געווען 430 שנה. 41 און עס איז געווען צום קץ פון 430 שנה, איז,
גענוי אין דעם יום הזה, זיינען כל צבאות פון ה' יצא פון ארץ מצרים. 42 לילה שמורים איז דאס געווען ביי ה' אז זיי
יצא פון ארץ מצרים; איז די דאזיקע אייגענע לילה א שמורים צו ה' ביי כל בני-ישראל אויף זייערע דור-דורות. 43
און ה' האט אמר צו משהן און אהרנען: דאס איז דער חוקת הפסח: קיין בן-נכר טאר פון אים נישט אכל. 44 און כל

עבד איש מקנה [זען קנה משלי 8:22] פאר געלט, אז דו האסט אים געמלט, דעמאלט מעג ער פון אים אכל. 45 א
תושב און א שכיר טאר פון אים נישט אכל. 46 אין בית אחד זאל ער אכל ווערן; זאלסט נישט יצא אויסן בית דעם
בשר; און א עצם זאלט איר נישט שבר אין אים [זען יוח' 19:33]. 47 כל עדת ישראל זאל אים עשה. 48 און אז ביי
דיר וועט זיך אויפהאלטן א גר, און ער וועט וועלן עשה פסח צו ה', זאל ביי אים געמלט ווערן כל זכר, און דעמאלט
קען ער קרב אים צו עשה; און ער זאל זיין אזוי ווי אן אזרח הארץ; נאר קיין ערל טאר פון אים נישט אכל. 49 תורה
אחד זאל זיין פאר דעם אזרח, און פאר דעם גר וואס גור זיך אויף צווישן אייך. 50 און כל בני-ישראל האבן דאס
עשה; אזוי ווי ה' האט צוה משהן און אהרנען, אזוי האבן זיי עשה. 51 און עס איז געווען אין דעם דאזיקן אייגענעם
יום, האט ה' יצא די בני-ישראל, פון ארץ מצרים, לויט זייערע צבאות.

שמו13

1 און ה' האט דבר צו משהן, לאמור: 2 קדש! צו מיר כל בכור; פטר כל רחם צווישן די בני-ישראל, פון אדם אדער
פון בהמה, זאל געהערן צו מיר. 3 און משה האט אמר צו העם: זכר דעם דאזיקן יום וואס איר זייט יצא פון מצרים,
פון דעם בית עבדים; ווייל מיט א חוזק יד האט אייך ה' יצא פון דאנען; דעריבער זאל נישט אכל ווערן חמץ. 4 היום
איר יצא, אין חודש אביב. 5 איז, אז ה' וועט דיך ברענגען אין ארץ הכנעני, און דעם חתי, און דעם אמורי, און דעם
חוי, און דעם יבוסי, וואס ער האט געשווארן צו אבותיך, דיר צו נתן, אן ארץ זבת חלב און דבש, זאלסטו עבד דעם
דאזיקן עבודה אין דעם דאזיקן חודש. 6 7 ימים זאלסטו אכל מצה און אויפן 7טן יום זאל זיין א חג צו ה'. 7 מצה
זאל אכל ווערן אין 7 ימים, און עס זאל נישט ראה ווערן ביי דיר חמץ, און עס זאל נישט ראה ווערן ביי דיר שאור,
אין כל דיין גבול. 8 און זאלסט נגד בנך אין יום ההוא, לאמור: דאס איז פון וועגן דעם וואס ה' האט מיר עשה ביי
מיין יצא פון מצרים. 9 און עס זאל דיר זיין פאר אן אות [אות, זען ישעיהו 7:14, שוואנגער פרוי פעלנדיק
בתולהשאפט בתולים איז נישט אן אות] אויף ידך, און פאר א זכרון צווישן דיינע אויגן, כדי די תורה פון ה' זאל זיין
אין דיין פה; ווייל מיט א חזקה יד האט דיך ה' יצא פון מצרים. 10 און זאלסט זיין שמר איבער דאס דאזיקער חוקה
אין זיין מועד, פון ימים צו ימים. 11 און עס וועט זיין, אז ה' וועט דיך ברענגען אין ארץ הכנעני, אזוי ווי ער האט
געשווארן דיר און אבותיך, און ער וועט עס דיר נתן, 12 זאלסטו עבר איטלעכס וואס פטר דעם רחם, צו ה'; און
איטלעך פטר וואס שגר פון בהמה וואס דו וועסט האבן, אויב זכרים, זאל געהערן צו ה'. 13 און כל פטר פון א
חמור זאלסטו פדה מיט שה [זען משיח שה, ישעיהו 53:7], און אויב דו וועסט נישט פדה, זאלסטו אים ערף. און כל
בכור אדם צווישן בניך זאלסטו פדה. 14 און עס וועט זיין, אז בנך וועט דיך שאל מחר, לאמור: וואס איז דאס?
זאלסטו אמר צו אים: מיט חוזק יד האט אונדז ה' יצא פון מצרים, פון דעם בית עבדים. 15 און עס איז געווען, אז
פרעה האט זיך קשה קעגן אונדז צו שלח, האט ה' געהרגעט כל בכור אין ארץ מצרים, פון בכור פון אדם ביז בכור
פון בהמה; דעריבער זבח איך צו ה' כל פטר רחם זכרים; און כל בכור פון מיינע בנים איך פדה. 16 און עס זאל זיין
פאר אן אות [אות, זען ישעיהו 7:14, שוואנגער פרוי פעלנדיק בתולהשאפט בתולים איז נישט אן אות] אויף ידך, און
פאר א טוטפות צווישן דיינע אויגן; ווייל מיט א חוזק יד האט אונדז ה' יצא פון מצרים.

[בשלח]

17 און עס איז געווען, אז פרעה האט שלח העם, האט זיי ה' נישט נחה אויף דרך ארץ פלשתים, הגם ער איז געווען
קרוב; ווייל אלוקים האט אמר: העם וועט נאך נחם האבן, אז זיי וועלן ראה מלחמה, און זיי וועלן זיך שוב קיין
מצרים. 18 און ה' האט סבב העם ארום, אויפן דרך מדבר ים-סוף. און די בני-ישראל זיינען חמושים [חמש] עלה פון
ארץ מצרים. 19 און משה האט לקח מיט זיך די עצמות [עצם] פון יוספן; מחמת באשווערן האט ער באשווארן די
בני-ישראל, לאמור: פקד וועט זיך ה' פקד אייך; זאלט איר עלה מיינע עצמות פון דאנען מיט אייך. 20 און זיי האבן
נסע פון סוכות, און האבן חנה אין אֵתָם ביים קצה מדבר. 21 און ה' איז הלך זיי פאריס, ביי יומם אין עמוד ענן, זיי
צו נחה אויפן דרך, און ביי לילה אין עמוד אש, זיי צו לייכטן; כדי צו הלך יומם ולילה. 22 דער עמוד ענן פלעגט זיך
נישט מוש ביי יומם, און דער עמוד אש ביי לילה, פון פארן העם.

שמו14

1 און ה' האט דבר צו משהן, לאמור: 2 דבר צו די בני-ישראל, זיי זאלן זיך שוב, און חנה פאר פי-החירות, צווישן

מגדול און צווישן ים, פאר בעל-צפון; אקעגן אים זאלט איר חנה ביים ים. 3 און פרעה וועט אמר אויף בני-ישראל:
זיי זיינען בוך אין ארץ, דער מדבר האט זיי סגר. 4 און איך וועל חזק לב פרעה, און ער וועט זיי רדף; און איך וועל
כבד ווערן דורך פרעהן, און דורך זיין כל חיל, און די מצרים וועלן האבן דעת, אז איך בין ה'. און זיי האבן אזוי עשה.
5 איז נגד געווארן מלך מצרים, אז דעס עם איז ברח, און דאס לב פרעהן און פון עבדיו איז הפך געווארן אקעגן
דעם עם, און זיי האבן אמר: וואס האבן מיר דא עשה, וואס מיר האבן שלח ישראל פון אונדז צו עבד? 6 האט ער
אסר זיין מרכבה, און האט לקח מיט זיך עמו. 7 און ער האט לקח 600 רכב בחר, און כל רכב פון מצרים, און שליש
איבער זיי כל. 8 און ה' האט חזק דאס לב פרעה מלך מצרים, און ער האט רדף די בני-ישראל; און די בני-ישראל
זיינען יצא מיט א יד רום. 9 און די מצרים האבן זיי רדף, כל סוסים, די מרכבות פון פרעהן, און זיינע פרשים, און זיין
חיל, און זיי האבן זיי נשג ווי זיי האבן חנה ביים ים, ביי פי-החירות, פאר בעל-צפון. 10 און ווי פרעה האט זיך קרב,
אזוי האבן די בני-ישראל נשא זייערע אויגן, און הנה די מצרים נסע הינטער זיי, און זיי האבן ירא מאד געהאט; און
די בני-ישראל האבן צעק צו ה'. 11 און זיי האבן אמר צו משהן: צי ווייל קיין קברים [זען קבר, ישעיהו 53:9] זיינען
נישטא אין מצרים, האסטו אונדז לקח צו מות אין דער מדבר? וואס האסטו דא עשה צו אונדז, אונדז יצא פון
מצרים? 12 איז דאס נישט דאס דבר וואס מיר האבן דבר צו דיר אין מצרים, לאמור: חדל זיך פון אונדז, און לאמיר
עבד מצרים? ווייל בעסער פאר אונדז צו עבד מצרים, איידער מיר זאלן מות אין דער מדבר. 13 האט משה אמר צום
עם: איר זאלט נישט מורא האבן; יצב! און ראה די ישועה פון ה' וואס ער וועט אייך היום עשה; ווייל ווי איר ראה
היום די מצרים, וועט איר זיי עד עולם מער ווידער נישט ראה. 14 ה' וועט מלחמה האלטן פאר אייך, און איר וועט
חרש. 15 און ה' האט אמר צו משהן: וואס צעק צו מיר? דבר צו די בני-ישראל, זיי זאלן נסע. 16 און דו רום דיין
מטה, און נטה ידך אויפן ים, און בקע אים, און די בני-ישראל וועלן בוא אין מיטן ים אויף יבשה. 17 און איך, הנני,
איך חזק דאס לב מצרים, און זיי וועלן בוא נאך זיי; און איך וועל כבד ווערן דורך פרעהן, און דורך זיין כל חיל, דורך
זיינע מרכבות, און דורך זיינע פרשים. 18 און די מצרים וועלן האבן דעת אז איך בין ה', ווען איך ווער כבד דורך
פרעהן, דורך זיינע מרכבות , און דורך זיינע פרשים. 19 און דער מלאך האלוקים וואס איז הלך פאר דער מחנה פון
ישראל, האט נסע און איז הלך פון הינטער זיי; און דער עמוד ענן האט נסע פון פאר זיי, און האט זיך עמד הינטער
זיי; 20 און ער איז בוא צווישן דער מחנה מצרים, און צווישן דער מחנה ישראל; און דארטן איז געווען דער ענן און
די חשך און דא האט ער אור די לילה; און איינע האט נישט קרב צו דער אנדערער די כל לילה. 21 און משה האט
נטה ידו אויפן ים, און ה' האט געטריבן דעם ים מיט א רוח קדים עז כל הלילה, און שום דעם ים פאר חרבה, און
המים האבן זיך בקע. 22 און די בני-ישראל זיינען בוא אין מיטן ים אויף יבשה; און המים זיינען זיי געווען א חומה
פון זייער ימין און פון זייער שמאל. 23 און די מצרים האבן רדף, און כל סוס פרעהן, זיינע מרכבות, און זיינע
פרשים, זיינען בוא נאך זיי אין מיטן ים. 24 און עס איז געווען אין דער אשמורה פון בוקר, האט ה' שקף אויף דער
מחנה מצרים דורך עמוד אש און ענן, און ער האט המם די מחנה פון מצרים. 25 און ער האט סור די אופן פון
זייערע מרכבות, און זיי נהג מיט כבדות, און די מצרים האבן אמר: לאמיר נוס פון ישראל, ווייל ה' האלט מלחמה
פאר זיי מיט מצרים. 26 און ה' האט אמר צו משהן: נטה ידך אויפן ים, און זאלן המים זיך שוב אויף די מצרים, אויף
זייערע מרכבות, און אויף זייערע פרשים. 27 האט משה נטה זיין יד אויפן ים, און דער ים האט זיך שוב צו זיין איתן
פון די בוקר, און די מצרים זיינען אים נוס אנטקעגן; און ה' האט נער די מצרים אין מיטן ים. 28 און המים האבן זיך
שוב, און האבן כסה די מרכבות, און די פרשים: דעם כל חיל פון פרעהן, וואס איז בוא נאך זיי אין ים; נישט שאר
פון זיי עד אחד. 29 און די בני-ישראל זיינען הלך אין מיטן ים אויף יבשה און המים זיינען זיי געווען א חומה פון
זייער ימין און פון זייער שמאל. 30 און ה' האט אין יענעם יום ישע ישראל פון דער יד פון מצרים, און ישראל האט
ראה די מצרים מות אויפן שפה ים. 31 און ישראל האט ראה די יד הגדולה וואס ה' האט עשה אקעגן מצרים, און
העם האט מורא געהאט פאר ה', און זיי האבן אמן [זען בראשית 15:6; ישעיהו 53:1,11] אין ה', און אין זיין עבד
משהן [זען עבד כמוך משיח, דברים 18:18; ישעיהו 52:13-53:12].

שמו15

1 דעמאלט שיר משה און די בני-ישראל דאס דאזיקע שיר צו ה', און זיי האבן אמר, לאמור: איך וועל שיר צו ה',
ווייל ער גאה איז גאה; דעם סוס מיט זיין רכב האט ער רמה אין ים. 2 מיין עז און זמרה איז י-ה, און ער איז מיר
געווען ישועה. דאס איז א-לי, און איך וועל אים נוה; אלוקי אבי, און איך וועל אים רום. 3 ה' איז אן איש מלחמה, ה'
איז שמו. 4 מרכבות פרעה און זיין חיל האט ער ירה אין ים, און זיינע מבחר שלשיו זיינען אין ים-סוף טבע. 5 די
תהום טוען זיי כסה, זיי האבן ווי אן אבן אין די מצולה ירד. 6 דיין ימין, ה', דו אדר אין כוח, דיין ימין, ה', רעץ דעם

אויב. 7 און מיט דיין רב גאון האסט הרס זיי וואס קום קעגן דיר; דו שלח דיין חרון, אכל ער זיי ווי קש. 8 און פון
דעם רוח פון דיינע אף האבן זיך המים ערם; אזוי ווי א נד נזלים [נזל] זיינען נצב; די תהום האבן קפא אין לב ים. 9
דער אויב האט אמר: איך וועל רדף, איך וועל נשג, איך וועל חלק שלל [זען שלל ישעיהו 53:12], מיין נפש וועט זיך
מלא מיט זיי; איך וועל ריק מיין חרב, ירש וועט זיי ידי. 10 האסטו מיט דיין רוח נשף, האט דער ים זיי כסה; זיי
זיינען צלל ווי עפרת אין די מים אדיר. 11 מי איז ווי דו, ה', צווישן די א-לם? מי איז ווי דו, אדר אין קודש, נורא [ירא]
אין תהלות [תהלה], עשה פלא [זען פלא און משיח, ישעיהו 9:5-6]? 12 האסט נטה דיין ימין, האט ארץ זיי בלע. 13
האסט נחה מיט דיין חסד העם וואס דו האסט גאל; האסט נהל מיט דיין עז צו דיין נוה קודש. 14 עמים האבן
שמע, האבן זיי רגז, אן חיל האט אחז די יושבי פלשת. 15 בהל האבן זיך דעמאלט די אלופי אדום, די אילי מואב, זיי
האט א רעד אחז, מוג געווארן זיינען כל יושבי כנען; 16 אן אימה און פחד איז נפל אויף זיי. דורך דער גרויסקייט פון
דיין זרוע [זען זרוע משיח, ישעיהו 53:1] זיינען זיי דמם ווי אן אבן געווארן, בעת עמך איז עבר, ה', בעת עבר איז העם
וואס דו האסט קנה [זען משלי 8:22]. 17 וועסט זיי ברענגען און זיי נטע אויף ההר פון נחלתך, מכון וואס דו האסט
פעל פאר דיר, ה', צו ישב, מקדש, ה', וואס דיינע ידים האבן כון. 18 ה' וועט מלך לעולם ועד. 19 ווייל סוס פרעה
מיט זיינע מרכבות און זיינע פרשים זיינען בוא אין ים, און ה' האט שוב אויף זיי המים פון ים, און די בני-ישראל
זיינען הלך אין מיטן ים אויף יבשה. 20 און מרים די נביאה, אחות אהרן, האט לקח די תוף אין איר יד, און כל נשים
זיינען יצא נאך איר מיט תופים און מיט מחולה. 21 און מרים האט ענה זיי: שיר! צו ה', ווייל ער גאה איז גאה; דעם
סוס מיט זיין רכב האט ער רמה אין ים. 22 און משה האט נסע ישראל פון ים-סוף, און זיי זיינען יצא צום מדבר
שור; און זיי זיינען הלך 3 ימים אין דער מדבר, און האבן נישט מצא קיין מים. 23 און זיי זיינען בוא קיין מרה; נאר
זיי האבן נישט יכל שתה דאס מים פון מרה, ווייל עס איז געווען מר. דעריבער האט מען קרא איר שם מרה. 24 און
העם האט לון אקעגן משהן, לאמור: וואס זאלן מיר שתה? 25 האט ער צעק צו ה', און ה' האט אים אנגעוויזן אן עץ,
און ער האט אים שלך אין מים, און המים איז געווארן מתק. דארטן האט ער זיי שום חוק און משפט, און דארטן
האט ער זיי נסה. 26 און ער האט אמר: אויב שמע וועסטו שמע צו דעם קול ה' אלוקיך, און וועסט עשה וואס איז
ישר אין זיינע אויגן, און וועסט אזן צו זיינע מצוות, און זיין שומר איבער כל זיינע חוקים, וועל איך כל מחלה וואס
איך האב שום אויף מצרים, נישט שום אויף דיר; ווייל איך ה' בין דיין רפא. 27 און זיי זיינען בוא קיין אילם; און
דארטן זיינען געווען 12 עינות [עין] מים, און 70 תמרים; און זיי האבן דארטן חנה ביים מים.

שמו16

1 און זיי האבן נסע פון אילם, און די כל עדת בני-ישראל איז בוא אין מדבר סין וואס צווישן אילם און צווישן סיני,
אין 15טן יום פון 2טן חודש נאך זייער יצא הארץ מצרים. 2 און די כל עדת בני-ישראל האט לון אקעגן משהן און
אקעגן אהרנען אין מדבר; 3 און בני-ישראל האבן צו זיי אמר: הלוואי וואלטן מיר מות דורך דער יד ה' אין ארץ
מצרים ווען מיר זיינען ישב איבערן סיר בשר ווען מיר האבן אכל לחם צו שבע [זען שׂבע, ישעיהו 53:11]; ווייל איר
האט אונדז יצא אין דעם דאזיקן מדבר, צו מות די דאזיקע כל קהל דורך רעב. 4 האט ה' אמר צו משהן: הנני, איך
מטר אייך לחם פון שמים, און העם וועט יצא און לקט דבר-יום ביומו, כדי איך זאל אים נסה אויב ער וועט הלך
אין מיין תורה אדער נישט. 5 און עס וועט זיין, אויפן 6טן יום, אז זיי וועלן כון וואס זיי וועלן בוא, וועט עס זיין
משנה ווי זיי לקט יום יום. 6 און משה און אהרן האבן אמר צו כל בני-ישראל: אין ערב וועט איר האבן דעת, אז ה'
האט אייך יצא פון ארץ מצרים; 7 און אין דער בוקר וועט איר ראה די כבוד ה'; מחמת ער האט שמע אייערע תלונה
אקעגן ה'. און וואס זיינען מיר, וואס איר לון אקעגן אונדז? 8 און משה האט אמר: דאס וועט געשען ווען ה' וועט
אייך נתן אין ערב בשר צום אכל, און אין דער בוקר לחם צו שבע [זען שׂבע, ישעיהו 53:11]; ווייל ה' האט שמע
אייערע תלנה וואס איר לון אקעגן אים; און וואס זיינען מיר? נישט אקעגן אונדז זיינען אייערע תלונה, נייערט
אקעגן ה'. 9 און משה האט אמר צו אהרנען: אמר! צו דער כל עדת בני-ישראל: קרב! פאר ה', ווייל ער האט שמע
אייערע תלונה. 10 און עס איז געווען, ווי אהרן האט דבר צו כל עדת בני-ישראל, האבן זיי זיך פנה צום מדבר, און
הנה די כבוד ה' האט זיך באוויזן אין ענן [זען דניאל 7:13-14]. 11 און ה' האט דבר צו משהן, לאמור: 12 איך האב
שמע די תלונה פון די בני-ישראל. דבר! צו זיי לאמור: קעגן ערבים וועט איר אכל בשר, און אין דער בוקר וועט איר
זיך שבע [זען שבע, ישעיהו 53:11] מיט לחם, און איר וועט האבן דעת, אז איך בין ה' אלוקיכם. 13 און עס איז
געווען אין ערב, זיינען עלה שׂלו און האבן כסה דעם מחנה; און אין דער בוקר איז געווען א שכבה פון טוי רונד
ארום מחנה. 14 און אז די שכבה פון טוי האט זיך עלה, הנה אויפן פני המדבר דק מחפס דק ווי כפור על-הארץ. 15
און ווי די בני-ישראל האבן דאס ראה, אזוי האבן זיי אמר איינער צום אנדערן: מן הוא? ווייל זיי האבן נישט ידע

וואס דאס איז. האט משה צו זיי אמר: דאס איז דאס לחם, וואס ה' האט אייך נתן צום אכל [זען יוח' 6:13,49,58;
קור"א 10:3]. 16 דאס איז די זאך, וואס ה' האט צוה: לקט! דערפון איטלעכער לויט זיין אכל; אן עומר אויף א
גוגולת [זען מתי 27:33; מרק' 15:22; יוח' 19:17], לויט דער מספר פון אייערע נפשות, איטלעכער פאר די וואס אין
זיין אוהל זאלט איר לקח. 17 און די בני-ישראל האבן אזוי עשה, און זיי האבן לקט ווער רבה און ווער מעט. 18 און
אז זיי האבן מדד מיט אן עומר, האט דער וואס האט עדף נישט געהאט רבה, און דעם וואס האט מעט האט נישט
חסר; איטלעכער לויט זיין אכל האבן זיי לקט. 19 און משה האט צו זיי אמר: קיינער זאל דערפון נישט יתר ביז אין
דער בוקר. 20 נאר זיי האבן נישט שמע צו משהן, און אנשים האבן יתר דערפון ביז אין דער בוקר, און עס איז
געווארן רום תולעים [תולע, זען תולעים פון גיהנום, ישעיהו 66:24], און האט באש; און משה האט קצף אויף זיי. 21
און זיי האבן עס לקט בקר בבוקר, איטלעכער ווערדליק זיין אכל; און ווי די שמש איז חמם געווארן, אזוי איז עס
מסס. 22 און עס איז געווען אויפן 6טן יום, האבן זיי לקט לחם משנה, 2 עומר פאר איטלעכן; און כל נשיאים
[נשיא] פון דער עדה זיינען בוא, און האבן נגד צו משהן. 23 האט ער צו זיי אמר: דאס איז וואס ה' האט דבר: א
שבתון, א שבת קודש צו ה' איז מחר; וואס איר אפה ווילט אפה, און וואס איר בשל ווילט בשל, און כל וואס עדף,
נוח אייך פאר משמרת ביז אין דער בוקר. 24 האבן זיי עס נוח ביז אין דער בוקר, אזוי ווי משה האט צוה, און עס
האט נישט באש, און קיין רימה זיינען דערין נישט געווען. 25 און משה האט אמר: אכל! עס היום, ווייל היום איז
שבת צו ה', היום וועט איר עס נישט מצא אויפן שדה. 26 6 ימים זאלט איר עס לקט, אבער אויפן 7טן יום איז שבת,
לא יהיה-בו. 27 און עס איז געווען אויפן 7טן יום, זיינען פון העם יצא צו לקט, נאר זיי האבן נישט מצא. 28 האט ה'
אמר צו משהן: ביז וואנען וועט איר מאן צו זיין שומר איבער מיינע מצוות און מיינע תורות? 29 ראה! אז ה' האט
אייך נתן דעם שבת, דעריבער נתן ער אייך אין 6טן יום לחם יומים. ישב! איש תחתיו; קיינער זאל נישט יצא פון זיין
מקום אין 7טן יום. 30 און העם האט שבת אין 7טן יום. 31 און דאס בית ישראל האט קרא דעם שם דערפון מן;
און עס איז געווען אזוי ווי קאריאנדערזאמען [גד], לבן; און דער טעם דערופן איז געווען אזוי ווי א צפיחית אויף
דבש. 32 און משה האט אמר: דאס איז די זאך וואס ה' האט צוה: אן עומר-פול דערפון זאל זיין פאר א משמרת
אויף אייערע דור-דורות, כדי זיי זאלן ראה דאס לחם וואס איך האב אכל אין דער מדבר, ווען איך האב אייך יצא
פון ארץ מצרים. 33 און משה האט אמר צו אהרנען: לקח! א צנצנת, און נתן אהין אריין אן עומר-פול מן, און נוח עס
פאר ה', פאר א משמרת אויף אייערע דור-דורות. 34 אזוי ווי ה' האט צוה משהן, אזוי האט עס אהרן נוח פארן
העדות, פאר א משמרת. 35 און די בני-ישראל האבן אכל דעם מן 40 שנה, ביז זיי זיינען בוא צו ארץ נושבת; זיי
האבן אכל דעם מן ביז זיי זיינען בוא צום קצה ארץ כנען. 36 און אן עומר דאס איז א 1/10 איפה.

שמו17

1 און כל עדת בני-ישראל האט נסע פון מדבר סין אויף זייערע מסע, לויט דעם פי ה', און זיי האבן חנה אין רפידים;
און עס איז נישט געווען קיין מים פארן עם צום שתה. 2 און העם האט זיך ריב מיט משהן, און זיי האבן אמר: נתן!
אונדז מים, מיר זאלן שתה. האט משה צו זיי אמר: מה-תריבון [ריב] עמדי מה-תנסון [נסה] את-ה'? 3 און העם האט
דארטן צמא נאך מים, און העם האט לון אקעגן משהן, און האט אמר: למה זה האסטו אונדז עלה פון מצרים, צו
מות מיך און מיינע בנים און מיינע מקנה דורך צמא [זען צמא פון משיח, תהילים 69:21; יוח' 19:28]? 4 האט משה
צעק צו ה', לאמור: וואס זאל איך עשה צו דעם דאזיקן עם? נאך א ביסל און זיי וועלן מיך סקל. 5 האט ה' אמר צו
משהן: עבר! פארן עם, און לקח! מיט דיר פון די זקני ישראל; און דיין מטה, וואס דו האסט מיט אים נכה דעם יאור,
לקח! אין ידך, און זאלסט הלך. 6 הנני, איך וועל דארטן עמד פאר דיר אויפן צור [זען קור"א 10:4] אין חורב; און
זאלסט נכה דעם צור, און עס וועט יצא פון אים מים, און העם וועט שתה. און משה האט אזוי עשה פאר די אויגן
פון די זקני ישראל. 7 און ער האט קרא דעם שם פון המקום מסה און מריבה, פון וועגן דעם ריב זיך פון די
בני-ישראל, און פון וועגן זייער נסה ה', לאמור: איז ה' פאראן צווישן אונדז אדער נישט? 8 און עמלק איז בוא, און
האט לחם מיט ישראל אין רפידים. 9 האט משה אמר צו יהושוען: בחר! אונדז אנשים, און יצא! לחם! מיט עמלק.
מחר וועל איך זיך נצב אויפן ראש גבעה, מיט דעם מטה האלוקים אין ידי. 10 האט יהושוע עשה אזוי ווי משה האט
אים אמר: צו לחם מיט עמלק. און משה, אהרן, און חור זיינען עלה אויפן ראש גבעה. 11 און עס איז געווען, ווי משה
האט רום ידו, אזוי האט גבר געווען ישראל, און ווי ער האט נוח ידו, אזוי האט גבר געווען עמלק. 12 און ידי משה
זיינען געווארן כבדים [כבד]; האבן זיי לקח אבן און שום אונטער אים, און ער האט זיך דערויף ישב. און אהרן און
חור האבן תמך זיינע ידים, איינער פון דער זייט, און איינער פון דער אנדער זייט; און זיינע ידים זיינען היה אמונה
ביז בוא השמש. 13 און יהושוע האט חלש עמלק און עמו מיטן שארף חרב. 14 און ה' האט אמר צו משהן: כתב!

דאס אויף פאר א זכרון אין א ספר, און שום עס אין די אוזנים פון יהושוען, אז מחה וועל איך מחה דעם זכר עמלק,
פון אונטערן שמים. 15 און משה האט בנה מזבח, און האט קרא שמו ה'-נסי. 16 און ער האט אמר: כי-יד על-כס
י-ה, מלחמה איז ביי ה' מיט עמלק פון דור צו דור.

[יתרו]

שמו18

1 און יתרו דער פריסטער מדין שווער משה האט שמע כל וואס אלוקים האט עשה פאר משהן, און פאר עמו
ישראל, אז ה' האט יצא ישראל פון מצרים. 2 האט יתרו שווער משה, לקח צפורה אשת משה, נאך שלוחיה, 3 און
אירע 2 בנים, וואס דער שם פון איינעם איז געווען גרשום, ווייל ער האט אמר: איך בין א גר אין אן ארץ נכרי, 4 און
דער שם פון אנדערן איז געווען אליעזר, ווייל: אלוקי אבי איז עזרי, און ער האט מיך נצל געווען פון חרב פרעה. 5
און יתרו שווער משה איז בוא מיט זיין בנים און זיין אשה צו משהן אין דעם מדבר וואס ער האט דארטן חנה, ביים
הר האלוקים. 6 און ער האט אמר צו משהן: איך דיין שווער יתרו בוא צו דיר, און אשתך, און אירע 2 בנים מיט איר.
7 איז משה יצא אנטקעגן זיין שווער, און ער האט זיך שחה, און האט אים נשק, און זיי האבן איינער דעם אנדערן
שאל אויף שלום, און זיי זיינען בוא אין אוהל. 8 און משה האט ספר זיין שווער כל וואס ה' האט עשה צו פרעהן און
צו מצרים פון וועגן ישראל, כל תלאה וואס זיי האט מצא אויפן דרך, און ווי ה' האט זיי נצל געווען. 9 האט זיך יתרו
חדה איבער כל הטובה וואס ה' האט עשה פאר ישראל, וואס ער האט זיי נצל געווען פון דער יד פון מצרים. 10 און
יתרו האט אמר: ברך ה' וואס האט אייך נצל געווען פון דער יד מצרים, און פון דער יד פרעהן; וואס ער האט נצל
געווען העם פון אונטער דער יד מצרים. 11 איצט ידע איך, אז ה' איז גדול פון כל האלוקים, אפילו ווי זיי האבן זוד
אקעגן זיי. 12 און יתרו שווער משה האט לקח אן עולה און זבחים צו אלוקים; און אהרן און כל זקני ישראל זיינען
בוא צו אכל לחם מיט שווער משה פאר האלוקים. 13 און עס איז געווען אויף מחרת, האט זיך משה ישב צו שפט
העם, און העם איז עמד פאר משהן פונעם בוקר ביזן ערב. 14 האט שווער משה ראה כל וואס ער עשה מיט העם,
און ער האט אמר: וואס איז די דאזיקע זאך וואס דו עשה מיט העם? מדוע ישב דו אליין, און דאס כל העם נצב
פאר דיר פון בוקר ביז ערב? 15 האט משה אמר צו זיין שווער: ווייל העם בוא צו מיר צו דרש אלוקים; 16 אז זיי
האבן א זאך, בוא זי פאר מיר, און איך שפט צווישן איש און צווישן זיין רֵעַ, והודעתי די חוקים פון אלוקים און זיינע
תורות. 17 האט שווער משה צו אים אמר: נישט טוב איז די זאך וואס דו עשה. 18 נבל וועסטו נבל ווערן, אי דו, אי
דאס דאזיקער עם וואס מיט דיר, ווייל די זאך איז צו כבד פאר דיר; יכל עס נישט עשה אליין. 19 איצט שמע! צו
מיין קול; איך וועל דיר יעץ, און אלוקים וועט זיין מיט דיר: היה! פאר העם פאר האלוקים, און דו זאלסט ברענגען
די דברים צו האלוקים. 20 און זאלסט זיי זהר די חוקים און די תורות, און איר מאכן ידע זיי הדרך וואס זיי זאלן
אין אים הלך, און די מעשה וואס זיי זאלן עשה. 21 און דו זאלסט חזה פון כל העם אנשי חיל, יראי אלוקים, אנשי
אמת, וואס האבן שונאי בצע, און זאלסט זיי שום איבער זיי פאר שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים און שרי
עשרות. 22 און זיי זאלן שפט העם צו כל צייט; און עס וועט זיין, כל הדבר הגדול וועלן זיי ברענגען צו דיר, און כל
הדבר הקטון וועלן זיי אליין שפט, און זיי וועלן דיר קלל, און נשא מיט דיר. 23 אויב דו וועסט עשה די דאזיקע דבר,
און אלוקים וועט דיר אזוי צוה, וועסטו יכל צו עמד, און גם דאס דאזיקע כל העם וועט בוא צו זייער ארט אין
שלום. 24 האט משה שמע צו דעם קול פון זיין שווער, און ער האט עשה כל וואס ער האט אמר. 25 און משה האט
בחר אנשי חיל פון כל ישראל, און האט זיי נתן פאר ראשים על-העם, שרי אלפים, שרי מאות, שרי חמשים, שרי
עשרות. 26 און זיי האבן שפט העם צו כל צייט; הדבר הקשה האבן זיי געבראכט צו משהן, און כל הדבר הקטון
האבן זיי אליין שפט. 27 און משה האט שלח זיין שווער, און ער איז זיך הלך אין זיין ארץ.

שמו19

1 אין 3טן חודש נאכן יצא פון די בני-ישראל פון ארץ מצרים, אין דעם דאזיקן יום, זיינען זיי בוא אין מדבר סיני. 2
און אז זיי האבן נסע פון רפידים, און זיינען בוא אין מדבר סיני, האבן זיי חנה אין מדבר; און ישראל האט דארטן
חנה אקעגן ההר. 3 און משה איז עלה צו האלוקים, און ה' האט קרא צו אים פון ההר, לאמור: אזוי זאלסטו אמר

צום בית יעקב, און נגד די בני-ישראל: 4 איר האט ראה וואס איך האב עשה צו מצרים, און ווי איך האב אייך נשא
[זען נשא, ישעיהו 53:11] אויף כנפי נשרים, און האב אייך געבראכט צו מיר. 5 און איצט, אויב שמע וועט איר שמע
צו מיין קול, און איר וועט זיין שומר איבער מיין ברית [זען מה"ש 21:18-26], וועט איר זיין צו מיר סגולה פון כל
עמים; ווארום צו מיר געהערט כל הארץ. 6 און איר וועט מיר זיין א ממלכה פון כהנים, און א גוי קדוש. דאס זיינען
די דברים וואס דו זאלסט דבר צו די בני-ישראל. 7 און משה איז בוא און האט קרא די זקני העם, און ער האט פאר
זיי שום כל די דאזיקע דברים וואס ה' האט אים צוה. 8 האט ענה דאס כל העם אין איינעם און אמר: כל וואס ה'
האט דבר, וועלן מיר עשה. און משה האט שוב די דברי העם צו ה'. 9 און ה' האט אמר צו משהן: הנה, איך בוא צו
דיר אין עב ענן, כדי העם זאל שמע ווי איך דבר מיט דיר, און גם אין דיר זאלן זיי אמן לעולם [זען יוח' 11:25]. און
משה האט נגד די דברי העם צו ה'. 10 און ה' האט אמר צו משהן: הלך! צום עם, און זאלסט זיי קדש היום און מחר,
און זיי זאלן כבס זייערע שמלה; 11 און זיי זאלן זיין כון אויפן 3טן יום [זען קור"א 15:4], ווייל אויפן 3טן יום וועט ה'
ירד פאר די אויגן פון כל העם אויפן הר סיני. 12 און זאלסט גבל צו העם רונד ארום, לאמור: שומר נישט אייך עלה
אויפן הר, אדער זיך נגע אן זיין קצה. איטלעכער וואס נגע זיך אן ההר זאל מות יומת; 13 א יד זאל זיך נישט נגע אן
אים, נייערט סקל זאל ער סקל ווערן, אדער ירה זאל ער ירה ווערן; סיי א בהמה, סיי אן איש, לא יחיה. ערשט אז
דער משך היובל, מעגן זיי עלה אויפן הר. 14 האט משה ירד פון ההר צום עם, און האט קדש העם, און זיי האבן
כבס זייערע שמלה. 15 און ער האט אמר צום עם: זייט כון אופן 3טן יום; איר זאלט נישט נגש צו אשה. 16 און עס
איז געווען אויפן 3טן יום, ווי עס איז געווארן בוקר, אזוי זיינען געווארן קולות און ברקים [ברק], און א כבד ענן
אויפן ההר, און דער קול פון שופר איז געווען חזק מאד, און דאס כל העם וואס אין מחנה האט חרד. 17 און משה
האט יצא העם פון מחנה צו אנטקעגן האלוקים, און זיי האבן זיך יצב צופוסנס ההר. 18 און דער הר סיני איז געווען
עשן, פון וועגן וואס ה' האט ירד אויף אים מיט אש; און זיין עשן איז עלה אזוי ווי דער עשן פון א כבשן, און דער כל
ההר האט חרד מאד. 19 און דער קול פון שופר איז געווארן הלך און חזק מאד; משה האט דבר, און האלוקים האט
אים ענה מיט קול. 20 און ה' האט ירד אויפן הר סיני, אויפן ראש ההר, און ה' האט קרא משהן אויפן ראש ההר,
און משה איז עלה. 21 און ה' האט אמר צו משהן: ירד! עוד! העם; זיי וועלן זיך הרס צו ה' צו ראה, און עס וועלן נפל
פון זיי רב. 22 און גם די כהנים וואס נגש צו ה', זאלן זיך קדש, כדי ה' זאל נישט פרץ צווישן זיי. 23 האט משה אמר
צו ה': העם נישט יכל צו עלה אויפן הר סיני, ווייל דו האסט עוד אונדז, לאמור: גבל! ההר, און זאלסט אים קדש. 24
האט ה' צו אים אמר: הלך! ירד! און זאלסט עלה, דו, און אהרן מיט דיר; נאר די כהנים און העם זאלן זיך נישט הרס
צו עלה צו ה', כדי ער זאל נישט פרץ צווישן זיי. 25 האט משה ירד צום עם, און זיי ער אמר.

שמות20

1 און אלוקים דבר כל-הדברים האלה לאמור. 2 אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך [יצא] פון ארץ מצרים פון בית
עבדים: 3 לא-יהיה לך אלוקים אחרים על-פני. 4 לא-תעשה לך פסל וכל-תמונה וואס אין שמים פון מעל און וואס
אין ארץ מתחת און וואס אין מים מתחת לארץ. 5 לא-תשתחוה [שחה] להם און לא זיי עבד [זען דניאל 3:12;
7:13-14 צדיקים לא עבד און פלח אלילים אבער כל עמים עבד און פלח בר אנוש משיח, האדון כל הארץ אשר
אתם מבקשים, מלאכי 3:1; מתי 28:18]: כי אנכי ה' אלוקיך א-ל קנא פקד עוון אבות על-בנים על-3טן און על-4טן
דור פון די וואס האבן מיך שנא. 6 און עשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי. 7 לא תשא [נשא] את-שם-ה'
אלוקיך לשוא: כי לא ינקה [נקה] ה' את אשר-ישא [נשא] את-שמו לשוא. 8 זכור את-יום השבת לקדשו. 9 ששת
ימים תעבוד [עבד] און עשה כל-מלאכתך. 10 ויום השביעי איז שבת לה' אלוקיך: לא-תעשה כל-מלאכה אתה ובנך
ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך. 11 כי ששת-ימים עשה הי את-השמים ואת-הארץ את-הים
ואת-כל-אשר-בם וינח ביום השביעי על-כן ברך ה' את-יום השבת ויקדשהו. 12 כבד את-אביך ואת-אמך למען
יארכון [ארך] ימיך על האדמה אשר-ה' אלקיך נתן לך. 13 לא תרצח 14 לא תנאף 15 לא תגנב 16 לא-תענה [ענה]
ברעך [רֵעַ] עד שקר. 17 לא תחמוד בית רעך לא-תחמוד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמורו וכל אשר לרעך. 18
און דאס כל העם האט ראה די קולות, און די לפידם, און דעם קול השופר, און ההר עשן; און ווי העם האט עס
ראה, אזוי האבן זיי נוע, און זיינען עמד פון דער רחוק. 19 און זיי האבן אמר צו משהן: דבר דו צו אונדז, און מיר
וועלן שמע, און זאל נישט דבר צו אונדז אלוקים; פן נמות [זען מתווך המליץ בראשית 42:23; טימ"א 2:5]. 20 האט
משה אמר צום עם: איר זאלט נישט מורא האבן, ווייל כדי אייך צו נסה איז האלוקים בוא, און כדי זיין יראה זאל
זיין פאר אייער פנים, אז איר זאלט נישט חטא. 21 איז העם עמד פון דער רחוק, און משה האט נגש צו דעם ערפל
וואס דארטן איז געווען האלוקים. 22 און ה' האט אמר צו משהן: אזוי זאלסטו אמר צו בני-ישראל: איר האט ראה

אז פון השמים האב איך דבר צו אייך. 23 איר זאלט נישט עשה לעבן מיר אלוקים פון כסף, און אלוקים פון זהב
זאלט איר אייך נישט עשה פאר זיך. 24 א מזבח אדמה זאלסטו עשה פאר מיר, און זבח אויף אים דיינע עולות און
דיינע זבח שלמים, דיינע צאן און דיינע בקר; אין כל מקום ווו איך וועל פארשאפן זכר שמי. איך בוא צו דיר, און
וועל דיך ברך. 25 און אויב א מזבח פון אבנים [אבן] ווערסטו מיר עשה, זאלסטו זיי נישט בנה גזית, כי דיין חרב נוף
אויף אים און חלל אים. 26 און זאלסט נישט עלה מיט מעלות [מעלה] אויף מיין מזבח, כדי דיין ערוה זאל נישט גלה
ווערן אויף אים.

[משפטים]

שמו21

1 און דאס זיינען די משפטים וואס דו זאלסט שום פאר זיי: 2 אויב דו וועסט קנה [זען משלי 8:22] אן עברי עבד,
זאל ער 6 שנה עבד, און אויפן 7טן זאל ער יצא חפשי חנם. 3 אויב ער איז אליין בוא, זאל ער אליין יצא; אויב ער איז
בעל אשה, זאל זיין אשה יצא מיט אים. 4 אויב זיין אדון וועט אים נתן אן אשה, און זי וועט אים ילד בנים אדער
בנות, זאל די אשה מיט אירע ילדים געהערן צו איר אדון, און ער זאל יצא אליין [זען בראשית 14:14; 17:13; ויקרא
22:11; פילמ' 1:15-16; הדרך המשיחיסטים 8:13]. 5 און אויב אמר וועט אמר דער עבד: איך האב אהב מיין אדון,
מיין אשה, און מיינע בנים, איך וויל נישט יצא חפשי; 6 זאל זיין אדון אים נגש צו האלוקים [שופטים, זע יוח'
10:35-36], און אים נגש צום דלת, אדער צום מזוזה, און זיין אדון זאל רצע זיין אוזן מיט א מרצע; און ער זאל אים
עבד לעולם. 7 און אויב אן איש וועט מכר זיין בת פאר אן אמה, זאל זי נישט יצא אזוי ווי עס יצא די עבדים. 8 אויב
זי רע אין די אויגן פון איר אדון, וואס האט זי געהאט יעד פאר זיך, זאל ער זי לאזן פדה; ער זאל נישט משל זי צו
מכר צו נכרי, זינט ער בגד אן איר. 9 און אויב ער וועט זי יעד פאר זיין בן, זאל ער עשה צו איר אזוי ווי דער משפט
מיט בנות. 10 אויב ער וועט זיך לקח אן אנדערע, זאל ער איר שאר, איר כסות, און איר עונה, נישט גרע. 11 און אויב
ער וועט איר נישט עשה די דאזיקע שלוש, זאל זי יצא חנם, אָן געלט. 12 דער וואס נכה אן איש און ער מות, זאל
מות יומת ווערן. 13 אבער דער וואס האט נישט צדה, אבער האלוקים האט עס אנה אונטער זיין יד, וועל איך דיר
שום א מקום וואס ער זאל אהין נוס. 14 און אויב אן איש וועט זוד אויף זיין רֵעַ, אים צו הרגען מיט ערמה, זאלסטו
פון מיין מזבח אים לקח למות. 15 און דער וואס נכה זיין אב, אדער זיין אם, זאל מות יומת ווערן. 16 און דער וואס
גנבעט אן איש און מכר אים, אדער אויב ער ווערט מצא אין זיין יד, זאל מות יומת ווערן. 17 און דער וואס קלל זיין
אב, אדער זיין אם, זאל מות יומת ווערן. 18 און אויב אנשים וועלן זיך ריב, און איינער וועט נכה דעם אנדערן מיט
אן אבן, אדער מיטן אגרוף, און ער וועט נישט מות, נאר ער וועט זיך נפל אין משכב, 19 איז, אויב ער וועט קום און
הלך דרויסן אויף זיין משענה, זאל דער שלעגער זיין נקה; נאר פאר זיין שבת מוז ער נתן, און רפא מוז ער אים לאזן
רפא [זען רפא, ישעיהו 53:5]. 20 און אויב אן איש וועט נכה זיין עבד, אדער זיין אמה, מיט א שבט, און ער וועט
מות אונטער זיין יד, זאל ער נקם ווערן נקם. 21 אויב אבער ער וועט זיך עמד א יום אדער שנים, זאל ער נישט נקם
ווערן; ווייל דאס איז זיין געלט. 22 און אויב אנשים וועלן זיך נצה, און וועלן נגף אן אשה הרה, און אירע ילד וועלן
יצא, און לא היה אסון, זאל ענש ווערן ענש [דער שולדיקער], לויט ווי דער בעל האשה וועט אויף אים שית, און ער
זאל עס נתן פאר די פללים [פליל]. 23 אויב אבער אן אסון וועט היה, זאלסטו נתן נפש תחת נפש [זען ישעיהו 53:11
און תמורה נפש פון משיח תחת דיין נפש, בראשית 22:13]. 24 אן אויג תחת אויג, א שן תחת שן, א יד תחת יד, א
רגל תחת רגל. 25 א ברען תחת ברען, א ווונד תחת ווונד, א חבורה תחת חבורה [זען גלט' 6:17]. 26 און אויב אן איש
וועט נכה דאס אויג פון זיין עבד, אדער דאס אויג פון זיין אמה, און וועט עס שחת, זאל ער אים שלח חפשי תחת
זיין אויג. 27 און אויב ער וועט נפל א שן פון זיין עבד, אדער א שן פון זיין אמה, זאל ער אים שלח חפשי תחת זיין
שן. 28 און אז א שור וועט נגח אן איש אדער אן אשה, און זיי וועלן מות, סקל זאל סקל ווערן דער שור, און זיין
בשר זאל נישט אכל ווערן; און דער בעל־השור איז נקי. 29 אויב אבער ער איז א נגח שור פון תמול-שלשום, און זיין
בעל איז עוד געווארן, און האט אים נישט שמר, און ער וועט מות אן איש אדער אן אשה, זאל סקל ווערן דער שור,
און גם זיין בעל זאל מות ווערן. 30 אויב א כופר [זען מרק' 10:45] וועט שית ווערן אויף אים, זאל ער נתן פארן פדיון
פון זיין נפש [זען ישעיהו 53:11] ווי כל עס וועט שית ווערן אויף אים. 31 סיי ער וועט נגח א בן, סיי ער וועט נגח א

בת, זאל אזוי ווי דער דאזיקער משפט עשה ווערן צו אים. 32 אויב דער שור וועט נגח אן עבד אדער אן אמה, זאל
ער נתן זיין אדון 30 שקל כסף, און דער שור זאל סקל ווערן. 33 און אויב אן איש וועט פתח א בור, אדער אויב אן
איש וועט כרה [זען תהילים 22:17] א בור, און וועט זי נישט כסה, און אהין וועט נפל א שור אדער א חמור, 34 זאל
דער בעל פון דער בור שלם; געלט זאל ער שוב צו זייער בעל, און די מת זאל געהערן צו אים. 35 און אויב א
שור-איש וועט נגף דעם שור פון זיין רֵעַ, און ער וועט מות, זאלן זיי מכר דעם שור החי, און זיך חצה מיטן געלט; און
גם מיטן מות זאלן זיי זיך חצה. 36 אויב עס איז ידע, אז ער איז א שור נגח פון תמול שלשום, און זיין בעל האט אים
נישט שמר, זאל שלם ער שלם א שור תחת שור, און דער טויטער זאל געהערן צו אים. [22:1]37 אז אן איש וועט
גנבען א שור אדער א שה [זען ישעיהו 53:7], און וועט אים טבח [זען "טבח" ישעיהו 53:7 משיח כשה לטח], אדער
ער וועט אים מכר, זאל ער שלם 5 בקר פארן שור, און 4 צאן פארן שה.

שמו22

[2: 22]1 אז א גנב וועט מצא ווערן ביי אן מחתרת [איינברעכונג], און וועט קריגן נכה און וועט מות, אֵין לו [זען אֵין
לו, דניאל 9:26] קיין בלוטשולד. [3: 22]2 אויב אבער די שמש איז זרח איבער אים, איז דא פאר אים בלוטשולד.
שלם מוז ער שלם; אויב אֵין לו [זען אֵין לו, דניאל 9:26], זאל ער מכר ווערן פאר זיין גנבה. [22:4]3 אויב מצא וועט
מצא ווערן די גנבה אין זיין יד חי, סיי א שור, סיי א חמור, סיי א שה [זען ישעיהו 53:7], זאל ער שלם טאפל. [5: 22]4
אז אן איש וועט לאזן בער א שדה אדער א כרם, און וועט שלח זיין בעיר, און זי וועט בער אין אן אנדערנס שדה,
זאל ער מיט דעם בעסטן פון זיין שדה, און מיט דעם בעסטן פון זיין כרם שלם. [22:6]5 אז אן אש וועט יצא, און
וועט מצא קוצים [זען מתי 27:29; מרק' 15:17; יוח' 19:2], און עס וועט אכל ווערן א גדיש, אדער קמה, אדער א
שדה, שלם זאל שלם דער וואס האט בער די בערה. [22:7]6 אז אן איש וועט נתן זיין רֵעַ געלט אדער כלים צום זיין
שומר איבער, און עס וועט געגנבעט ווערן פון דעם בית האיש, אויב דער גנב וועט מצא ווערן, זאל ער שלם טאפל;
[22:8]7 אויב דער גנב וועט נישט מצא ווערן, זאל דער בעל־הבית קרב צו האלוקים [זען תהילים 82:6; יוח'
10:34-36]: צי ער האט נישט שלח זיין יד אויף מלאכה פון רֵעַ. [22:9]8 על כל דבר פשע, וועגן א שור, וועגן א חמור,
וועגן א שה [זען ישעיהו 53:7], וועגן א שלמה, וועגן וואסער עס איז אבדה [זען מתי 18:11], וואס איינער אמר, דאס
געהערט צו מיר, זאל די זאך פון ביידן בוא פאר האלוקים [שופטים, תהילים 82:6; יוח' 10:34-36]; דער וועמען
אלוקים וועט רשע, זאל שלם זיין רֵעַ טאפל. [22:10]9 אז אן איש וועט נתן זיין רֵעַ א חמור, אדער א שור, אדער א
שה [זען ישעיהו 53:7], אדער כל בהמה צום זיין שומר איבער, און זי וועט מות, אדער שבר ווערן, אדער שבה ווערן,
ווען קיינער ראה נישט, [22:11]10 זאל א שבועה ה' זיין צווישן זייביידן, אויב ער האט נישט שלח זיין יד אויף
מלאכה פון זיין רֵעַ; און איר בעל זאל עס לקח, און ער דארף נישט שלם. [22:12]11 אויב אבער גנבען איז זי
געגנבעט געווארן פון אים, מוז ער שלם איר בעל. [22:13]12 אויב טרף איז זי טרף געווארן, זאל ער ברענגען עֵד [זען
עדים פון תחיתו פון משיח, קור"א 15:1-11]; פאר הטרפה דארף ער נישט שלם. [22:14]13 און אז אן איש וועט שאל
פון זיין רֵעַ, און זי וועט שבר ווערן, אדער מות, איז איר בעל נישט מיט איר, מוז שלם ער שלם. [22:15]14 אויב איר
בעל איז מיט איר, דארף ער נישט שלם. אויב זי איז א שכיר, בוא דאס אריין אין איר שכר. [22:16]15 און אז אן איש
וועט פתה א בתולה וואס איז נישט ארש, און וועט שכב מיט איר, זאל ער מיט מהר זי מהר פאר זיין אשה.
[22:17]16 אויב אביה וועט זי אים נישט וועלן נתן, זאל ער שקל כסף לויט דעם מהר פון בתולות. [22:18]17 א
מכשפה [כשף] זאלסטו נישט לאזן חיה. [22:19]18 איטלעכער וואס שכב מיט א בהמה זאל מות יומת ווערן.
[22:20]19 דער וואס זבח צו אלוקים, אחוץ צו ה' אליין, זאל ווערן חרם. [22:21]20 און א גר זאלסטו נישט ינה, און
זאלסט אים נישט לחץ, ווייל גרים זייט איר געווען אין ארץ מצרים. [22:22]21 אן אלמנה און א יתום זאלט איר
נישט ענן. [22:23]22 אויב ענה וועסטו אים ענה, איז, ווי צעק ער וועט צעק צו מיר, וועל שמע איך זיין צעקה.
[22:24]23 און מיין אף וועט חרה, און איך וועל אייך הרג מיטן חרב, און נשיכם וועלן זיין אלמנות, און בניכם
יתומים. [22:25]24 אז דו וועסט כסף לוה עמי, דעם עני ביי דיר, זאלסטו נישט זיין צו אים ווי א בעל-חוב; איר זאלט
נישט שום אויף אים נשך. [22:26]25 אז דו חבל וועסט חבל אין חבל שלמה רֵעַ פון דיר, זאלסטו עס אים שוב
איידער די בוא השמש; [22:27]26 ווייל דאס איז זיין איינציקער כסות, דאס איז זיין שמלה פאר זיין עור; אין וואס
וועט ער שכב? איז, אז ער וועט צעק צו מיר, וועל איך שמע, ווייל איך בין חנון. [22:28]27 אלוקים זאלסטו נישט
קלל, און א נשיא אין עמך זאלסטו נישט ארר. [22:29]28 מלאתך ודמעך לא תאחר [אחר]. דעם בכור פון בניך
זאלסטו נתן צו מיר. [22:30]29 דעס גלייכן זאלסטו עשה מיט דיין שור, מיט דיינע צאן; 7 ימים זאל עס זיין ביי אמו,
אויפן 8טן יום זאלט איר עס נתן צו מיר. [31: 22]30 און אנשי קודש זאלט איר מיר זיין, און בשר פון א טרפה אויפן

שדה זאלט איר נישט אכל; פארן כלב [זען תהילים 22:17] זאלט איר עס שלך.

שמו23

1 זאלסט נישט נשא א שמע שוא; זאלסט נישט שית איין יד מיט דעם רשע צו זיין אן עד חמס [זען קור"א 15:15]. 2
זאלסט נישט נאכגיין נאך א רבים צום רעות; און אין א ריב זאלסטו נישט ענה כדי זיך צו נטה נאך א רבים צו נטה.
3 און אן דל זאלסטו נישט הדר אין זיין ריב. 4 אז דו וועסט פגע דיין שונאס שור, אדער זיין חמור, תעה [זען תעה
ישעיהו 53:6], זאלסטו שוב אים שוב צו אים. 5 אז דו וועסט ראה דיין שונאס חמור רבץ אונטער זיין משא, זאלסטו
זיך חדל פון איבערלאזן צו אים; עזב זאלסטו עזב מיט אים. 6 זאלסטו נישט נטה דאס משפט פון דיין אביון אין זיין
ריב. 7 פון א פסק שקר זאלסטו זיך רחק, און א נקין און צדיק זאלסטו נישט הרגען; ווייל איך וועל נישט צדק דעם
רשע [זען רומ' 4:5]. 8 און שוחד זאלסטו נישט לקח, מחמת שוחד עור זעעדיקע, און סלף די דברי צדיקים. 9 און א
גר זאלסטו נישט לחץ, ווייל איר ידע דאס נפש פון דעם גר, ווייל גרים זייט איר געווען אין ארץ מצרים. 10 און 6
שנה זאלסטו זייען ארצך, און אסף איר תבואה; 11 אבער דאס 7טן שנה זאלסטו עס שמט און עס נטש, כדי די
אביוני עמך זאלן אכל; און וואס בלייבט פון זיי, זאל אכל די חיה השדה. דעס גלייכן זאלסטו עשה מיט דיין כרם,
און מיט דיין זית. 12 6 ימים זאלסטו עשה מעשיך, און אויפן 7טן זאלסטו שבת, כדי עס זאל נוח דיין שור און דיין
חמור, און עס זאל נפש בן אמתך, און דער גר. 13 און אין כל, וואס איך האב אייך אמר, זאלט איר זיין שמר; און
דעם שם פון אלוקים אחרים זאלט איר נישט זכר; עס זאל פון דיין פה נישט שמע ווערן. 14 3 מאל אין שנה
זאלסטו חגג א יום-טוב צו מיר. 15 דעם יום-טוב פון חג המצות זאלסטו זיין שומר איבער: 7 ימים זאלסטו אכל
מצות, אזוי ווי איך האב דיר צוה, צו דער מועד אין חודש אביב, מחמת אין אים ביסטו יצא פון מצרים; און מע זאל
זיך נישט ווייזן פאר מיר מיט ריקם; 16 און דעם יום-טוב פון חג הקציר [זען מה"ש 2:1], פון די בכורי מעשיך, פון
וואס דו וועסט זרע אין שדה; און דעם יום-טוב פון חג האסף [זען יוח' 7:14] ביי יצא השנה, ווען דו אסף דיינע
מעשה פון שדה. 17 3 מאל אין שנה זאלן כל דיינע זכור זיך ווייזן פאר פני האדון, ה'. 18 זאלסט נישט זבח מיט חמץ
הדם פון מיין זבח; און דאס חלב פון מיין חג זאל נישט לון ביז אין דער בוקר. 19 די ראשית בכורי אדמתך [זען
קור"א 15:20] זאלסטו ברענגען אין בית ה' אלוקיך. זאלסט נישט בשל א גדי אין חלב אמו . 20 הנה, איך שלח דיר
פאראויס א מלאך [זען מלאכי 3:1], דיך לשמר אויפן דרך, און דיך צו ברענגען צו המקום וואס איך האב כון. 21
שמר! דיך פאר אים, און שמע צו זיין קול; זאלסט נישט מרר אן אים, ווייל ער וועט נישט נשא פשעכם, ווייל מיין
שם איז קרב אין אים. 22 נאר אויב שמע וועסטו שמע צו זיין קול, און וועסט עשה כל וואס איך דבר, וועל איך איב
אויביך, און צור דיינע צרר. 23 ווייל מיין מלאך וועט הלך דיר פאראויס, און ער וועט דיך ברענגען צו דעם אמורי, און
דעם חתי, און דעם פרזי, און דעם כנעני, דעם חוי, און דעם יבוסי; און איך וועל זיי כחד. 24 זאלסט זיך נישט שחה
צו זייערע אלוקים, און זאלסט זיי נישט עבד, און זאלסט נישט עשה אזוי ווי זייערע מעשים; נייערט הרס זאלסטו
זיי הרס, און שבר זאסלטו שבר זייערע מצבה. 25 און איר זאלט עבד ה' אלוקיכם, און ער וועט ברך דיין לחם און
דיין מים; און איך וועל סור מחלה פון צווישן דיר. 26 עס וועט נישט זיין א משכלה [שכול] אדער אן עקרה אין
ארצך; די מספר פון דיינע ימים וועל איך מלא. 27 מיין אימה וועל איך שלח דיר פאראויס, און וועל המם כל העם
וואס דו וועסט בוא צווישן זיי, און איך וועל נתן כל אויביך מיטן עורף צו דיר. 28 און איך וועל שלח דיר פאראויס די
צרעה, און זי וועט גרש דעם חוי, דעם כנעני, און דעם חתי, פון פאר דיר. 29 איך וועל זיי נישט גרש פון פאר דיר אין
איין שנה, טאמער וועט הארץ ווערן א שממה, און עס וועט זיך רבב אויף דיר די חיה השדה. 30 מעט מעט וועל איך
זיי גרש פון פאר דיר, ביז וואנען דו וועסט זיך פרה, און וועסט נחל הארץ. 31 און איך וועל שית דיין גבול פון
ים-סוף און ביז דעם ים פלשתים, און פון מדבר ביזן נהר; ווייל איך וועל נתן אין ידכם די ישבי הארץ, און וועסט זיי
גרש פון פאר דיר. 32 זאלסט נישט כרת ברית מיט זיי און זייערע אלוקים. 33 זיי זאלן נישט ישב אין ארצך, כדי זיי
זאלן דיך נישט יחטיאו (חטא) צו מיר, אז דו וועסט עבד זייערע אלוקים [זען דניאל 3:12; 7:13-14 צדיקים לא עבד
און פלח אלילים אבער כל עמים עבד און פלח בר אנוש משיח] ווייל דאס וועט דיר זיין פאר א מוקש.

שמו24

1 און צו משהן האט ער אמר: עלה! צו ה', דו, און אהרן, נדב, און אביהוא, און 70 פון די זקני ישראל, און איר זאלט
זיך שחה פון דער רחק. 2 און משה אליין זאל נגש צו ה'; אבער זיי זאלן נישט נגש. און העם זאל נישט עלה מיט אים.
3 איז משה בוא, און האט ספר העם כל דברי ה', און כל משפטים; און דאס כל העם האט ענה מיט קול אחד [זען

אחד: מורכב אחדות, ה' איז אלוקים האב און אלוקים הבן און אלוקים הרוח הקודש, דברים 6:4; בראשית 2:24],
און זיי אמר: כל הדברים וואס ה' האט דבר וועלן מיר עשה. 4 און משה האט כתב כל דברי ה', און ער האט זיך
שכם אין דער בוקר, און האט בנה א מזבח אונטערן ההר, און 12 מצבה פאר די 12 שבטים פון ישראל. 5 און ער
האט שלח די נערי בני-ישראל, און זיי האבן עלה עולות און זבח זבחים שלמים צו ה' פרים [פר]. 6 און משה האט
לקח 1/2 פון דעם דם, און שום אין אגנות, און 1/2 פון דעם דם האט ער זרק [זרק, זען אויף נזה, משיח איז דער מזה
(נזה) פון גוים רבים; ביום השלישי משיח איז דער איש טהור אין א מקום טהור אין הימל, הדרך המשיחיסטים
9:11-14, זען במדבר 19, 19:9; ישעיהו 52:15; און פעלנדיק אים עס איז קיין אנטליפן אוועק פון דער טמאה פון
טויטע זכות מצוות, זען גלט' 3:21; זען ישעיהו 52:15, משיח וועט נזה אויף גוים רבים, ויק' 4:6,17] אויפן מזבח. 7 און
ער האט לקח דאס ספר הברית [זען מה"ש 21:18-26], און קרא אין די אוזנים פון העם; און זיי האבן אמר: כל וואס
ה' האט דבר וועלן מיר עשה און שמע. 8 און משה האט לקח הדם, און האט זרק אויפן העם [זען ישעיהו 52:15,
משיח וועט נזה אויף גוים רבים], און האט אמר: הנה איז דם הברית [זען מה"ש 21:18-26] וואס ה' האט כרת מיט
אייך אויף כל די דאזיקע דברים. 9 און משה, און אהרן, נדב, און אביהוא, און 70 פון די זקני ישראל, זיינען עלה; 10
און זיי האבן ראה דעם אלוקי ישראל; און אונטער רגליו כמעשה לבנת הספיר, און אזוי ווי דער שמים אליין אין
לויטערקייט. 11 און אויף די אצילי בני-ישראל האט ער נישט שלח ידו; און זיי האבן חזה האלוקים, און האבן אכל
און שתה. 12 און ה' האט אמר צו משהן: עלה! צו מיר אויפן ההר, און היה דארטן, און איך וועל דיר נתן די לוחות
האבן מיט דער תורה און דעם מצוות וואס איך האב כתב זיי צו ירה. 13 איז קום משה, און זיין משרת יהושוע [זען
זכריה 6:12 צמח שמו, דער בעל אותו שם פון משיח איז יהושע/ישוע, יהושע הנה איש צמח (משיח) שמו], און משה
איז עלה אויפן הר האלוקים. 14 און צו די זקנים האט ער אמר: ישב! דא פאר אונדז, ביז וואנען מיר וועלן זיך שוב צו
אייך. און הנה זיינען אהרן און חור מיט אייך; מי איז בעל הדברים זאל נגש צו זיי. 15 און משה איז עלה אויפן ההר,
און דער ענן האט כסה ההר. 16 און די כבוד ה' האט שכן אויפן הר סיני, און דער ענן האט אים כסה 6 ימים; און
אויפן 7טן יום האט ער קרא צו משהן פון מיטן הענן. 17 און דאס אויסזען פון כבוד ה' איז געווען אזוי ווי אש
אוכלת אויפן ראש ההר, פאר די אויגן פון די בני-ישראל. 18 און משה איז בוא אין מיטן ענן, און איז עלה אויפן
ההר; און משה איז געווען אויפן ההר 40 יום און 40 לילה.

[תרומה]

שמו25

1 און ה' האט דבר צו משהן, לאמור: 2 דבר! צו די בני-ישראל, זיי זאלן לקח פאר מיר א תרומה; פון כל איש וואס
לבו וועט אים נדב, זאלט איר לקח מיין תרומה. 3 און דאס איז די תרומה וואס איר זאלט לקח פון זיי: זהב, און
כסף, און נחשת; 4 און תכלת, און פורפל, און ווערמילרויט, און ליינען, און ציגנהאר; 5 און עורות אילם מאדמים,
און עורות תחשים, און עצי שטים; 6 שמן פאר דער לייכטונג, בשמים פאר דעם שמן המשחה, און פאר דעם קטורת
הסמים; 7 שוהם אבנים, און אבנים צום איינפאסן פאר דעם אפוד און פאר דעם חושן. 8 און זיי זאלן מיר עשה א
מקדש, אז איך זאל שכן צווישן זיי. 9 אזוי ווי כל וואס איך ווייז דיר, די תבנית המשכן, און די תבנית כל זיינע כלים,
אזוי זאלט איר עשה. 10 און זיי זאלן עשה אן ארון עצי שטים; 2 און 1/2 אמה זיין ארך, און 1 און 1/2 אמה זיין
ברייט, און 1 און 1/2 אמה זיין הייך. 11 און זאלסט אים צפה מיט זהב טהור פון אינעווייניק און פון אויסנווייניק
זאלסטו אים צפה; און זאלסט עשה אויף אים א זֵר זהב רונד ארום. 12 און זאלסט יצק פאר אים 4 טבעות זהב, און
נתן אויף זיינע 4 פיס; און 2 טבעות זאלן זיין אויף זיין איין זייט, און 2 טבעות אויף זיין 2טן זייט. 13 און זאלסט
עשה בדים פון עצי שטים, און זיי צפה מיט זהב. 14 און זאלסט אריינציען די בדים אין די טבעות ביי די זייטן פון
ארון, צו נשא אויף זיי הארון. 15 אין די טבעות פון ארון זאלן די בדים זיין, זיי זאלן נישט סור ווערן פון אים. 16 און
זאלסט נתן אין הארון העדות וואס איך וועל דיר נתן. 17 און זאלסט עשה א כפורת [זען רומ' 3:25] פון זהב טהור;
2 און 1/2 אמה זיין ארך, און 1 און 1/2 אמה זיין ברייט. 18 און זאלסט עשה 2 כרובים פון זהב; מקשה זאלסטו זיי
עשה, ביי 2 עקן פון כפורת [זען רומ' 3:25]. 19 און עשה איין כרוב ביים עק פון דער זייט, און איין כרוב ביים עק פון
דער אנדער זייט; פון דעם כפורת [זען רומ' 3:25] גופא זאלט איר עשה די כרובים ביי זיינע 2 עקן. 20 און די כרובים
זאלן פרש די כנפים צו דער הייך, סכך מיט זייערע כנפים איבער דעם כפורת [זען רומ' 3:25], מיט זייערע פנימער

איינער אקעגן אנדערן; צום כפורת צו זאלן זיין די פנימער פון די כרובים. 21 און זאלסט נתן דעם כפורת [זען רומ' 3:25] אויבן אויפן ארון; און אין הארון זאלסטו נתן העדת וואס איך וועל דיר נתן. 22 און איך וועל זיך דארטן יעד צו דיר, און וועל דבר מיט דיר פון איבערן כפורת [זען רומ' 3:25], פון צווישן די 2 כרובים וואס איבער ארון העדת, כל וואס איך וועל דיר צוה פאר די בני-ישראל. 23 און זאלסט עשה א שולחן פון עצי שטים; 2 אמה זיין ארך, און 1 אמה זיין ברייט, און 1 און 1/2 אמה זיין הייך. 24 און זאלסט אים צפה מיט זהב טהור, און עשה צו אים א זֵר זהב רונד ארום. 25 און זאלסט עשה צו אים א מסגרת פון א האנטברייט רונד ארום, און עשה א זֵר זהב צו זיין מסגרת רונד ארום. 26 און זאלסט עשה פאר אים 4 טבעות זהב, און נתן די טבעות אויף די 4 ווינקלען וואס אויף זיינע 4 פיס. 27 לעבן דעם מסגרת זאלן זיין די טבעות, פאר בתים פאר די בדים צו נשׂא דעם שולחן. 28 און זאלסט עשה די בדים פון עצי שטים, און זיי צפה מיט זהב; און דער שולחן זאל נשא ווערן אויף זיי. 29 און זאלסט עשה זיינע קערות, און זיינע כפות, און זיינע קשות, און זיינע מנקיות, וואס מיט זיי נסך; פון זהב טהור זאלסטו זיי עשה. 30 און זאלסט נתן אויפן שולחן דאס לחם פנים פאר מיר תמיד. 31 און זאלסט עשה א מנורה פון זהב טהור; מקשה זאל די מנורה עשה ווערן, איר ירך, און איר קנה; אירע גביע: אירע כפתור און אירע פרח: זאלן זיין פון איר גופא. 32 און 6 קנה זאלן יצא פון אירע זייטן, 3 קנה פון דער מנורה פון איר איין זייט, און 3 קנה פון דער מנורה פון איר 2טן זייט. 33 3 גביע משוקדים פון א כפתור און א פרח אויף איין קנה, און 3 גביע משוקדים פון א כפתור און א פרח אויפן אנדער קנה; אזוי פאר די 6 קנים, וואס יצא פון דער מנורה. 34 און אויף דער מנורה 4 גביע משוקדים: אירע כפתור און אירע פרח. 35 און א כפתור אונטער 2 קנים פון איר, און א כפתור אונטער 2 קנים פון איר, און א כפתור אונטער 2 קנים פון איר, פאר די 6 קנים וואס יצא פון דער מנורה. 36 זייערע כפתור און זייערע קנות זאלן זיין פון איר גופא, אין כל איין מקשה פון זהב טהור. 37 און זאלסט עשה צו איר 7 נרות, און מע זאל אנצינדן אירע נרות, און אור על עבר איר פנים. 38 און אירע מלקחים און אירע מחתה זאלן זיין פון זהב טהור. 39 פון א ככר זהב טהור זאל מען זי עשה מיט כל די דאזיקע כלים. 40 און ראה זאלסט עשה לויט זייער תבנית, וואס דיר ווערט געוויזן אויפן הר.

שמו26

1 און המשכן זאלסטו עשה פון 10 יריעה; פון ליינען שזר, און תכלת, און פורפל, און ווערמילרוויט, מיט כרובים מעשה חשב זאלסטו זיי עשה. 2 די ארך פון איטלעכן יריעה 28 אמה, און די ברייט פון איטלעכן יריעה 4 אמה; איין מדה פאר כל יריעות. 3 5 יריעות זאלן זיין חברת איינער אן אנדערן, און ווידער 5 יריעות חברת איינער אן אנדערן. 4 און זאלסט עשה שלייפן פון תכלת וואל אויף דעם שפה פון איין יריעה ביים עק פון איין חוברת, און אזוי זאלסטו עשה אויף דעם שפה פון דעם עקסטן יריעה אין דער 2טן מחברת. 5 50 שלייפן זאלסטו עשה אויף דעם איין יריעה, און 50 שלייפן זאלסטו עשה אויף קצה פון דעם יריעה וואס אין דער 2טן חברת; איינער קבל אנדערן זאלן די שלייפן זיין. 6 און זאלסט עשה 50 קרס זהב, און חבר די יריעות איינעם צום אנדערן מיט די קרסים, אז דער משכן זאל זיין אחד [זען אחד און מורכב אחדות דברים 6:4]. 7 און זאלסט עשה יריעה פון עזים פאר אן אוהל איבערן משכן; 11 יריעות זאלסטו זיי עשה. 8 די ארך פון איטלעכן יריעה 30 אמה, און די ברייט פון איטלעכן יריעה 4 אמה; איין מדה פאר די 11 יריעות. 9 און זאלסט חבר 5 יריעות באזונדער, און 6 יריעות באזונדער; און דעם 6טן יריעה זאלסטו כפל אויף דער פאדער זייט פון אוהל. 10 און זאלסט עשה 50 שלייפן אויף דעם שפה פון עק יריעה, פון איין חוברת און אזוי זאלסטו עשה אויף דעם עק יריעה פון דעם אנדערן חוברת. 11 און זאלסט עשה 50 נחשת קרסים, און אריינטאן די קרסים אין די שלייפן, און חבר דאס אוהל, אז עס זאל זיין אחד. 12 און דער אריבערהאנג וואס עדף פון די יריעה פון אוהל, דער איבעריקער 1/2 יריעה, זאל סרח אויף דער אחורי זייט פון משכן. 13 און די אמה פון דער זייט, און די אמה פון דער אנדער זייט, וואס עדף פון דער ארך פון די יריעות פון אוהל, זאל סרח אויף די זייטן פון משכן, פון דער זייט און פון דער אנדער זייט, אים צו כסה. 14 און זאלסט עשה א מכסה פאר דעם אוהל פון עורות אילם מאדמים, און א מכסה פון עורות תחשים פון אויבן. 15 און זאלסט עשה די קרשים צום משכן פון עצי שטים, עומדים. 16 10 אמה די ארך פון א קרש, און 1 און 1/2 אמה די ברייט פון איטלעכן קרש. 17 2 ידות צו איטלעכן קרש, איינער קעגן אנדערן אזוי ווי שלב; אזוי זאלסטו עשה צו כל קרשים פון משכן. 18 און זאלסט עשה די קרשים צום משכן, 20 קרשים פאר דער נגבה תימנה. 19 און 40 אדני כסף זאלסטו עשה אונטער די 20 קרשים; צו 2 אדנים אונטער איין קרש פאר זיינע 2 ידות, צו 2 אדנים אונטער איין קרש פאר זיינע 2 ידות. 20 און פאר דער 2טן זייט פון משכן, פאר דער צפון-זייט, 20 קרשים, 21 מיט 40 אדנים פון כסף צו זיי: 2 אדנים אונטער איין קרש, 2 אדנים אונטער איין קרש. 22 און פאר דער הינטערשטער זייט פון משכן צו ימה, זאלסטו עשה 6

קרשים. 23 און 2 קרשים זאלסטו עשה פאר די ווינקלען פון משכן, אויף דער הינטערשטער זייט. 24 און זיי זאלן זיין תאם אונטן, און דעס גלייכן זאלן זיי זיין תאם אויבן ביז צום 1טן טבעת; אזוי זאל זיין ביי זיי ביידן; זיי זאלן זיין פאר די 2 ווינקלען. 25 און עס וועלן זיין 8 קרשים מיט זייערע אדנים פון כסף: 16 אדנים: 2 אדנים אונטער איין קרש, 2 אדנים אונטער איין קרש. 26 און זאלסט עשה בריחם פון עצי שטים; 5 פאר די קרשים פון איין זייט משכן; 27 און 5 בריחם פאר די קרשים פון דער 2טן זייט משכן, און 5 בריחם פאר די קרשים פון דער הינטערשטער זייט משכן, צו ימה; 28 און דעם מיטלסטן בריח אין מיטן פון די קרשים, וואס זאל ברח פון עק צו עק. 29 און די קרשים זאלסטו צפה מיט זהב, און עשה צו זיי טבעות פון זהב, בתים פאר די בריחם; און זאלסט צפה די בריחם מיט זהב. 30 און זאלסט קום המשכן אזוי ווי זיין משפט וואס איז דיר באוויזן געווארן אויפן הר. 31 און זאלסט עשה א פרוכת פון תכלת, און פורפל, און ווערמילרויט, און לייגען שזר; מעשה חושב, מיט כרובים זאל מען אים עשה. 32 און זאלסט אים נתן אויף 4 עמודים פון עצי שטים צפה מיט זהב, מיט זייערע העקלעך פון זהב, אויף 4 אדנים פון כסף. 33 און זאלסט נתן דעם פרוכת אונטער די קרסים; און זאלסט אריינברענגען אהין, אינעווייניק פון פרוכת, ארון העדות; און דער פרוכת וועט אייך בדל צווישן דעם הקודש און דעם קודש-הקדשים. 34 און זאלסט נתן דעם כפורת אויף ארון העדות, אין קודש-הקדשים. 35 און זאלסט שום דעם שולחן דרויסן פון פרוכת, און די מנורה אקעגן דעם שולחן, אין תימנה-זייט משכן; און דעם שולחן זאלסטו נתן אין צפון-זייט. 36 און זאלסט עשה א מסך צום פתח פון אוהל, פון תכלת, און פורפל, און ווערמילרויט, און לייגען שזר, מעשה רקם. 37 און זאלסט עשה צום מסך 5 עמודים פון שטים, און זיי צפה מיט זהב; זייערע העקלעך פון זהב; און זאלסט יצק פאר זיי 5 אדנים פון נחשת.

שמו27

1 און זאלסט עשה דעם מזבח פון עצי שטים, 5 אמה די ארך, און 5 אמה די ברייט; רבע זאל דער מזבח זיין, און 3 אמה זיין הייך. 2 און זאלסט עשה זיינע קרנות אויף זיינע 4 ווינקלען; פון אים גופא זאלן זיין זיינע קרנות; און זאלסט אים צפה מיט נחשת. 3 און זאלסט עשה זיינע סירות צו דשן, און זיינע יע, און זיינע מזרק, און זיינע מזלג און זיינע מחתה; כל זיינע כלים זאלסטו עשה פון נחשת. 4 און זאלסט עשה צו אים א מכבר מעשה רשת נחשת, און זאלסט עשה אויף דער רשת 4 טבעות נחשת אויף זיינע 4 עקן. 5 און זאלסט זי נתן אונטער דעם כרכוב פון מזבח, פון אונטן, און די רשת זאל זיין ביז 1/2 פון מזבח. 6 און זאלסט עשה בדים צום מזבח, בדים פון עצי שטים, און זיי צפה מיט נחשת. 7 און זיינע בדים זאלן בוא ווערן אין די טבעות, און די בדים זאלן זיין אויף 2 זייטן פון מזבח, ווען מע נשׂא אים [זען משיח נשא, ישעיהו 53:12]. 8 נבב, פון לוחות, זאלסטו אים עשה; אזוי ווי מע האט דיר געוויזן אויפן הר, אזוי זאל מען עשה. 9 און זאלסט עשה דעם חצר פון משכן: פאר דער נגב-זייט צו תימנה, קלעים פארן חצר פון לייגען שזר, 100 אמה די ארך פאר דער איין זייט. 10 און די עמודים דערצו 20, און זייערע אדנים 20, פון נחשת; די העקלעך פון די עמודים, און זייערע חשוק פון כסף. 11 און דעס גלייכן פאר דער צפון-זייט, פאר ארך: קלעים 100 אמה די ארך, און די עמודים דערצו 20, און זייערע אדנים 20, פון נחשת; די העקלעך פון די עמודים, און זייערע חשוק פון כסף. 12 און פאר ברייט פון חצר אין ים-זייט, קלעים פון 50 אמה: די עמודים דערצו 10, און זייערע אדנים 10. 13 און די ברייט פון חצר אין קדמה-זייט צו מזרח 50 אמה. 14 און 15 אמה קלעים פאר איין זייט; די עמודים דערצו 3, און זייערע אדנים 3. 15 און פאר דער 2טן זייט 15 אמה קלעים; די עמודים דערצו 3, און זייערע אדנים 3. 16 און פארן שער החצר א מסך פון 20 אמה, פון תכלת, און פורפל, און ווערמילרויט, און לייגען שזר, מעשה רקם; די עמודים דערצו 4, און זייערע אדנים 4. 17 כל עמודים פון חצר רונד ארום, חשק מיט כסף; זייערע העקלעך פון כסף, און זייערע אדנים פון נחשת. 18 די ארך פון חצר 100 אמה, און די ברייט 50 אקעגן 50, און די הייך 5 אמה, פון לייגען שזר; און די אדנים דערצו פון נחשת. 19 כל כלי פון משכן פאר זיין כל עבודה, און כל זיינע יתדות, און כל יתדות פון חצר, פון נחשת.

[תצוה]

20 און דו זאלסט צוה די בני-ישראל, זיי זאלן דיר ברענגען שמן זית זך כתית פאר דער לייכטונג, אויף עלה א נר תמיד. 21 אין אוהל-מועד, דרויסן פון פרוכת וואס פארן העדות, זאל עס אהרן און זיין בנים ערך פון ערב ביז אין דער בוקר, פאר ה'; אן חוקת עולם אויף זייערע דור-דורות פאר די בני-ישראל.

1 און דו קרבֿ! צו דיר אחיך אהרנען, און זיין בנים מיט אים, פון צווישן די בני-ישראל, כדי זיי זאלן כהן צו מיר;
אהרן, נדבֿ, און אביהוא, אלעזר, און איתמר, בני אהרן. 2 און זאלסט עשה אחיך אהרנען בגדי קודש פאר כבוד און
פאר תפארת. 3 און דו זאלסט דבר צו כל חכמי לב, וואס איך האב זיי מלא מיט רוח חכמה, זיי זאלן עשה די בגדי
אהרנען, כדי אים צו קדש אז ער זאל כהן צו מיר. 4 און דאס זיינען די בגדים, וואס זיי זאלן עשה: א חושן, און אן
אפוד, און א מעיל, און א כתונת תשבץ, א מצנפת, און אן אבנט; און זיי זאלן עשה בגדי קודש פאר אחיך אהרנען
און פאר זיין בנים, כדי זיי זאלן כהן צו מיר. 5 און זיי זאלן לקח דאס זהב, און די תכלת, און דעם פורפל, און דאס
ווערמילרויט, און דעם ליינען. 6 און זיי זאלן עשה דעם אפוד פון זהב, תכלת, און פורפל, ווערמילרויט, און ליינען
שזר, מעשה חושב. 7 2 כתפות זאל ער האבן, חבר צו זיינע 2 עקן; און עס זאל זיין חבר. 8 און דער חשב פון זיין
איפוד וואס אויף אים, זאל זיין אזוי ווי זיין מעשה, פון אים גופא; פון זהב, תכלת, און פורפל, און ווערמילרויט, און
ליינען שזר. 9 און זאלסט לקח 2 אבני שוהם, און פתח אויף זיי די שמות פון די בני-ישראל; 10 6 פון זייערע שמות
אויף איין אבן, און די 6 שמות יתר אויפן 2טן אבן, לויט זייערע תולדות [זען תולדות משיח בן דוד מתי 1:1]. 11 ווי
מעשה פון א חרש אבן, ווי פתח פון א חותם, זאלסטו פתח די 2 אבנים לויט די שמות פון די בני-ישראל; מוסבה אין
משבצות פון זהב זאלסטו זיי עשה. 12 און זאלסט שום די 2 אבנים אויף די כתפות פון איפוד: אבני-זכרון פאר די
בני-ישראל; און אהרן זאל נשׂא זייערע שמות פאר ה' אויף זיינע 2 כתפות פאר א זכרון. 13 און זאלסט עשה
משבצות פון זהב; 14 און 2 שרשרות פון זהב טהור; געדרייט זאלסטו זיי עשה, מעשה עבות; און זאלסט נתן די
שרשרות העבותות אויף די משבצות. 15 און זאלסט עשה חושן משפט, מעשה חושב; אזוי ווי די מעשה פון איפוד
זאלסטו אים עשה: פון זהב, תכלת, און פורפל, און ווערמילרויט, און ליינען שזר, זאלסטו אים עשה. 16 רבֿע זאל ער
זיין, כפל, א שפאן זיין ארך, און א שפאן זיין ברייט. 17 און זאלסט מלא אין אים אן מלאת פון אבנים, 4 טורים
אבנים. א טור פון רובין, טאפאז, און שמאראק, איין טור; 18 און די 2טן טור: גארפונקל, סאנשיאיין, און דימענט;
19 און די 3טן טור: יאכצום, אגאט, און אמעטיסט; 20 און די 4טן טור: גאלדשטיין, און אניקל, און יאשפיז;
איינגעזעצט אין זהב זאלן זיי זיין אין זייערע משבצות. 21 און די אבנים זאלן זיין לויט די שמות פון די בני-ישראל,
12, לויט זייערע שמות; ווי פתח פון א חותם, איטלעכער לויט שמו זאלן זיי זיין, אקעגן די 12 שבטים. 22 און
זאלסט עשה אויפן חושן שרשות גבלת, מעשה עבות, פון זהב טהור. 23 און זאלסט עשה צום חושן 2 טבעות זהב,
און נתן די 2 טבעות אויף די 2 עקן פון חושן. 24 און זאלסט נתן די 2 עבותות הזהב אין די 2 טבעות ביי די עקן פון
חושן. 25 און די 2 עקן פון די 2 עבותות זאלסטו נתן אויף די 2 משבצות, און נתן אויף די כתפות פון איפוד, אויף זיין
פאדער זייט. 26 און זאלסט עשה 2 טבעות זהב, און זיי שום אויף די 2 עקן פון חושן ביי זיין שפה וואס צו דער זייט
פון איפוד, אינעווייניק צו. 27 און זאלסט עשה 2 טבעות זהב, און זיי נתן אויף די 2 כתפות פון איפוד, פון אונטן,
אויף זיין פאדער זייט, לעבן זיין מחברת, איבער דעם חשב האיפוד. 28 און מע זאל רכס דעם חושן דורך זיינע
טבעות צו די טבעות פון איפוד מיט א פתיל פון תכלת, כדי ער זאל זיין אויף דעם חשב האיפוד, און דער חושן זאל
זיך נישט זחח פון איפוד. 29 און אהרן זאל נשׂא די שמות פון די בני-ישראל אין דעם חושן המשפט אויף זיין לב,
ווען ער בוא אין הקודש, פאר א זכרון פאר ה' תמיד. 30 און זאלסט נתן אין דעם חושן המשפט די אורים-ותומים,
און זיי זאלן זיין אויף לב אהרנען, ווען ער בוא פאר ה'; און אהרן זאל נשׂא [זען ישעיהו 53:12] דעם משפט פון די
בני-ישראל אויף זיין לב פאר ה' תמיד. 31 און זאלסט עשה דעם מעיל האיפוד פון לויטער תכלת. 32 און זיין
עפענונג פארן קאפ זאל זיין אין זיין מיטן; א שפה זאל זיין ביי זיין עפענונג רונד ארום, מעשה אורג; אזוי ווי די
עפענונג פון א תחרא זאל זיין ביי אים, ער זאל זיך נישט קרע. 33 און זאלסט עשה אויף זיינע שול רמון פון תכלת,
און פורפל, און ווערמילרויט, אויף זיינע שול רונד ארום, און פעמן זהב צווישן זיי רונד ארום; 34 א פעמון זהב און א
רמון, א פעמן זהב און א רמון, אויף די שול פון דעם מעיל רונד ארום. 35 און עס זאל זיין אויף אהרנען ביים שרת,
און דער קול דערפון זאל זיך שמע ווען ער בוא אריין אין הקודש פאר ה', און ווען ער יצא, כדי ער זאל נישט מות.
36 און זאלסט עשה א ציץ פון זהב טהור, און פתח אויף אים ווי פתח פון א חותם קודש צו ה'. 37 און זאלסט עס
שום אויף א פתיל פון תכלת, און עס זאל זיין אויף דער מצנפת; אויף דער פאדער זייט פון דער מצנפת זאל עס זיין.
38 און עס זאל זיין אויף מצח אהרן, און אהרן זאל נשׂא [זען משיח נשׂא, ישעיהו 53:12] אויף זיך די עוון הקודשם,
וואס קדש די בני-ישראל, ביי כל זייערע מתנות קדשום; און עס זאל זיין אויף זיין מצח תמיד, לרצון להם לפני ה'. 39
און זאלסט שבץ דאס כתונת, פון ליינען; און זאלסט עשה א מצנפת פון לייענן; און אן אבנט זאלסטו עשה, מעשה
רוקם. 40 און בני אהרן זאלסטו עשה כתונת; און זאלסט זיי עשה אבנטים; און מגבעות זאלסטו זיי עשה פאר כבוד
און פאר תפארת. 41 און זאלסט זיי לבש אחיך אהרנען און זיין בנים מיט אים; און זאלסט זיי משח, און מלא זייער

יד, און זיי קדש, אז זיי זאלן כהן צו מיר. 42 און עשה זיי מכנסי בד צו כסה דאס בשר ערוה; פון די לענדן און ביז די
דיכן זאלן זיי זיין. 43 און זיי זאלן זיין אויף אהרנען און זיין בנים, ווען זיי בוא אין אוהל-מועד, אדער ווען זיי נגש
צום מזבח, צו שרת אין הקודש; כדי זיי זאלן נישט נשֹא עוון און מות; א חוקת עולם פאר אים און פאר זיין זרע נאך
אים.

שמו29

1 און דאס איז די זאך וואס דו זאלסט עשה צו זיי, זיי צו קדש צו כהן צו מיר: לקח! איין פר און 2 אילים תמימם. 2
און לחם מצות, און חלות מצות בלל מיט שמן, און רקיקי מצות משח מיט שמן; פון סולת חטים זאלסטו זיי עשה. 3
און זאלסט זיי נתן אין איין סל, און זיי קרב אין דעם סל, מיט דעם פר און מיט די 2 אילים. 4 און אהרנען און זיין
בנים זאלסטו קרב צום פתח פון אוהל-מועד, און זאלסט זיי רחץ מיט מים. 5 און זאלסט לקח די בגדים, און לבש
אהרנען דאס כתונת [זען יוח' 19:23; תהילים 110:4, זען דברי הימים א 21:17, כתונת פון משיח און זיין כהונה], און
דעם מעיל האיפוד, און דעם איפוד, און דעם חושן, און אים אפד מיט דעם חישב האיפוד. 6 און זאלסט שום די
מצנפת אויף זיין קאפ, און נתן די נזר הקודש אויף דער מצנפת. 7 און זאלסט לקח דאס שמן המשחה, און יצק אויף
זיין קאפ, און אים משח. 8 און זיין בנים זאלסטו קרב, און זיי לבש כתונת. 9 און זאלסט זיי חגר אן אבנט, אהרנען
און זיין בנים, און זיי חבש מגבעות, און די כהונה זאל זיי געהערן פאר אן חוקת עולם; און זאלסט מלא די יד פון
אהרנען, און די יד פון זיין בנים. 10 און זאלסט קרב דעם פר לפני אוהל-מועד, און אהרן און זיין בנים זאלן סמך
ידיהם אויפן קאפ פון פר. 11 און זאלסט שחט דעם פר פאר ה', ביים פתח פון אוהל-מועד. 12 און זאלסט לקח פון
דעם דם פון פר, און נתן אויף די קרנות פון מזבח מיט דיין אצבע, און דאס כל הדם זאלסטו שפך ביים יסוד פון
מזבח. 13 און זאלסט לקח כל-החלב המכסה את-הקרב ואת היותרת על-הכבד ואת שתי הכליות ואת-החלב אשר
עליהן והקטרת המזבחה. 14 און הבשר פון פר, און זיין עור, און זיין פרש, זאלסטו שרף אין אש מחוץ מחנה; א
חטאת איז דאס. 15 און איין איל זאלסטו לקח, און אהרן און זיין בנים זאלן סמך ידיהם אויפן קאפ פון איל. 16
און זאלסט שחט דעם איל, און לקח זיין דם, און זרק [זען ישעיהו 52:15] אויפן מזבח רונד ארום. 17 און דעם איל
זאלסטו נתח אויף זיינע נתח, און זאלסט רחץ זיינע אינגעווייד, און זיינע כרע, און זיי נתן צו זיינע נתח, און צו זיין
קאפ. 18 און זאלסט קטר דעם כל האיל אויפן מזבח; אן עולה איז דאס צו ה'; ריח ניחוח, אן אִשֶּׁה איז דאס צו ה'.
19 און זאלסט לקח דעם 2טן איל, און אהרן און זיין בנים זאלן סמך ידיהם אויפן קאפ פון איל. 20 און זאלסט
שחט דעם איל, און לקח פון זיין דם, און נתן אויפן תנוך אוזן פון אהרנען, און אויפן תנוך אוזן פון זיין בנים, און
אויפן בוהן פון זייער יד ימין, און אויפן בוהן פון זייער רגל הימנית; און זאלסט זרק הדם אויפן מזבח רונד ארום. 21
און זאלסט לקח פון דעם דם וואס אויפן מזבח, און פון דעם שמן המשחה, און נזה [זען ישעיהו 52:15] אויף
אהרנען, און אויף זיינע בגדים, און אויף זיין בנים, און אויף די בגדים פון זיין בנים מיט אים; און ער און זיינע בגדים
וועלן ווערן קדש, און זיין בנים און די בגדים פון זיין בנים מיט אים. 22 און זאלסט לקח פון דעם איל החלב
והאליה ואת-החלב המכסה את-הקרב ואת יותרת הכבד ואת שתי הכליות ואת-החלב אשר עליהן ואת שוק הימין:
כי איל מלואים הוא. 23 און איין ככר לחם, און איין חלה לחם אויף שמן, און איין רקיק פון דעם סל המצות וואס
פאר ה'. 24 און זאלסט שום הכל על כפי אהרנען, און על כף פון זיין בנים; און זאלסט זיי נוף א תנופה פאר ה'. 25
און זאלסט עס לקח פון זייער יד, און קטר אויפן מזבח, איבער דעם עולה, פאר א ריח ניחוח פאר ה'; אן אִשֶּׁה איז
דאס צו ה'. 26 און זאלסט לקח די חזה פון דעם איל המלואים וואס פאר אהרנען, און זי נוף א תנופה פאר ה'; און
עס זאל זיין דיר צום מנה. 27 און זאלסט קדש די חזה התנופה, און דעם שוק התרומה, וואס איז נוף געווארן, און
וואס איז רום געווארן פון דעם איל המלואים, פון דעם וואס פאר אהרנען און פאר זיין בנים. 28 און עס זאל
געהערן צו אהרנען און צו זיין בנים, פאר א חק עולם, פון די בני-ישראל; ווייל א תרומה איז דאס, און א תרומה זאל
עס זיין, פון די בני-ישראל פון זייערע זבחי שלמים, זייער תרומה צו ה'. 29 און די בגדי הקודש פון אהרנען זאלן זיין
פאר זיין בנים נאך אים, אויף צו משח אין זיי, און צו מלא זייער יד אין זיי. 30 7 ימים זאל זיי לבש תחתיו מבניו, דער
וואס בוא אין אוהל-מועד צו שרת אין הקודש. 31 און דעם איל המלואים זאלסטו לקח, און בשל זיין בשר אין
מקום קדוש. 32 און אהרן און זיין בנים זאלן אכל בשר פון דעם איל, און דאס לחם וואס אין סל, ביים פתח
אוהל-מועד. 33 און דאס זאלן אכל וואס כפר געווארן דערמיט, כדי צו מלא זייער יד, זיי צו קדש; נאר א זר זאל
דערפון נישט אכל, ווייל דאס איז קודש. 34 און אז עס וועט יתר פון דעם בשר המלואים, אדער פון דעם לחם, ביז
אין דער בוקר, זאלסטו שרף דאס יתר אין אש; עס זאל נישט אכל ווערן, ווייל עס איז קודש. 35 און זאלסט עשה צו
אהרנען און צו זיין בנים אזוי ווי כל וואס איך האב דיר צוה; 7 ימים זאלסטו מלא זייער יד. 36 און א פר א חטאת

זאלסטו עשה איטלעכן יום פאר הכפורים, און חטא דעם מזבח דורך געבראכט כפרה [זען "נזה" ישעיהו 52:15 און "נזה" ויקרא 4:6,17 און כפרה פון משיח לעולם על דברתי מלכי צדק, תהילים 110:4, זען דברי הימים א 21:17] פאר אים; און זאלסט אים משח, אים צו קדש. 37 7 ימים זאלסטו מאכן כפרה [זען "נזה" ישעיהו 52:15 און "נזה" ויקרא 4:6,17 און כפרה פון משיח לעולם על דברתי מלכי צדק, תהילים 110:4, זען דברי הימים א 21:17] אויפן מזבח, און אים קדש; און דער מזבח זאל זיין קודש קדשים; כל וואס נגע זיך אן מזבח זאל ווערן קודש. 38 און דאס איז וואס דו זאלסט עשה אויפן מזבח: יאריקע כבשים 2 א יום, תמיד. 39 איין כבש זאסלטו עשה אין דער בוקר, און דעם 2טן כבש זאלסטו עשה בין ערבים. 40 און א 1/10 סולת בלל מיט שמן כתית און א 1/4 הין, און א נסך פון א 1/4 הין וויין צו דעם 1טן כבש. 41 און דעם 2טן כבש זאלסטו עשה בין ערבים; אזוי ווי דאס מנחה פון דער בוקר, און אזוי ווי איר נסך, זאלסטו עשה צו איר, פאר א ריח ניחוח, אן אִשֶה צו ה'. 42 אן עולה תמיד אויף אייערע דור-דורות, ביים פתח פון אוהל-מועד, פאר ה', וואס דארטן וועל איך זיך יעד צו אייך, דארטן צו דבר צו דיר. 43 און איך וועל זיך דארטן יעד צו די בני-ישראל, און עס וועט קדש ווערן מיט מיין כבוד. 44 און איך וועל קדש דעם אוהל-מועד, און דעם מזבח; און אהרנען און זיין בנים וועל איך קדש צו כהן צו מיר. 45 און איך וועל שכן צווישן די בני-ישראל, און וועל זיי זיין צום אלוקים. 46 און זיי וועלן האבן דעת, אז איך בין ה' אלוקיהם, וואס האב זיי יצא פון ארץ מצרים, כדי איך זאל שכן צווישן זיי. איך בין ה' אלוקיהם.

שמות30

1 און זאלסט עשה א מזבח מקטר קטורת; פון עצי-שטים זאלסטו אים עשה. 2 1 אמה זיין ארך, און 1 אמה זיין ברייט; רבע זאל ער זיין, און 2 אמה זיין הייך; פון אים גופא זאלן זיין זיינע קרנות. 3 און זאלסט אים צפה מיט זהב טהור, זיין גג, און זיינע קיר רונד ארום, און זיינע קרנות; און זאלסט עשה צו אים א זר זהב רונד ארום. און 2 טבעות זהב זאלסטו עשה צו אים אונטער זיין זר; אויף זיינע 2 צלע זאלסטו זיי עשה: אויף זיינע 2 זייטן, און זיי זאלן זיין פאר בתים פאר די בדים, אים צו נשׂא אויף זיי. 5 און זאלסט עשה די בדים [בד] פון עצי שטים, און זיי צפה מיט זהב. 6 און זאלסט אים נתן פאר דעם פרוכת וואס פאר הארון העדות פאר דעם כפורת וואס איבער העדות, וואס דארטן וועל איך זיך יעד צו דיר. 7 און אהרן זאל קטר אויף אים קטורת סמים [סם] בבוקר בבוקר, ווען ער יטב די נרות, זאל ער עס קטר. 8 און ווען אהרן עלה די נרות בֵין ערבים, זאל ער עס קטר קטורת תמיד פאר ה' אויף אייערע דור-דורות. 9 איר זאלט נישט עלה אויף אים קטורת זרה, אדער אן עולה און א מנחה; און נסך זאלט איר נישט נסך אויף אים. 10 און אהרן זאל מאכן כפרה [זען "נזה" ישעיהו 52:15 און "נזה" ויקרא 4:6,17 און כפרה פון משיח לעולם על דברתי מלכי צדק, תהילים 110:4, זען דברי הימים א 21:17] אויף זיינע קרנות 1 מאל אין שנה; מיט דעם דם פון דעם חטאת הכפורים זאל ער 1 מאל אין שנה מאכן כפרה פאר אים, אויף אייערע דור-דורות; א קודש קדשים איז ער צו ה'.

[כי תשא]

11 און ה' האט דבר צו משהן, לאמור: 12 אז דו וועסט נשא דעם מספר פון די בני-ישראל לויט זייער פקד, זאלן זיי נתן איטלעכער א כופר [זען מרק' 10:45] פאר זיין נפש צו ה', ווען מע פקד זיי, כדי עס זאל נישט זיין צווישן זיי א נגף, ווען מע פקד זיי. 13 דאס זאלן זיי נתן, איטלעכער וואס עבר אריין אין דער פקודים: א 1/2 שקל, אויפן שפל הקודש: 20 גרה איז א שקל. א 1/2 שקל איז א תרומה צו ה'. 14 איטלעכער וואס עבר אריין אין דער פקודים, פון 20 שנה און העכער, זאל נתן די תרומה צו ה'. 15 דער עשיר זאל נישט רבה, און דער דל זאל נישט מעט פון א 1/2 שקל, ביים נתן די תרומה פון ה', כדי צו מאכן כפרה [זען "נזה" ישעיהו 52:15 און "נזה" ויקרא 4:6,17 און כפרה פון משיח לעולם על דברתי מלכי צדק, תהילים 110:4, זען דברי הימים א 21:17] פאר אייערע נפשות. 16 און זאלסט לקח דאס כסף [זען כיפא א 1:18-19] הכפורים, פון די בני-ישראל, און זאלסט עס נתן פאר דער עבודה אוהל-מועד, און עס זאל זיין די בני-ישראל פאר א זכרון פאר ה', מאכן כפרה [זען "נזה" ישעיהו 52:15 און "נזה" ויקרא 4:6,17 און כפרה פון משיח לעולם על דברתי מלכי צדק, תהילים 110:4, זען דברי הימים א 21:17] פאר אייערע נפשות [זען תהילים 49; כיפא א 1:18-19]. 17 און ה' האט דבר צו משהן, לאמור: 18 זאלסט גם עשה א כיור פון נחשת, מיט זיין כן פון נחשת, זיך צו רחץ; און זאלסט אים נתן צווישן אוהל-מועד און צווישן מזבח, און נתן אהין מים. 19 און אהרן און זיין בנים זאלן רחץ פון אים זייערע ידים און זייערע רגלים [זען תהילים 22:17]. 20 ווען זיי בוא אין אוהל-מועד, זאלן זיי זיך רחץ מיט מים, כדי זיי זאלן נישט מות; אדער ווען זיי נגש צום מזבח צו שרת, צו קטר אִשֶה צו ה'. 21 און

זיי זאלן רחץ ידיהם און רגליהם [זען תהילים 22:17], כדי זיי זאלן נישט מות; און עס זאל זיי זיין חק עולם, אים און
זיין זרע [זען ישעיהו 53:10] אויף דור-דורות. 22 און ה' האט דבר צו משהן, לאמור: 23 דו לקח דיר בשמים ראש
מר-דרור 500 [שקל], און קנמן בשם א 1/2 דערפון, 250, און קנה-בשם 250, 24 און קדה 500, אויפן שפל הקודש,
און שמן זית א הין. 25 און זאלסט עשה דערפון שמן משחת-קודש רוקח מרקחת מעשה רוקח; א שמן משחת קודש
זאל עס זיין. 26 און זאלסט משח דערמיט דעם אוהל-מועד, און הארון העדות, 27 און דעם שולחן און כל זיינע
כלים, און די מנורה און אירע כלים, און דעם מזבח הקטורת, 28 און דעם מזבח העולה און אלע זיינע כלים, און
דעם כיור און זיין כן. 29 און זאלסט זיי קדש, זיי זאלן זיין קודש קדשים; כל וואס נגע זיך אן זיי אן זאל ווערן קודש.
30 און אהרנען און זיין בנים זאלסטו משח [זען דניאל 9:26, משיח יכרת, כרת] און זיי קדש צו זיין כהן צו מיר. 31
און צו די בני-ישראל זאלסטו דבר, לאמור: שמן משחת קודש זאל דאס זיין צו מיר אויף אייערע דור-דורות. 32 אויף
בשר אדם זאל עס נישט סוך ווערן, און איר זאלט נישט עשה אזוינס, לויט דער מתכונת דערפון; קודש איז דאס,
קודש זאל עס אייך זיין. 33 איטלעכער וואס וועט רקח אזוינס, אדער וואס וועט נתן דערפון אויף א זר, וועט כרת
[זען דניאל 9:26, משיח יכרת, כרת] ווערן פון עמו. 34 און ה' האט אמר צו משהן: לקח! דיר סמים, נטף, און שחלת,
און חלבנה; סמים, און לבונה זכה; בד אויף בד זאלן זיי זיין. 35 און זאלסט עשה דערפון קטורת, רוקח מעשה פון
רוקח מיט מולח, טהור קודש. 36 און זאלסט דערפון דין שחק, און דקק דערפון פאר העדות אוהל-מועד, וואס
דארטן וועל איך זיך יעד צו דיר; קודש קדשים זאל עס אייך זיין. 37 און דאס קטורת וואס דו וועסט עשה: לויט זיין
מתכונת זאלט איר פאר זיך נישט עשה; קודש צו ה' זאל עס דיר זיין. 38 איטלעכער וואס וועט עשה אזוינס, צו ריח
דערפון, וועט כרת [זען דניאל 9:26, משיח יכרת, כרת] ווערן פון עמו.

שמות31

1 און ה' האט דבר צו משהן לאמור: 2 ראה! איך האב קרא מיטן שם בצלאל בן אורי בן חורן, פון מטה יהודה, 3 און
איך האב אים מלא מיטן רוח אלוקים, אין חכמה, און אין תבונה און אין דעת, און אין כל מלאכה, 4 צו חשב
מחשבות, צו עשה אין זהב, און אין כסף, און אין נחשת; 5 און אין חרושת פון אבן צום מלא, און אין חרושת פון עץ,
צו עשה אין כל מלאכה. 6 און איך, הנה, האב צו נתן צו אים אהליאב בן אחיסמכן, פון מטה דן; און אין לב פון כל
חכם לב האב איך נתן חכמה, אז זיי זאלן עשה כל וואס איך האב דיר צוה: 7 דעם אוהל-מועד, און הארון העדות,
און דעם כפורת וואס איבער אים, און כל כלים פון אוהל; 8 און דעם שולחן און זיינע כלים, און די מנורה הטהורה
און כל אירע כלים, און דעם מזבח הקטורת; 9 און דעם מזבח העולה און אלע זיינע כלים, און דעם כיור און זיין כן;
10 און די בגדי השרד, און די בגדי הקודש פאר אהרן הכהן, און די בגדים פון זיין בנים, אויף צו כהן; 11 און דאס
שמן המשחה, און דעם קטורת הסמים [סם] פארן הקודש; אזוי ווי כל וואס איך האב דיר צוה, זאלן זיי עשה. 12
און ה' האט אמר צו משהן, לאמור: 13 דו דבר גם צו די בני-ישראל, לאמור: איר זאלט נאר זיין שומר איבער מיינע
שבתות, ווייל אן אות [אות, זען ישעיהו 7:14, שוואנגער פרוי פעלנדיק בתולהשאפט בתולים איז נישט אן אות] איז
דאס צווישן מיר און צווישן אייך אויף אייערע דור-דורות, כדי איר זאלט האבן דעת, אז איך ה' קדש אייך. 14 און
איר זאלט זיין שומר איבער שבת, ווייל ער איז קודש פאר אייך; דער וואס חלל אים, זאל מות יומת ווערן; ווייל
איטלעכער וואס עשה אין אים מלאכה, יענע נפש זאל כרת [זען דניאל 9:26, משיח יכרת, כרת] ווערן פון צווישן זיין
עם. 15 6 ימים זאל עשה ווערן מלאכה, נאר אויפן 7טן יום זאל זיין א שבת שבתון, קודש צו ה'; איטלעכער וואס
עשה מלאכה אין יום שבת, זאל מות יומת ווערן. 16 און די בני-ישראל זאלן זיין שומר איבער שבת, צו עשה שבת
אויף זייערע דור-דורות; א ברית עולם [זען מה"ש 26-21:18]. 17 צווישן מיר און צווישן די בני-ישראל איז דאס אות
לעולם, אז 6 ימים האט ה' עשה השמים און הארץ, און אויפן 7טן יום האט ער שבת און נפש. 18 און ער האט נתן
משהן, ווי ער האט כלה דבר מיט אים אויפן הר סיני, די 2 לוחות העדות, לוחות אבן כתב מיט דעם אצבע אלוקים.

שמות32

1 און ווי העם האט ראה, אז משה בושׁ זיך ירד פון הר, אזוי האט העם זיך קהל ארום אהרנען, און זיי האבן צו אים
אמר: קום! עשה אונדז אלוקים וואס זאל הלך פאר אונדז; מחמת דער דאזיקער איש משה, וואס האט אונדז עלה
פון ארץ מצרים, ידע מיר נישט וואס מיט אים איז געווארן. 2 האט אהרן צו זיי אמר: פרק די נזמי הזהב וואס אין די
אוזנים פון נשיכם, בניכם, און בנותיכם, און ברענגט צו מיר. 3 האט דאס כל העם פרק פון זיך די נזמי הזהב וואס
אין זייערע אוזנים, און געבראכט צו אהרנען. 4 און ער האט לקח פון זייער יד, און האט עס צור מיט א חרט, און

האט דערפון עשה אן עגל מסכה ; און זיי האבן אמר: דאס איז אלוקיך, ישראל, וואס האט דיך עלה פון ארץ
מצרים. 5 און ווי אהרן האט דאס ראה, אזוי האט ער בנה פאר אים א מזבח, און אהרן האט קרא און אמר: א חג
(יום-טוב) צו ה' איז מחר. 6 און זיי האבן זיך שכם אויף מחר, און האבן עלה עולות, און נגש זבח שלמים; און העם
האט זיך ישב צו אכל און שתה, און זיי זיינען קום זיך צו צחק. 7 האט ה' דבר צו משהן: הלך! ירד! ווייל שחת [זען
תהילים 16:10] געווארן איז עמך, וואס דו האסט עלה פון ארץ מצרים; 8 זיי האבן זיך מהר סור פון הדרך וואס איך
האב זיי צוה [זען גלט' 1:6]; זיי האבן זיך עשה אן עגל מסכה, און האבן זיך שחה צו אים, און זבח צו אים, און אמר:
דאס איז אלוקיך, ישראל, וואס האט דיך עלה פון ארץ מצרים. 9 און ה' האט אמר צו משהן: איך האב ראה דאס
דאזיקע עם, און הנה עס איז אן עם קשה-עורף; 10 און איצט נוח מיך, און מיין אף וועט חרה אויף זיי, און איך וועל
זיי כלה, און וועל דיך עשה פאר א גוי גדול. 11 האט משה חלה פאר ה' אלוקיו, און ער האט אמר: למה, ה', זאל חרה
דיין אף אויף עמך, וואס דו האסט יצא פון ארץ מצרים מיט כוח גדול און מיט א יד חזקה? 12 למה זאלן אמר די
מצרים, לאמור: צום רעה האט ער זיי יצא, כדי זיי צו הרגען אין די הרים, און זיי צו כלה פון דעם פני האדמה? שוב
זיך פון דיין חרון אף, און נחם! פון הרעה צו עמך. 13 זכר! זיך אברהם, און יצחק, און ישראל, עבדיך, וואס דו האסט
זיי געשווארן ביי זיך, און האסט צו זיי דבר: איך וועל רבה אייער זרע אזוי ווי די כוכבים פון שמים, און כל הארץ
הזאת וואס איך האב אמר, וועל איך נתן צו אייער זרע, און זיי וועלן עס נחל לעולם. 14 האט ה' נחם אויף דעם רעה
וואס ער האט דבר צו עשה צו עמו. 15 און משה האט זיך פנה, און האט ירד פון הר, מיט די 2 לוחות העדות אין
ידו, לוחות כתב פון זייערע 2 זייטן; פון דער זייט און פון יענער זייט זיינען זיי געווען כתב. 16 און די לוחות זיינען
געווען די מעשה פון אלוקים, און דער מכתב איז געווען דער מכתב פון אלוקים, חרת אויף די לוחות. 17 און יהושע
[זען זכריה 6:12 צמח שמו, דער בעל אותו שם פון משיח איז יהושע/ישוע, יהושוע הנה איש צמח (משיח) שמו] האט
שמע דעם קול פון העם אין זיין רֵעַ, און ער האט אמר צו משהן: א קול פון מלחמה איז אין מחנה. 18 האט ער אמר:
עס איז נישט א קול פון געשריי פון גבורה, און נישט א קול פון געשריי פון חלושה; א קול פון זינגען איך שמע. 19
און עס איז געווען, ווי ער האט קרב צום מחנה, און האט ראה דאס עגל און די מחולה, אזוי האט חרה דער אף פון
משהן, און ער האט שלך פון זיינע יד די לוחות, און האט זיי שבר אונטערן ההר. 20 און ער האט לקח דאס עגל,
וואס זיי האבן עשה, און האט שרף אין אש, און טחן ביז וואנען עס איז געווארן דקק, און האט זרה אויפן מים, און
נתן שקה די בני-ישראל. 21 און משה האט אמר צו אהרנען: וואס האט דיר דאס דאזיקע עם עשה, וואס דו האסט
געבראכט אויף אים א חטאה גדולה? 22 האט אהרן אמר: זאל נישט חרה דער אף אדוני; דו ידע העם, אז ער איז אין
רע. 23 האבן זיי צו מיר אמר: עשה! אונדז אלוקים וואס זאל הלך פאר אונדז, ווייל דער דאזיקער איש משה, וואס
האט אונדז עלה פון ארץ מצרים, ידע מיר נישט וואס מיט אים איז געווארן. 24 האב איך צו זיי אמר: למי זהב, פרק
פון זיך; און זיי האבן מיר נתן, און איך האב עס שלך אין אש, און עס איז יצא דאס דאזיקער עגל. 25 און משה האט
ראה העם, אז עס איז פרע, ווייל אהרן האט עס לאז פרע, צו שמצה בקמיהם [קוים]. 26 האט משה זיך עמר אין
שער פון מחנה, און האט אמר: מי פאר ה', צו מיר! האבן זיך אסף צו אים כל בני-לוי. 27 און ער האט צו זיי אמר:
אזוי האט אמר ה' אלוקי ישראל: שום איטלעכער זיין חרב אויף זיין ירך, עבר! שוב! פון שער צו שער אין מחנה, און
הרג! איטלעכער אחיו, און איטלעכער זיין רֵעַ, און איטלעכער זיין קרוב. 28 האבן די בני-לוי עשה אזוי ווי דאס דבר
פון משהן, און עס זיינען נפל העם אין יום ההוא ארום 3000 איש. 29 און משה האט אמר: מלא ידכם היום צו ה',
ווייל איטלעכער איז געווען אקעגן בנו, און אקעגן אחיו, און כדי אייך היום צו נתן א ברכה. 30 און עס איז געווען
אויף מחר, האט משה אמר צום עם: איר האט חטא א חטאה גדולה; און איצט וועל איך עלה צו ה', אפשר וועל איך
מאכן כפרה [זען "נזה" ישעיהו 52:15 און "נזה" ויקרא 4:6,17 און כפרה פון משיח לעולם על דברתי מלכי צדק,
תהילים 110:4, זען דברי הימים א 21:17] בעד אייער חטאת. 31 האט משה זיך שוב צו ה', און האט אמר: אנא, דאס
דאזיקער עם האט חטא א חטאה גדולה, און זיי האבן זיך עשה אלוקי זהב. 32 איז, איצט, אויב דו וועסט נשא זייער
חטאת, און אויב נישט, מחה מיך, נא, פון דיין ספר וואס דו האסט כתב. 33 האט ה' אמר צו משהן: מי עס האט
חטא צו מיר, אים וועל איך מחה פון מיין ספר. 34 און איצט הלך! נחה! דאס דאזיקער עם אהין ווו איך האב דיר
דבר; הנה, מלאכי וועט הלך דיר פארויס; נאר אין דעם יום, וואס איך פקד זיך, וועל איך זיך פקד מיט זיי פאר זייער
חטאת. 35 און ה' האט נגף העם פאר וואס זיי עשה את העגל, וואס אהרן האט עשה.

שמו33

1 און ה' האט דבר צו משהן: הלך! עלה! פון דאנען, דו און העם וואס דו האסט עלה פון ארץ מצרים, צו הארץ וואס
איך האב געשווארן צו אברהמען, צו יצחקן, און צו יעקבן, לאמור: צו דיין זרע וועל איך עס נתן 2 און איך וועל שלח

דיר פאראויס מלאך, און וועל גרש דעם כנעני, דעם אמורי, און דעם חתי, און דעם פרזי, דעם חוי, און דעם יבוסי 3 צו
ארץ זבת חלב און דבש ווייל איך וועל נישט עלה צווישן דיר, ווייל עם קשה-עורף ביסטו; טאמער איך דיך וועל כלה
אויפן דרך. 4 האט העם שמע דעם דאזיקן דבר הרע, און זיי האבן אבל, און האבן קיינער נישט שית זיין עדי אויף
זיך. 5 און ה' האט אמר צו משהן: אמר צו די בני-ישראל: איר זייט עם קשה-עורף; איין רגע ווען איך זאל עלה צווישן
דיר, וועל איך דיך כלה. און איצט ירד דיין עדי פון זיך, און איך וועל ידע וואס איך זאל עשה צו דיר. 6 האבן די
בני-ישראל זיך נצל זייער עדים [עדי] פון הר חורב אן. 7 און משה פלעגט לקח דאס אוהל, און פלעגט עס זיך נטה
מחוץ מחנה, רחק פון מחנה, און פלעגט עס קרא אוהל-מועד. און עס איז געווען, איטלעכער וואס האט בקש ה',
פלעגט יצא צום אוהל-מועד וואס מחוץ מחנה. 8 און עס איז געווען, ווי משה איז יצא צום אוהל, אזוי פלעגט דאס
כל העם זיך קום, און נצב איטלעכער אין פתח פון זיין אוהל, און נבט משהן, ביז ער בוא אריין אין אוהל. 9 און עס
איז געווען, ווי משה איז בוא אין אוהל, פלעגט ירד דער עמוד הענן, און עמד ביים פתח פון אוהל, און ה' פלעגט
דבר מיט משהן. 10 און דאס כל העם פלעגט ראה דעם עמוד הענן עמד ביים פתח פון אוהל, און דאס כל העם
פלעגט קום, און זיך שחה איטלעכער ביים פתח פון זיין אוהל. 11 און ה' פלעגט דבר צו משהן פנים אל פנים, אזוי
ווי אן איש דבר צו זיין רֵעַ. און ער פלעגט זיך שוב אין מחנה, נאר זיין משרת יהושוע בן נון [זען זכריה 6:11-12], א
נער, פלעגט נישט מוש פון אוהל. 12 און משה האט אמר צו ה': ראה, דו אמר צו מיר: עלה! דאס דאזיקער עם, נאר
דו האסט מיך נישט געלאזט האבן דעת, וועמען דו וועסט שלח מיט מיר. דו האסט אמר: איך האב דיך ידע בשם,
און האסט גם מצא חן אין מיינע אויגן. 13 און איצט, אויב, נא, איך האב מצא חן אין דיינע אויגן, לאז מיך האבן
דעת, נא, פון דיינע דרך, אז איך זאל דיך ידע, כדי איך זאל מצא חן אין דיינע אויגן; און ראה! אז דאס דאזיקער גוי
איז עמך. 14 האט ער אמר: מיין פנים וועט הלך, און איך וועל דיך נוח. 15 האט ער צו אים אמר: אויב דיין פנים הלך
נישט, זאלסטו אונדז נישט עלה פון דאנען. 16 ווייל מיט וואס דען זאל ידע ווערן, אז איך האב מצא חן אין דיינע
אויגן, איך און עמך, אויב נישט דורך דיין הלך מיט אונדז, אז מיר זאלן זיין פלה, איך און עמך, פון כל העם וואס
אויפן פני האדמה? 17 האט ה' אמר צו משהן: גם די דאזיקע זאך וואס דו האסט דבר, וועל איך עשה, ווייל דו
האסט מצא חן אין מיינע אויגן, און איך האב דיך ידע בשם. 18 האט ער אמר: לאז מיך ראה דיין כבוד, נא. 19 האט
ער אמר: איך וועל עבר כל מיין טוב פאר דיין פנים, און איך וועל קרא פאר דיר דעם שם ה'; און איך וועל חנן
וועמען איך וועל חנן, און וועל רחם וועמען איך וועל רחם. 20 און ער האט אמר: יכל נישט ראה מיין פנים, ווייל
האדם קען מיך נישט ראה און בלייבן חי. 21 און ה' האט אמר: הנה איז א מקום ביי מיר; זאלסטו זיך נצב אויפן
צור. 22 און עס וועט זיין, ווען מיין כבוד עבר, וועל איך דיך שום אין א נקרה פון דעם צור, און איך וועל סכך מיין
כף אויף דיר, ביז איך וועל עבר. 23 און אז איך וועל סור מיין כף, וועסטו ראה מיין אחור; אבער מיין פנים קען נישט
ראה ווערן.

שמו34

1 און ה' האט אמר צו משהן: פסל דיר אויס 2 לוחות אבנים אזוי ווי די ראשונים, און איך וועל כתב אויף די לוחות
די דברים וואס זיינען געווען אויף די לוחות הראשונים, וואס דו האסט שבר. 2 און זיי כון אין דער בוקר, און עלה
אין דער בוקר אויפן הר סיני, און נצב זיך פאר מיר דארטן אויפן ראש ההר. 3 און קיין איש זאל נישט עלה מיט דיר,
און קיין איש זאל גם נישט ראה ווערן אויפן כל ההר; אפילו די צאן און די בקר זאלן זיך נישט רעה אקעגן יענעם
הר. 4 האט ער פסל 2 לוחות אבנים אזוי ווי די ראשונים; און משה האט זיך שכם אין דער בוקר, און איז עלה אויפן
הר סיני, אזוי ווי ה' האט אים צוה, און ער האט לקח אין ידו די 2 לוחות אבנים. 5 און ה' האט ירד אין דעם ענן; און
ער האט זיך יצב מיט אים דארטן; און ער האט קרא דעם שם ה'. 6 און ה' איז עבר פאר זיין פנים, און האט קרא: ה',
ה' א-ל רחום וחנון ארך אפים ורב-חסד ואמת. 7 נצר חסד לאלפים, נשֹא עוון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה, פקד
עוון אבות על-בנים ועל-בני-בנים על 3טן און על 4טן. 8 האט משה זיך מהר און קדד צו ארצה, און זיך שחה. 9 און
ער האט אמר: אויב, נא, איך האב מצא חן אין דיינע אויגן, אדוני, זאל, נא, אדוני הלך צווישן אונדז, ווייל עם
קשה-עורף איז דאס; און זאלסט סלח עווננו און חטאתנו, און אונדז מאכן פאר דיין נחלה. 10 האט ער אמר: הנה,
איך כרת ברית [זען מה"ש 21:18-26]; נגד כל עמך וועל איך עשה נפלאות וואס זיינען נישט ברא געווארן אויף דער
כל הארץ, און צווישן כל גוים; און דאס כל העם, וואס דו ביסט צווישן אים, וועט ראה די מעשה ה' וואס איך עשה
מיט דיר, אז זי איז נורא. 11 שמר! דיר וואס איך צוה דיר היום; הנני, איך גרש פון פאר דיר דעם אמורי, און דעם
כנעני, און דעם חתי, און דעם פרזי, און דעם חוי, און דעם יבוסי. 12 שמר! זיך, זאלסט נישט כרת ברית דעם יושב
הארץ וואס דו בוא אין איר, כדי ער זאל נישט זיין פאר א מוקש צווישן דיר. 13 ווייל זייערע מזבחות זאלט איר נתץ,

און זייערע מצבות זאלט איר שבר, און זייערע אשרה זאלט איר כרת [זען דניאל 9:26, משיח יכרת, כרת]. 14 ווייל
לא זיך שחה צו אן א-ל אהר, ווייל ה': שמו איז קנא, אן א-ל קנא איז ער. 15 טאמער וועסטו כרת א ברית [זען מה"ש
21:18-26] די יושב הארץ, און זיי ווען זיין זנה צו זייערע אלוקים, און זבח צו זייערע אלוקים, וועלן זיי דיך קרא, און
ווערסט אכל פון זייער זבחים; 16 און ווערסט לקח פון זייערע בנות פאר בניך, און זייערע בנות וועלן זיין זנה צו זייערע
אלוקים, און וועלן זנה דיינע בנים צו זייערע אלוקים. 17 קיין אלוקי מסכה זאלסטו דיר נישט עשה. 18 דעם חג
מצות זאלסטו זיין שומר איבער: 7 ימים זאלסטו אכל מצות, אזוי ווי איך האב דיר צוה, אין דער מועד אין חודש
אביב, ווייל אין חודש אביב ביסטו יצא פון מצרים. 19 איטלעכס וואס עפנט דעם רחם געהערט צו מיר; און פון כל
דיין מקנה זאלסטו געבן אויס דעם זכר, דעם פטר פון שור און שה. 20 און דעם פטר פון א חמור זאלסטו פדה
מיט א שה [זען ישעיהו 53:7]; און אויב דו ווערסט נישט פדה, זאלסטו אים ערף. כל בכור פון בניך זאלסטו פדה. און
מע זאל זיך נישט ווייזן פאר מיר מיט ריקם. 21 6 ימים זאלסטו עבד, און אויפן 7טן יום זאלסטו שבת; אפילו אין
חריש און אין קציר זאלסטו שבת. 22 און דעם יום-טוב פון חג שבועות זאלסטו דיר עשה, ביי די בכורים פון קציר
חטים; און דעם יום-טוב פון חג האסיף ביים תקופה פון שנה. 23 3 מאל אין שנה זאלן כל דיינע זכור זיך ווייזן פאר
האדון ה' אלוקי ישראל. 24 ווייל איך וועל ירש די גוים פון פאר דיר, און וועל רחב דיין גבול; און קיינער וועט נישט
חמד ארצך, ווען דו עלה זיך ווייזן פאר ה' אלוקיך 3 מאל אין שנה. 25 זאלסט נישט שחט דם פון מיין זבח [זען
קור"א 5:7] מיט חמץ, און דאס זבח פון דעם יום-טוב פון חג פסח זאל נישט לון ביז אין דער בוקר. 26 די ראשית
בכורי אדמה פון אייך זאלסטו ברענגען אין בית ה' אלוקיך; זאלסט נישט בשל א גדי אין חלב אמו. 27 און ה' האט
אמר צו משהן: כתב! דיר די דאזיקע דברים, ווייל לויט די דאזיקע דברים האב איך כתת א ברית [זען מה"ש
21:18-26] מיט דיר און מיט ישראל. 28 און ער איז דארטן געווען מיט ה' 40 יום און 40 לילה; קיין לחם האט ער
נישט אכל, און קיין מים האט ער נישט שתה. און ער האט כתב אויף די לוחות די דברי הברית [זען מה"ש
21:18-26], די עשרת הדברים. 29 און עס איז געווען, אז משה האט ירד פון הר סיני: און די 2 לוחות העדות זיינען
געווען אין יד משה, ווען ער האט ירד פון ההר: האט משה נישט ידע, אז די עור פון זיין פנים האט קרן פון זיין דבר
מיט אים. 30 און אהרן און כל בני-ישראל האבן ראה משהן, און הנה די עור פון זיין פנים קרן, און זיי האבן מורא
געהאט צו נגש צו אים. 31 האט זיי משה קרא, און אהרן, און כל נשיאים פון דער עדה האבן זיך שוב צו אים, און
משה האט צו זיי דבר. 32 און דערנאך האבן נגש כל בני-ישראל, און ער האט זיי צוה כל וואס ה' האט מיט אים
דבר אויפן הר סיני . 33 און ווי משה האט כלה דבר מיט זיי, האט ער נתן אויף זיין פנים א מסוה. 34 און אז משה
איז בוא פאר ה' צו דבר מיט אים, פלעגט ער סור דעם מסוה ביז זיין יצא; און ער פלעגט יצא און דבר צו די
בני-ישראל דאס וואס ער איז צוה געווארן. 35 און די בני-ישראל פלעגן ראה דעם פנים פון משהן, אז די עור פנים
משה קרן; און משה פלעגט שוב דעם מסוה אויף זיין פנים, ביז ער איז בוא צו דבר מיט אים.

[ויקהל]

שמו35

1 און משה האט קהל די כל עדת בני-ישראל, און האט צו זיי אמר: דאס זיינען די דברים וואס ה' האט צוה זיי צו
עשה: 2 6 ימים זאל עשה ווערן מלאכה, אבער אויפן 7טן יום זאל אייך זיין קודש, א שבת שבתון צו ה'; איטלעכער
וואס עשה אין אים מלאכה, זאל מות ווערן. 3 איר זאלט נישט בער אש אין כל אייערע מושבות אין יום שבת. 4 און
משה האט אמר צו כל עדת בני-ישראל, לאמור: דאס איז די דבר וואס ה' האט צוה, לאמור: 5 לקח פון צווישן אייך
תרומה צו ה', כל פון נדיב לבו זאל זי ברענגען, די תרומה פון ה', זהב, און כסף, און נחשת; 6 און תכלת, און פורפל,
און ווערמילרויט, און ליינען און עזים; 7 און עורות אילם מאדמים און עורות תחשים, און עצי שטים; 8 און שמן
פאר דער לייכטונג, און בשמים פאר דעם שמן המשחה, און פאר דעם קטורת הסמים [סם]; 9 אבני שוהם, און אבני
מלואים, פארן אפוד און פארן חושן. 10 און כל חכם-לב צווישן אייך זאלן בוא און עשה כל וואס ה' האט צוה: 11
דעם משכן, זיין אוהל, און זיין מכסה, זיינע קרס, און זיינע קרשים [קרש], זיינע בריחם [בריח], זיינע עמודים, און
זיינע אדנים; 12 הארון און זיינע בדים, דעם כפורת און דעם פרוכת המסך; 13 דעם שולחן און זיינע בדים, און כל
זיינע כלים, און דאס לחם הפנים; 14 און די מנורה המאור, און אירע כלים, און אירע נרות, און דאס שמן המאור;
15 און דעם מזבח הקטורת און זיינע בדים, און דאס שמן המשחה, און דעם קטורת הסמים [סם]; און דעם מסך

הפתח צום פתח המשכן; 16 דעם מזבח העולה און די מכבר הנחושת וואס צו אים, זיינע בדים, און כל זיינע כלים;
דעם כיור און זיין כן; 17 די קלעים [קלע] פון חצר, זיינע עמודים, און זיינע אדנים, און דעם מסך שער פון חצר; 18
די יתדות פון המשכן, און די יתדות פון חצר, און זייערע מיתר; 19 די בגדי השרד צו שרת אין הקודש, די בגדי
הקודש פאר אהרן הכהן, און די בגדים פון זיין בנים, פאר צו כהן. 20 און די כל עדת בני-ישראל איז יצא פון פאר
משהן. 21 און זיי זיינען בוא, איטלעכער איינער וואס לבו האט אים נשא, און איטלעכער פון נדבה רוח; זיי האבן
געבראכט די תרומה פון ה', פאר דער מלאכה פון אוהל-מועד, און פאר כל עבודה פון אים, און פאר די בגדי
הקודש. 22 און זיי זיינען בוא אנשים מיט נשים, איטלעכער וואס איז געווען פון נדב לב; זיי האבן געבראכט חח,
און נזם, און טבעת, און כומז כל כלי זהב; איטלעכער איינער וואס האט נוף א תנופה פון זהב צו ה'. 23 און
איטלעכער איינער וואס ביי אים האט זיך מצא תכלת, און פורפל, און ווערמילרויט, און ליינען, און עזים, און עורות
אילם מאדמים און עורות תחשים, האט געבראכט. 24 איטלעכער וואס האט רום א תרומה פון כסף און נחשת,
האט געבראכט די תרומה פון ה'; און איטלעכער וואס ביי אים האט זיך מצא עצי שטים פאר כל מלאכת העבודה,
האט געבראכט. 25 און כל אשה פון חכמת לב האבן מיט ידיהם טוה, און האבן געבראכט דאס מטוה, די תכלת,
און דעם פורפל, דאס שני תולע, און דעם ליינען. 26 און כל הנשים וואס לבן האט זיי נשא מיט חכמה, האבן טוה
די עזים. 27 און די נשיאים האבן געבראכט די אבני השוהם, און די אבני המלואים, פארן אפוד און פארן חושן; 28
און די בשם, און דאס שמן, פאר לייכטונג, און פאר דעם שמן המשחה, און פאר דעם קטורת הסמים [סם]. 29 די
בני-ישראל האבן געבראכט נדבה צו ה': איטלעכער איש און אשה וואס איז געווען פון נדב לב ברענגען פאר כל
המלאכה, וואס ה' האט צוה דורך משהן צו עשה. 30 און משה האט אמר צו די בני-ישראל: ראה, ה' האט קרא מיטן
שם בצלאל בן אורי בן חורן, פון מטה יהודה. 31 און ער האט אים מלא מיטן רוח אלוקים, אין חכמה, אין תבונה,
און אין דעת, און אין כל מלאכה; 32 און חשב מחשבות, צו עשה אין זהב, און אין כסף, און אין נחשת; 33 און אין
חרושת פון אבן צום מלא, און אין חרושת פון עץ, צו עשה אין כל מלאכת מחשבת. 34 גם צו לערנען אנדערע האט
ער נתן אין לבו, אים, און אהליאב בן אחיסמכן, פון מטה דן. 35 ער האט זיי מלא מיט חכמת לב צו עשה כל
מלאכת חרש, און חשב, און רקם אין תכלת און אין פורפל, אין שני תולע און אין ליינען, און פונעם ארג פון די וואס
עשה כל מלאכה, און חשב אויס מחשבות.

שמו36

1 און בצלאל און אהליאב, און כל איש חכם לב, וואס ה' האט נתן חכמה און תבונה אין זיי, צו האבן דעת ווי צו
עשה כל מלאכה פון דער עבודת הקודש, זאלן עשה אזוי ווי כל וואס ה' האט צוה. 2 און משה האט קרא בצלאלן,
און אהליאבן, און כל איש חכם לב, וואס ה' האט נתן חכמה אין זיין לב, איטלעכן וואס לבו האט אים נשא צו קרב
צו דער מלאכה, זי צו עשה. 3 און זיי האבן לקח פון משהן כל התרומה וואס די בני-ישראל האבן געבראכט פאר
דער מלאכה פון דער עבודת הקודש, כדי זי צו עשה. און זיי האבן נאך עשה און ברענגען צו אים נדבה, בוקר בבוקר.
4 זיינען בוא כל החכמים וואס האבן עשה די כל מלאכה פון הקודש, איטלעכער איש פון זיין מלאכה וואס ער האט
עשה, 5 און זיי האבן אמר צו משהן, לאמור: העם ברענגט מער ווי עס איז נייטיק צו דער עבודה, פאר דער מלאכה
וואס ה' האט צוה זי צו עשה. 6 האט משה צוה, און מע האט עבר אן קול אין מחנה, לאמור: קיין איש און קיין אשה
זאל מער נישט עשה מלאכה פאר דער תרומת הקודש. און העם איז כלא געווארן פון ברענגען. 7 און דאס מלאכה
איז זיי געווען גענוג פאר דער כל המלאכה, זי צו עשה, והותר [יתר]. 8 און כל חכם לב צווישן די וואס האבן עשה די
מלאכה האבן געמאכט המשכן אין 10 יריעות; פון ליינען שזר, און תכלת, און פורפל, און ווערמילרויט; מיט
כרובים, מעשה חשב האט מען זיי עשה. 9 די ארך פון איטלעכן יריעה 28 אמה, און די ברייט פון איטלעכן יריעה 4
אמה; איין מדה פאר כל היריעות. 10 און מע האט חבר 5 יריעות איינעם צום אנדערן, גם די אנדערע 5 יריעות האט
מען חבר איינעם צום אנדערן. 11 און מע האט עשה שלייפן פון תכלת אויף דעם שפה פון איין יריעה אין עק פון
איין מחברת; אזוי האט מען עשה אויף דעם שפה פון דעם עקסטן יריעה אין דער 2טן מחברת. 12 50 שלייפן האט
מען עשה אויף דעם איין יריעה, און 50 שלייפן האט מען עשה אויף קצה פון דעם יריעה וואס אין דער 2טן מחברת;
די שלייפן זיינען געווען איינער קעגן אנדערן. 13 און מע האט עשה 50 קרסים פון זהב, און מע האט חבר די יריעות
איינעם צום אנדערן מיט די קרסים [קרס], און איז געווען המשכן אחד. 14 און מע האט עשה יריעות פון עזים פאר
אוהל איבערן משכן; 11 יריעות האט מען זיי עשה. 15 די ארך פון איטלעכן יריעה 30 אמה, און די ברייט פון
איטלעכן יריעה 4 אמה; איין מדה פאר די 11 יריעות. 16 און מע האט חבר 5 יריעות באזונדער, און 6 יריעות
באזונדער. 17 און מע האט עשה 50 שלייפן אויף דעם שפה פון דעם עקסטן יריעה אין איין מחברת, און 50 שלייפן

האט מען עשה אויף דעם שפה פון דעם יריעה אין דער 2טן חוברת. 18 און מע האט עשה 50 נחשת קרסים [קרס]
צו חבר דאס אוהל, אז עס זאל זיין אחד. 19 און מע האט עשה א מכסה פאר דעם אוהל, פון עורות אלים מאדמים,
און א מכסה פון עורות תחשים פון אויבן. 20 און מע האט עשה די קרשים [קרש] צום משכן, פון עצי שטים, עמד.
21 10 אמה די ארך פון א קרש, און 1 און 1/2 אמה די ברייט פון איטלעכן קרש. 22 2 ידות צו איטלעכן קרש,
איינער קעגן אנדערן אזוי ווי שטאפלען. אזוי האט מען עשה צו כל קרשים פון משכן. 23 און מע האט עשה די
קרשים פארן משכן: 20 קרשים פאר דער נגב-זייט צו תימנה. 24 און 40 אדנים פון כסף האט מען עשה אונטער די
20 קרשים: צו 2 אדנים אונטער איין קרש פאר זיינע 2 ידות, צו 2 אדנים אונטער איין קרש פאר זיינע 2 ידות. 25 און
פאר דער 2טן זייט פון משכן, צו צפון-זייט, האט מען עשה 20 קרשים, 26 און זייערע 40 אדנים פון כסף: צו 2
אדנים אונטער איין קרש, צו 2 אדנים אונטער איין קרש. 27 און פאר דער הינטערשטער זייט פון משכן, צו ימה,
האט מען עשה 6 קרשים. 28 און 2 קרשים האט מען עשה פאר די ווינקלען פון המשכן, אויף דער הינטערשטער
זייט. 29 און זיי זיינען געווען תאם פון מטה, און דעס גלייכן זיינען זיי געווען תאם אויבן ביז צום ראש טבעת; אזוי
האט מען עשה ביי זיי ביידן, פאר די 2 ווינקלען. 30 און עס זיינען געווען 8 קרשים מיט זייערע אדנים פון כסף: 16
אדנים: צו 2 אדנים, צו 2 אדנים אונטער איין קרש. 31 און מע האט עשה בריח פון עצי שטים: 5 פאר די קרשים פון
איין זייט משכן, 32 און 5 בריח פאר די קרשים פון דער 2טן זייט משכן, און 5 בריחם פאר די קרשים פון משכן
אויף דער הינטערשטער זייט, צו ימה. 33 און מע האט עשה דעם מיטלסטן בריח ברח אין מיטן פון די קרשים פון
עק צו עק. 34 און די קרשים האט מען צפה מיט זהב, און מע האט עשה צו זיי טבעות פון זהב, בתים פאר די
בריחם; און מע האט צפה די בריחם מיט זהב. 35 און מע האט עשה דעם פרוכת [זען מרק' 15:38] פון תכלת, און
פורפל, און ווערמילרויט, און לייגען שזר; מעשה חשב האט מען אים עשה, מיט כרובים. 36 און מע האט עשה צו
אים 4 עמודים פון שטים, און זיי צפה מיט זהב, מיט זייערע העקלעך פון זהב; און מע האט יצק צו זיי 4 אדנים פון
כסף. 37 און מע האט עשה א מסך פאר דעם פתח פון אוהל, פון תכלת, און פורפל, און ווערמילרויט, און לייגען
שזר, מעשה רקם; 38 און 5 עמודים צו אים, מיט זייערע העקלעך; און מע האט צפה זייערע ראש און זייערע
חשוקים מיט זהב. און זייערע 5 אדנים זיינען געווען נחשת.

שמו37

1 און בצלאל האט עשה הארון פון עצי שטים, 2 און 1/2 אמה זיין ארך, און 1 און 1/2 אמה זיין ברייט, און 1 און
1/2 אמה זיין הייך. 2 און ער האט אים צפה מיט זהב טהור פון אינעווייניק און פון אויסנווייניק, און עשה צו אים א
זר זהב רונד ארום. 3 און ער האט יצק צו אים 4 טבעות זהב פאר זיינע 4 פיס; 2 טבעות אויף זיין איין זייט, און 2
טבעות אויף זיין 2טן זייט. 4 און ער האט עשה בדים פון עצי שטים, און זיי צפה מיט זהב. 5 און ער האט
ארייגעצויגן די בדים אין די טבעות אויף די זייטן פון ארון, צו נשׂא הארון. 6 און ער האט עשה א כפורת פון זהב
טהור, 2 און 1/2 אמה זיין ארך, און 1 און 1/2 אמה זיין ברייט. 7 און ער האט עשה 2 כרובים פון זהב; מקשה האט
ער זיי עשה, אויף 2 עקן פון כפורת: 8 איין כרובביים עק פון דער זייט, און איין כרוב ביים עק פון דער אנדער זייט;
פון כפורת גופא האט ער עשה די כרובים אויף זיינע 2 עקן. 9 און די כרובים האבן פרש זייערע כנפים צו דער הייך,
סכך מיט זייערע כנפים איבער דעם כפורת, מיט זייערע פנימער איינער קעגן אנדערן; צום כפורת צו זיינען געווען די
פנימער פון די כרובים. 10 און ער האט עשה דעם שולחן פון עצי שטים, 2 אמה זיין ארך, און אן אמה זיין ברייט,
און 1 און 1/2 אמה זיין הייך. 11 און ער האט אים צפה מיט זהב טהור, און עשה צו אים א זר זהב רונד ארום. 12
און ער האט עשה צו אים א מסגרת פון א האנטברייט רונד ארום, און עשה א זר זהב צו זיין מסגרת רונד ארום. 13
און ער האט יצק פאר אים 4 טבעות זהב, און נתן די טבעות אויף די 4 ווינקלען וואס אויף זיינע 4 פיס. 14 לעבן
דעם מסגרת זיינען געווען די טבעות, בתים פאר די בדים, צו נשׂא דעם שולחן. 15 און ער האט עשה די בדים פון
עצי שטים, און זיי צפה מיט זהב, צו נשׂא דעם שולחן. 16 און ער האט עשה די כלים וואס אויפן שולחן, זיין קערה,
זיין כף, זיין מנקית, זיין קשות צו נסך, בהן זהב טהור. 17 און ער האט עשה די מנורה פון זהב טהור: מקשה עשה
המנרה ירך און קנה און גביע און כפתור און פרח ממנה היו. 18 און 6 קנים זיינען יצא פון אירע זייטן, 3 קנים פון
דער מנורה פון איר איין זייט, און 3 קנים פון דער מנורה פון איר 2טן זייט; 19 3 משוקדים גבעים פון א קנאף מיט
א בלום אויף איין קנה, און 3 משוקדים גבעים פון א קנאף מיט א בלום אויפן אנדער קנה; אזוי פאר די 6 קנים וואס
זיינען יצא פון דער מנורה. 20 און אויף דער מנורה אליין 4 משוקדים גבעים: אירע קנעף און אירע בלומען; 21 און א
קנאפ אונטער 2 קנים פון איר, און א קנאף אונטער 2 קנים פון איר, און א קנאפ אונטער 2 קנים פון איר, פאר די 6
קנים וואס זיינען יצא פון איר. 22 אירע קנעף און אירע קנים זיינען געווען פון איר גופא, אין כל איין מקשה פון זהב

טהור. 23 און ער האט עשה אירע 7 נרות, און אירע מלקחים, און אירע מחתות, פון זהב טהור. 24 פון א ככר זהב טהור האט ער זי עשה מיט כל אירע כלים. 25 און ער האט עשה דעם מזבח הקטורת, פון עצי שטים, 1 אמה זיין ארך, און 1 אמה זיין ברייט, רבע, און 2 אמה זיין הייך; פון אים גופא זיינען געווען זיינע קרנות. 26 און ער האט אים צפה מיט זהב טהור, זיין גג, און זיינע קיר רונד ארום, און זיינע קרנות; און ער האט עשה צו אים א זר זהב רונד ארום. 27 און 2 טבעות זהב האט ער עשה צו אים אונטער זיין זר אויף זיינע 2 צלעות: אויף זיינע 2 זייטן, פאר בתים פאר די בדים, אים צו נשׂא אויף זיי. 28 און ער האט עשה די בדים פון עצי שטים, און זיי צפה מיט זהב. 29 און ער האט עשה דאס שמן המשחה קודש, און קטורת הסמים טהור מעשה רוקח.

שמו38

1 און ער האט עשה דעם מזבח העולה, פון עצי שטים, 5 אמה זיין ארך, און 5 אמה זיין ברייט, רבע, און 3 אמה זיין הייך. 2 און ער האט עשה זיינע קרנות אויף זיינע 4 ווינקלען; פון אים גופא זיינען געווען זיינע קרנות; און ער האט אים צפה מיט נחשת. 3 און ער האט עשה כל כלים פון מזבח, די סירות [סיר], און די יעים [יע], און די מזרקות, די מזלגות, און די מחתות; כל זיינע כלים האט ער עשה פון נחשת. 4 און ער האט עשה צום מזבח מכבר מעשה רשת נחשת אונטער זיין כרכוב, פון אונטן ביז זיין העלפט. 5 און ער האט יצק 4 טבעות פאר די 4 עקן פון דער מכבר הנחשת, בתים פאר די בדים. 6 און ער האט עשה די בדים פון עצי שטים, און זיי צפה מיט נחשת. 7 און ער האט ארייגעצויגן די בדים אין די טבעות אויף די זייטן פון מזבח, אים צו נשׂא אויף זיי; נבב אינעווייניק, פון ברעטער, האט ער אים עשה. 8 און ער האט עשה דעם כיור פון נחשת, און זיין כן פון נחשת, פון די מראות פון די צובאות פלעגן זיך צבא ביים פתח פון אוהל-מועד. 9 און ער האט עשה דעם חצר: פאר דער זייט נגב צו תימנה, קלעים פון חצר פון ליינען שזר, 100 אמה; 10 די עמודים דערצו 20, און זייערע אדנים 20, פון נחשת; די העקלעך פון די עמודים, און זייערע חשוקים, פון כסף. 11 און פאר דער צפון-זייט, 100 אמה; די עמודים דערצו 20, און זייערע אדנים 20, פון נחשת; די העקלעך פון די עמודים, און זייערע חשוקים, פון כסף. 12 און פאר דער מערב-זייט, קלעים פון 50 אמה; די עמודים דערצו 10, און זייערע אדנים 10; די העקלעך פון די עמודים, און זייערע חשוקים, פון כסף. 13 און פאר דער קדמה-זייט צו זונאויפגאנג, 50 אמה. 14 קלעים פאר איין זייט, 15 אמה; די אמודים דערצו 3, און זייערע אדנים 3. 15 און אזוי אויף דער 2טן זייט; אי אויף דער זייט אי אויף דער אנדער זייט פון שער החצר קלעים 15 אמה; די עמודים דערצו 3, און זייערע אדנים 3. 16 כל קלעים פון חצר רונד ארום, פון ליינען שזר. 17 און די אדנים צו די עמודים, פון נחשת: די העקלעך פון די עמודים, און זייערע חשוקים, פון כסף; און דער צפוי פון זייערע ראש, פון כסף; און זיי זיינען געווען מחושקים מיט כסף, כל עמודים פון חצר. 18 און דער מסך פון שער החצר איז געווען מעשה רקם, פון תכלת, און פורפל, און ווערמילרויט, און ליינען שזר; און 20 אמה די ארך, און די הייך: פאר ברייט: 5 אמה, גלייך מיט די קלעים פון חצר. 19 און די עמודים דערצו 4, און זייערע אדנים 4, פון נחשת; זייערע העקלעך, פון כסף, דער צפוי פון זייערע ראש, און זייערע חשוקים, פון כסף; 20 און כל יתדות פון משכן און פון חצר רונד ארום, פון נחשת.

[פקודי]

21 דאס זיינען די פקד פון משכן, המשכן העדות, וואס זיינען פקד געווארן לויט דעם פה פון משהן דורך דער עבודה פון די לויים אונטער דער יד פון איתמר בן אהרן הכהן. 22 און בצלאל בן אורי בן חורן, פון מטה יהודה, האט עשה כל וואס ה' האט צוה משהן. 23 און מיט אים איז געווען אהליאב בן אחיסמכן, פון מטה דן, א חרש, און א חשב, און א רקם אין תכלת, און אין פורפל, און אין ווערמילרויט, און אין ליינען. 24 דאס כל זהב וואס איז עשה געווארן אויף דער מלאכה ביי דער כל מלאכה פון הקודש, דאס זהב פון דער תנופה, איז געווען 29 ככר, און 730 שקל, אויפן שפל הקודש. 25 און דאס כסף פון דער פקד פון דער עדה איז געווען 100 ככר, און 1,775 שקל, אויפן שפל הקודש. 26 1 בקע אויף א קאפ, א 1/2 שקל, אויפן שפל הקודש, פאר איטלעכן וואס איז עבר אין דער פקודים [פקד], פון 20 שנה און העכער, פאר 603,550. 27 און די 100 ככר כסף זיינען געווען אויף יצק די אדנים פון הקודש, און די אדנים פון פרוכת; 100 אדנים פון 100 ככר, א ככר אויף דער אדן. 28 און פון די 1,775 שקל האט מען עשה העקלעך צו די עמודים, און צפה זייערע ראש, און זיי חשק. 29 און דאס נחשת פון דער תנופה איז געווען 70 ככר, און 2,400 שקל. 30 און מע האט דערפון עשה די אדנים פון דעם פתח פון אוהל-מועד, און מזבח הנחשת, און מכבר הנחשת וואס צו אים, און כל כלים פון מזבח, 31 און די אדנים פון חצר רונד ארום, און די אדנים פון דעם שער פון

חצר, און כל יתדות פון משכן, און כל יתדות פון חצר רונד ארום.

שמו39

1 און פון דער תכלת, און דעם פורפל, און דעם ווערמילרויט, האט מען עשה די בגדי שרד אויף צו שרת אין הקודש,
און עשה די בגדי הקודש וואס פאר אהרנען, אזוי ווי ה' האט צוה משהן. 2 און מע האט עשה דעם אפוד פון זהב,
תכלת, און פורפל, און ווערמילרויט, און ליינען שזר. 3 און מע האט רקע בלעכן פון זהב, און קצץ אויף פתילם, אויף
לעשות אין דער תכלת, און אין דעם פורפל, און אין דעם שני תולע, און אין דעם ליינען, מיט מעשה חשב. 4
אקסלבענדער האט מען צו אים עשה, חבר; ביי זיינע 2 עקן איז ער געווען חבר. 5 און חשב פון זיין אפוד וואס אויף
אים, איז געווען פון אים גופא, אזוי ווי זיין מלאכה, פון זהב, תכלת, און פורפל, און ווערמילרויט, און ליינען שזר,
אזוי ווי ה' האט צוה משהן. 6 און מע האט עשה די אבני-השוהם מוסבה אין משבצות פון זהב, אויסגעקריצט ווי
אויסקריצונגען פון א חותם, לויט די שמות פון די בני-ישראל. 7 און מע האט זיי שום אויף די כתפות האפוד
אבני-זכרון פאר די בני-ישראל, אזוי ווי ה' האט צוה משהן. 8 און מע האט עשה דעם חושן מעשה חשב, אזוי ווי די
מעשה פון אפוד, פון זהב, תכלת, און פורפל, און ווערמילרויט, און ליינען שזר. 9 רבע איז ער געווען; כפל האט מען
עשה דעם חושן, א שפאן זיין ארך, און א שפאן זיין ברייט, כפל. 10 און מע האט מלא אין אים 4 טור פון אבן: א
טור פון אודם, פטדה, און ברקת, איין טור; 11 און די 2טן טור: נופך, ספיר, און יהלום; 12 און די 3טן טור: לשם,
שבו, און אחלמה; 13 און די 4טן טור: תרשיש, שוהם, און ישפה; מוסבה אין משבצות פון זהב אין זייערע מלאות.
14 און די אבנים זיינען געווען לויט די שמות פון די בני-ישראל, 12, לויט זייערע שמות, ווי אויסקריצונגען פון א
חותם, איטלעכער לויט שמו, לויט די 12 שבטים. 15 און מע האט עשה צום חושן שרשרות, מעשה עבות, פון זהב
טהור. 16 און מע האט עשה 2 משבצות פון זהב, און 2 טבעות זהב, און מע האט נתן די 2 טבעות אויף די 2 עקן פון
חושן. 17 און מע האט נתן די 2 עבותות הזהב אין די 2 טבעות אויף די עקן פון חושן. 18 און די 2 עקן פון די 2
עבותות האט מען נתן אויף די 2 משבצות, און זיי נתן אויף די כתפות פון אפוד, אויף זיין פאדער זייט. 19 און מע
האט עשה 2 טבעות זהב, און שום אויף די 2 עקן פון חושן, ביי זיין שפה וואס צו דער זייט פון אפוד, אינעווייניק צו.
20 און מע האט עשה 2 טבעות זהב, און זיי נתן אויף די 2 כתפות פון אפוד, פון אונטן, אויף זיין פאדער זייט, ביי זיין
מחברת, איבער דעם חשב פון אפוד. 21 און מע האט רכס דעם חושן דורך זיינע טבעות צו די טבעות פון אפוד, מיט
א פתיל פון תכלת, כדי ער זאל זיין אויף דעם חשב פון אפוד, און דער חושן זאל זיך נישט זחח פון אפוד; אזוי ווי ה'
האט צוה משהן. 22 און מע האט עשה דעם מעיל פון אפוד, מעשה ארג, פון לויטער תכלת. 23 און די עפענונג פון
דעם מעיל איז געווען אין זיין מיטן, אזוי ווי די עפענונג פון א תחרא, מיט א שפה ביי זיין עפענונג רונד ארום, ער
זאל זיך נישט קרע. 24 און מע האט עשה אויף די שול פון דעם מעיל רמון פון תכלת, און פורפל, און שני תולע, שזר.
25 און מע האט עשה פעמונים [פעמון] פון זהב טהור, און נתן די פעמונים צווישן די רמונים אויף די שול פון דעם
מעיל רונד ארום, צווישן די רמונים: 26 א פעמון און א רמון, א פעמון און א רמון, אויף די שול פון דעם מעיל רונד
ארום, אויף צו שרת; אזוי ווי ה' האט צוה משהן. 27 און מע האט עשה ליינענע כותונת, מעשה ארג [זען יוח' 19:23;
תהילים 110:4, זען דברי הימים א 21:17], פאר אהרנען און פאר זיין בנים; 28 און די ליינענע מצנפת, און די פארי
המגבעות פון ליינען, און די מכנס בד פון ליינען שזר; 29 און דעם אבנט פון ליינען שזר, און תכלת, און פורפל, און
ווערמילרויט, מעשה רקם, אזוי ווי ה' האט צוה משהן. 30 און מע האט עשה דאס ציץ, די נזר הקודש, פון זהב
טהור, און כתב אויף אים א מכתב, ווי פתוח פון א חותם, קודש צו ה'. 31 און מע האט נתן אויף אים א פתיל פון
תכלת, כדי אים נתן אויף דער מצנפת פון אויבן, אזוי ווי ה' האט צוה משהן. 32 אזוי איז כלה געווארן די כל עבודה
פון המשכן פון אוהל-מועד; און די בני-ישראל האבן עשה אזוי ווי כל וואס ה' האט צוה משהן; גענוי אזוי האבן זיי
עשה. 33 און זיי האבן געבראכט המשכן צו משהן: דאס אוהל און כל זיינע כלים, זיינע קרסים [קרס], זיינע קרשים
[קרש], זיינע בריחם [בריח], און זיינע עמודים [עמוד], און זיינע אדנים [אדן]; 34 און דעם מכסה פון עורות האילם
המאדמים, און דעם מכסה פון עורות התחשים, און דעם פרוכת המסך; 35 הארון העדות, און זיינע בדים, און דעם
כפורת; 36 דעם שולחן, כל זיינע כלים, און דאס לחם הפנים; 37 די מנורה הטהורה, אירע נרות: די נרות המערכה:
און כל אירע כלים, און דאס שמן המאור; 38 און דעם מזבח הזהב, און דאס שמן המשחה, און דעם קטורת הסמים
[סם], און דעם מסך פתח האוהל; 39 דעם מזבח הנחשת, און די מכבר נחשת וואס צו אים, זיינע בדים, און כל זיינע
כלים; דעם כיור און זיין כן; 40 די קלעים פון חצר, זיינע עמודים, און זיינע אדנים, און דעם מסך שער החצר, זיינע
מיתר, און זיינע יתדות, און כל כלים פון עבודה פון המשכן פון אוהל-מועד; 41 די בגדי השרד אויף צו שרת אין
הקודש, די בגדי הקודש פאר אהרן הכהן, און די בגדים פון זיין בנים, אויף צו כהן. 42 אזוי ווי כל וואס ה' האט צוה

משהן, אזוי האבן די בני-ישראל עשה די כל העבודה. 43 און משה האט ראה כל מלאכה, אז זיי האבן זי עשה; אזוי
ווי ה' האט צוה, אזוי האבן זיי עשה; און משה האט זיי ברוך.

שמו40

1 און ה' האט דבר צו משהן, לאמור: 2 אין 1טן יום 1טן חודש זאלסטו קום המשכן אוהל-מועד. 3 און זאלסט שום
אהין הארון העדות, און סכך הארון מיטן פרוכת. 4 און זאלסט אריינברענגען דעם שולחן, און ערך זיין ערך; און
זאלסט ארייברענגען די מנורה, און עלה אירע נרות. 5 און זאלסט נתן דעם מזבח הזהב הקטורת, פאר הארון
העדות, און שום דעם מסך הפתח צום משכן. 6 און זאלסט נתן דעם מזבח העולה, פאר דעם פתח פון משכן
אוהל-מועד. 7 און זאלסט נתן דעם כיור צווישן אוהל-מועד און צווישן מזבח, און נתן אהין מים. 8 און זאלסט שום
דעם חצר רונד ארום, און נתן דעם מסך שער החצר. 9 און זאלסט לקח דאס שמן המשחה, און משח המשכן, און
כל וואס אין אים, און קדש אים און כל זיינע כלים, און ער זאל זיין קודש. 10 און זאלסט משח דעם מזבח העולה,
און כל זיינע כלים, און קדש דעם מזבח; און דער מזבח זאל זיין קודש קדשים. 11 און זאלסט משח דעם כיור און
זיין כן, און אים קדש. 12 און זאלסט קרב אהרנען און זיין בנים צום פתח פון אוהל-מועד, און זיי רחץ מיט מים. 13
און זאלסט לבש אהרנען די בגדי הקודש, און זאלסט אים משח, און אים קדש, אז ער זאל כהן צו מיר. 14 און
זאלסט קרב זיין בנים, און זיי לבש כותונות [זען יוח' 19:23; תהילים 110:4, זען דברי הימים א 21:17]. 15 און
זאלסט זיי משח, אזוי ווי דו האסט משח אביהם, אז זיי זאלן כהן צו מיר; און זייער משח [זען משח, יוח"א 2:27] זאל
זיי זיין פאר אן כהונה עולם אויף זייערע דור-דורות [זען דור, ישעיהו 53:8]. 16 און משה האט דאס עשה; אזוי ווי כל
וואס ה' האט אים צוה, אזוי האט ער עשה. 17 און עס איז געווען אין 1טן חודש אין 2טן שנה, אין 1טן יום פון
חודש, איז קום [זען הושע 6:2] געווארן דער משכן. 18 און משה האט קום המשכן: ער האט נתן זיינע אדנים, און
שום זיינע קרשים, און ארייגעצויגן זיינע בריחם, און קום זיינע עמודים. 19 און ער האט פרש דאס אוהל איבערן
משכן, און שום דעם מכסה פון אוהל אויבן איבער אים, אזוי ווי ה' האט משהן צוה. 20 און ער האט לקח און נתן
העדת אין הארון, און שום די בדים אויפן הארון, און נתן דעם כפורת אויבן איבערן הארון. 21 און ער האט
ארייגעבראכט הארון אין משכן, און שום דעם פרוכת המסך, און סכך הארון העדות, אזוי ווי ה' האט משהן צוה.
22 און ער האט נתן דעם שולחן אין אוהל-מועד, אין צפון-זייט פון המשכן, דרויסן פון הפרוכת. 23 און ער האט
ערך אויף אים ערך פון לחם, פאר ה', אזוי ווי ה' האט משהן צוה. 24 און ער האט שום די מנורה אין אוהל-מועד
אקעגן דעם שולחן אין נגבה-זייט פון המשכן. 25 און ער האט עלה די נרות פאר ה', אזוי ווי ה' האט משהן צוה. 26
און ער האט שום דעם מזבח הזהב אין אוהל-מועד פארן הפרוכת. 27 און ער האט קטר אויף אים קטורת סמים
[סם], אזוי ווי ה' האט משהן צוה. 28 און ער האט שום דעם מסך הפתח צום משכן. 29 און דעם מזבח העולה האט
ער שום ביים פתח פון משכן אוהל-מועד, און עלה אויף אים דאס עולה און דאס מנחה, אזוי ווי ה' האט משהן צוה.
30 און ער האט שום דעם כיור צווישן אוהל-מועד און צווישן המזבח, און נתן אהין מים, זיך צו רחץ 31 און משה
און אהרן און זיין בנים זאלן דערפון רחץ ידיהם און רגליהם [זען תהילים 22:17]; 32 ווען זיי בוא אין אוהל-מועד,
און ווען זיי קרב צום מזבח, זאלן זיי זיך רחץ: אזוי ווי ה' האט משהן צוה. 33 און ער האט קום דעם חצר רונד ארום
המשכן און דעם מזבח, און נתן דעם מסך שער החצר. און משה האט כלה די מלאכה [זען יוח' 19:30]. 34 און דער
ענן האט כסה דעם אוהל-מועד, און די כבוד ה' האט מלא המשכן. 35 און משה האט נישט יכל בוא אין
אוהל-מועד, ווייל דער ענן האט אויף אים שכן, און די כבוד ה' האט מלא המשכן [זען ענן שכינה סוד התגשמות
טפוס פון מאמר מימרא זון פון דער אויבערשטער וואס געמאכט זיין סוכה צווישן אונדז, יוחנן 1:1-14; משלי 8:22;
30:4; ישעיה 7:14]. 36 און ווען דער ענן האט זיך עלה פון המשכן, פלעגן די בני-ישראל נסע כל זייערע מסע. 37
ואם-לא יעלה הענן ולא יסעו עד-יום העלתו. 38 ווייל דער ענן ה' איז געווען אויפן המשכן ביי יומם, און אן אש
פלעגט זיין אין [ענן] ביי לילה, פאר די אויגן פון כל בית ישראל, אין כל זייערע מסע.